RSZ-154

Szőllősy Sándor:

E Z A Z I G A Z S Á G

Erdély, a román nép és protektorai.

ELŐSZÓ

A történetirás - népekre vonatkoztatva - nem más, mint valamely nép életének, küzdelmének, harcának, fejlődésének irásban való elbeszélése, megörökitése. Történetet irni nem nehéz. Nehéz azonban olyan történetet irni,amely minden tekintetben elbirja a kritikát. Mert ha a történetiró saját népéről ir történetet, nehezen mentes bizonyos elfogultságtól; egyre kisértésnek van kitéve, hogy népe történetét megszépitse,megnagyitsa; sok esetben pedig még a hamisitástól sem riad vissza. Ha pedig ellenséges népről ir történetet,a vádaskodás, lekicsinylés hibájába eshet.

Minden kritikát elbiró történetiráshoz tehát nagy elfogulatlanság, azaz: tárgyilagosság és jó itélőképesség, valamint sokféle forrásanyag szükséges "pro és kontra", amelyből a mü felépül. Ha nem elég hozzá a forrásanyag,- de főként ha a történetiróban túlteng sovinizmus, - "költemény" lesz a müből, még a legjobb szándék mellett is. A költött történet pedig hamisitás,s bármilyen "nemzeti" legyen is, előbb-utóbb megkapja megérdemelt birálatát.

Történethamisitás a régi korban is folyt, korunkban pedig már a csúcspontjára ért el. Hajdan vallási érdekből, türelmetlenségből, elfogultságból, igen sok esetben a "nagyok"-nak való hizelgésből kifolyólag hamisitottak történetet; ma leginkább túlfütött nacionalista érzelemből.

A hamisitott történet és történet-tanitás lélekmérgezés, amely a népek egymás elleni gyülölködését váltja ki és táplálja,melyet semmiféle marxista, kommunista közösségi, testvériségi dogma sem képes kiölni a lelkekből és örökös viszálykodás, háborúskodás tüzévé válik. Sajnos,hogy a mai haladott korban is megvan az ilyen történetnek és történet-tanitásnak a maga "hiteltadó" olvasóközönsége és hallgatósága, ami a jövőt illetőleg nem éppen vigasztaló jelenség.

Hasonló történethamisitás hibájába estek a román történetirók is és - amióta a XVII.-ik század végén a román tudósok kitalálták a román nép rómaiaktól való leszármazásának történetét,- szinte iparszerüleg üzik ezt a mesterséget. Legújabban egy hatalmas, kétkötetes müben bizonyitják be, milyen tökélyre vitték e téren szerzett tapasztalatukat. A mü neve: Erdély története. Kiadója a Román Népköztársaság Akadémiája. Szerzője több román és magyar tudós. Megjelent Bukarestben, 1964-ben, Miron Constantinescu szerkesztésében és előszavával.

A müvet megrendelésre irták. "Igen felelősségteljes feladat áll történészeink előtt.Egy széleskörü tudományos kutatócsoport erejére támaszkodva, meg kell irnunk Románia történetét", - adta ki az utasitást Gheorghe Gheorghiu-Dej, a kommunista Románia néhai elnöke.. (Lásd Erdély Története,II.XV) És a mü megszületett!

Az Erdély története cimü mü a történelmi materializmuson épül fel, erősen marxista szellemü,ami ugyan csak külső máz a valóságos román történeten, és éppen úgy, mint a kommunizmus is a román politikán: takarója egy határtalan nacionalizmusnak,amelyet csak olyan olcsó győzelem fokozhat oly magasra, mint a románoké is volt a két nagy világháborúban.

Az, hogy a mü marxista szellemü és a materializmuson épül fel, nem von le értékéből semmit, hiszen az élet és fejlődés elválaszthatatlan az anyagtól, a szocializmus pedig korunkat, életünket formáló jelenség és életszükséglet. A történeti igazságot megcsúfoló hiba azonban az benne - és még sok vitára is fog alkalmat szolgáltatni,-hogy teljesen a dákó-román leszármazási elméletet hirdeti. Az vonul végig az egész müvön,mint vezérfonal. Annak értelmében domborodik ki már előszavában is az a vélemény, vagy gondolat,hogy Erdély kultúrájának megalkotásában - vélt dák-római ősein keresztül - a román nép játszotta a legrégebbi és legnagyobb szerepet. Ez a gondolat végigvonul az egész müvön és mindenütt különös hangsúlyozást nyer, ahol va-

lamely más erdélyi népről van szó. Történeti szerepüket - a római uralom korát véve tekintetbe, - 1700 évben állapitják meg a románok.

A kritikát nem ellenszenv, hanem a tények váltják ki. Hiszen minden elmaradott népben él az ős géniusz és a legelmaradottabb nép is elérheti egyszer a kultúra legmagasabb fokát is. Éppen azért vetődik fel ezzel kapcsolatban a kérdés, "miért akar a román nép mindenáron latin utód lenni?" Szégyen volna-e, ha beismerné, hogy a Balkánról származik, hiszen ott éltek hajdan a nagymüveltségü pelazgok, paionok (pannonok), trákok és más szumirskitha eredetü népek, akiknek utódai ma is élnek a balkáni népekben, ha nyelvet is cseréltek..?

Egy másik szembeötlő jelenség a müben az, hogy a hajdan Erdélyben és O-Romániában élt szlávoknak olyan nagy kultúrteljesitményt tulajdonit, amely azokat főként csak mint a kereszténység terjesztőit illeti meg, azt is csak a VIII. századtól kezdve; Erdélyben pedig - mivel ott csekély számban éltek, - alig. A szlávok a magyar honfoglalás után nemsokára eltüntek onnan, megszüntek szerepelni; azelőtt pedig turáni népek között éltek, akik nem voltak hajlandók könnyen keresztényekké lenni. Ugyanakkor a turáni népeknek - hunoknak, avaroknak, besseny ősknek, kunoknak, magyaroknak - jóformán semmi kultúrteljesitményt nem tulajdonit, holott nemcsak Erdély, hanem O-Románia lakosságának zömét is azok alkották egészen a XII. századig.

"Elsősorban is ők mozditották elő az új termelési viszonyok továbbfejlődését és a későbbi hübérurak új vezető rétegének kiemelkedését a hazai földmivelő meg pásztorkodó népségekből, azonkivül a kialakuló új társadalom első, államelőtti alakulatának, a kenézségnek megszilárditását," - mondják a román tudósok. Igy, elhallgatással csökkentik a turáni népeknek a román és Erdély térségében való történelmi szereplését és értékét, mig ugyanakkor a jelentéktelent is magasra növesztik. Ezzel egycsapásra két legyet ütnek, mert mig egyfelől elhallgatják a turáni népek kultúraalkotását és fel-

dicsérik a szlávokat, elismerést nyernek a szomszédságukban lakó szláv népektől,amelyek ma világpolitikai tényezők.

A kommunista és pánszláv igában nyögő és pusztuló magyar nép tudósai nem foglalhatnak állást ebben a kérdésben, nem cáfolhatják meg a román tudósok történethamisitását, mivel nincs sajtó- és szólásszabadság Magyarországon,igy az emigrációban élő hivatásos történetirók kötelessége megszólalni ebben az ügyben, megadni a méltó tudományos választ és birálatot az emlitett müre. Legyen ez a kis tanulmány is egyike a hamis román történetirás elleni tiltakozásnak, valamint bemutatója annak, hogy miként csúfolják meg a románok a krisztusi szeretetet, az UNO-Chartában is lefektetett emberi és népi jogokat védő törvényt, valamint Lenin egyenlőséget hirdető tanát.

Németország, 1967.

A szerző.

Erdély, a románok és protektoraik.

Erdély: A szorosan vett Erdély területe 57.000 négyzetkilométer. Az "Erdély Története" (1. old.) 102.000 négyzetkilométernek tünteti fel; hozzászámitja a Tisza-sikság felé eső 46.000 négyzetkilométernyi területet is, ahol nagyszámú magyar lakosság él; valószinü azért történik az együvé való számitás, hogy azzal is kiemeljék a román népnek a területhez, mint Erdélyhez tartozó földhöz való jogát vagy "vélt" jogát.

Erdély klimája emberi településre igen alkalmas: mérsékelten meleg és hideg. Csapadékmennyisége is jó, kedvező. Erdőben, vadban, ásványi anyagban, erőforrásokban - mint szén, gáz és vizierő - igen gazdag. Összetett ércei: ólom, horgany, arany, ezüst, réz, bauxit, mangán, higany.

Mezőgazdasági termelvényei mellett bőven terem szőlőt, gyümölcsöt, amely izben, zamatban párját ritkitja, hasonlóan terem ipari és élelmiszer növényeket is. Kedvező klimája és nagy gazdagsága vonzotta oda az embert.

Őslakosai: "Legősibb lakói korát 120-100 ezer évre teszik. Nyoma van annak is, hogy már 500.000 évvel ezelőtt megjelent ott az ősember." (Erdély Története, 16.old.)

Őslakói részben azok a skythák voltak, akik a magyar sikságon is laktak és akik közül Kr.e.2500-ban néhány törzs Ázsiába vándorolt, amiről Dunbarra angol tudós is megemlékezik India története c. müvében (London, 1936.). A népnek, amely Magyarországon abban az időben élt, a Wiro nevet adták. "Arról van szó, hogy néhány törzsük Európából Ázsiába vándorolt, és Indiába is" - idézi Zajti Ferenc az angol tudóst. (Ancient India, Vol.I. by E.J.Rapson - Cambridge, University Press, 1935. Zajti: Magyar évezredek, 68.old.)

A wiro népet Zajti "varedaha"-nak és a hunok fajtájához tartozónak véli, amely ismerte a gabonát és részben földmivelő is volt.

Későbbi, és már magasabb kultúrát alkotó lakói részben a Kaukázus vidékéről odatelepült turáni népek, részben a Balkán felől érkezett mezopotámiai szkitha szumirok voltak. A Balkán felől érkeztek oda a trójai néppel rokon pelazgok, valamint a paionok, vagy pannonok, melynek rokon törzsei a Balkánon és Magyarországon éltek. Majd a géta-dákok, agathyrszek lettek ott kultúrát alkotó lakosok. A Kr.e. első századokban pedig az Ural felől érkeztek oda gótok, hunok, gepidák, avarok, akik hosszabb-rövidebb ideig laktak ott. E régebbi és ujabbkori népek maradékait a honfoglaló magyarság még ott találta Erdélyben és velük egybeolvadt. Igy a kaukázusi turánok és mezopotámiai eredetü népek maradékai ma is élnek a magyar nemzettestben.

Az erdélyi agathyrszek a daha (dák) népcsoportba tartoztak, rokonságban álltak a balkáni és dunántuli paion (pannon) néppel, amely a Balkánon a thrák népcsaládban élt.

"A thrakiai hegyi nép, - a truse - közeli rokona volt az erdélyi agathyrsz népnek és szkita befolyás alatt állt." (Herodot, IV.100.)

Az erdélyi dákokat (daha skythakat) Trajanus római császár igázta le Kr.u. 107-ben.

A rómaiak után 375-től 460-ig a hunok birtokolták Erdélyt.

A hunokat a törökfaju avarok váltották fel száz év mulva, 560-ban.

Az avar nép elgyengülése korában, 700 táján a törökfajú bolgár nép települt Erdélybe, amely a magyarral testvérnép volt.

A hun-avar-bolgár népmaradványhoz 896-ban a Mediából Kr.e. a VI.században kiszakadt és az Uralnál más törzsbeli magyarral egyesült magyar nép települt oda és vette birtokába Erdélyt Magyarországgal együtt.

Átvonultak Erdélyen a gótok, gepidák, szarmaták is, de ott tartózkodásuk rövid volt.

1920 óta a román nép birtokában van.

Erdély történeti lakosai: kárpok, gótok.

E két nép ugyan csak átmenetileg jelent meg Erdély területén, mégis simertetnünk kell a teljesség kedvéért; részben azért is, mert a román történetirók a karpik vagy kárpok (kárpát) népről nem adnak határozott leirást. A román szerzők Erdély Története c. müvükben együtt emlitik e két népet, mint a rómaiakkal való valószinüleg szövetséges népeket.

"A rómaiak visszavonulása után megjelennek ott a Balti-tenger vidékéről odavándorolt gótok, meg a Moldva területén lakó, valószinüleg geta-származású gótok. Egyelőre ismeretlen, milyen erősségü volt e két nép, és hogy a rómaiakkal való megegyezés alapján jelent-e ott meg; sem azt nem tudjuk, hogy milyen jellegü volt uralmuk Dácia területén. A dákok 375 táján megkisérlik ellenállni a hunok betörésének, amikor még a gótok zöme keletre van Dáciától. Hasonló a helyzet a kárpokkal is. Ezeket a következő században a Birodalommal való háboruskodás közben még mindig egyéb helyeken (Moldvában, vagy másutt) találjuk, és más vándorló népekkel együtt többször is betörnek a keletrómai - bizánci birodalomba. Arról viszont szó sem lehet, hogy a kárpok vagy a gótok ténylegesen birtokukba vették volna Dáciát. Dácia uralmi és rablási körükbe került területként kétségtelenül könnyü zsákmányukká vált. Révükön, vagy más úton hatolhatott be Dáciába a Kárpátok meg a Duna folyó között már huzamos ideje virágzó Csernyahov nevü új kultúra. Ám ezt a behatolást nem kell feltétlenül az egész egykori tartomány gót vagy kárp megszállásával egybekötni" (Erdély Története, I. 65.old.)

A kárpokat ezelőtt a magyar történetirás is kevésbbé ismerte, illetve csak talán a szaktudósok ismerték, azért nem árt, ha itt rövid ismertetésüket adjuk.

Az emigrációban élő magyar tudósok felderitették már a kárpok eredetét és népi mivoltát; különösen behatóan foglalkozott ismertetésükkel ft.dr. Szelényi Imre történetiró.

"Az első hivatalos történelmi adat I. Dárius perzsa királynak támadása a Duna völgye és Pannonia ellen Kr.e. 513-ik év, amikor is hatalmas perzsa seregével 3 hónapig alkudozott az itt lakó kutasi-kárpát és pannon törzsekkel vagy népekkel. Minthogy csapatai szumér és asszir felirású táblákkal csalogatták a fenti népeket, világos, hogy a Duna völgyében és Pannoniában (tatron-tó)szumér-asszir nyelvet beszélő törzsek vagy népek éltek!" (Dárius élete, Világsorozat, New York, 1924.)

"Ezek a népek oly erősek voltak,hogy Dárius hatalmas seregét leállitották a Duna avagy a Dráva hidnál, amelyet Dárius veretett, és három hónapi alkudozás után, - amikor e népek kiküldöttje átadta Dáriusnak a titkos jelü ajándékot (béka, kigyó, sas és nyilak), Dárius megértve a titkos fenyegetést, hogy nem mint győztes sas fog visszamenni, elrendelte a gyors visszavonulást, mire hidőrségét felkoncolták a kutasi-kárpát-pannon csapatok, és Dárius gyorsitott menetben tért vissza Bábelbe:Urba, Borshippara, Urukba, ahonnét elinditotta bosszú- és kiirtó hadjáratát a visszatért szumérok utódai ellen." (Szelényi Imre, Vasárnapi Levél, 1962.márc.3.)

A kárpok tehát skytha szumirok voltak s igy igazat irtak a krónikások, hogy Dáriust a Dunánál a skythák verték meg 513-ban.

A kárpok egyik Erdélybe való korábbi betöréséről a következőt irja Joseph Wiesner, Die Thraker c. müve 180.oldalán.

"Philippus Arabs (244/49) alatt sikerült a kárpoknak mélyen benyomulniuk Dáciába, ami a rómaiak uralmi helyzetét komolyan veszélyeztette."(Zos. I. 20).

A kárpokat, paionokat vagy pannonokat a későbbi korban a rómaiak is szivesen soroztak légióikba, akik aztán az állandóan folyó harcokban igen el is pusztultak. Nagyon valószinü azonban, hogy a honfoglaló magyarok még találtak belőlük a Kárpát-medencében törzseket 896-ban a nagytömegü avarság között.

A hunok.

A hun nép a szkitha népcsaládba tartozott és amikor Erdélyt és Magyarországot birtokába vette, tulajdonképpen rokonai földjén telepedett le, mert az ott talált népek, - a dákok és agathyrszek utódai - ugyanabba a népcsaládba tartoztak, amelybe a hunok.

"A turánföldi hun nép, a saka-szkithák, a jüetsi hunok, a fehér hunok és Atilla hunjai ugyanegy nép: foglalatja a magyar ősi alapelemnek." (Zajti Ferenc: Magyar évezredek, Budapest,1943. 386.old.)

Ezt a megállapitást vallja több nyugati történettudós is. Geiger német tudós szerint"A szkithák javarésze a Turán királyság keretébe tartozó volt és annak legértékesebb elemét képezte a szkithák királyi törzse, a hatalmas hun nép." (Erdély Története, 67.old.)

A román akadémia kiadásában megjelent Erdély Története a hunok 375 453 év közötti Erdély fölötti uralmát politikai-katonai uralomnak nevezi és nem "tényleges megszállás"-nak. "Sem a történelmi források, sem a régészeti leletek nem tanusitják a füves sikságí hun népség hazánk területén való letelepedését" - irja. (Erdély Története, 65.old.)

A hun nép erdélyi és magyarországi szereplése valóban rövid ideig tartott és eszerint állandó megszállásról nem beszélhetünk. Ha azonban figyelembevesszük, hogy a hunok - politikai és katonai bukásuk után - nem mind hagyták el Magyarország és Erdély területét, hanem bizonyos törzsek a magyar Felvidéken és Erdélyben maradtak, megdől a fenti vélemény és odamódosul, hogy a visszamaradt hun törzsek állandósultak és felszivódva az utánuk odaérkezett avarságba, majd a magyarságba,résztvettek a kultúra továbbvitelében és fejlesztésében.

Az is ismeretes, hogy a több rokon népből álló hun népség között éltek olyan törzsek is, amelyek a nomádizálás mellett értettek a földmiveléshez is, amelyet Mezopotámia és Kaukázus vidékén sajátitottak el; amellett hozzájárultak a fegyver- és harcmodor tökéletesitéséhez is, nem is beszélve a ruhadiszitésről.

A gepidák.

A hunok uralma alól való felszabadulásuk után - az V.század második felében - a gepidák, a gótok egyik ágbeli népei vették át Erdély fölött az uralmat egy rövid időre. A leletek tanusága szerint azonban csak Erdély egy részét birtokolták. Uralmukat az avarok és longobárdok döntötték meg 560 után. A gepidák valóságos uralmát, valamint erdélyi településük arányát nem ismeri eléggé a történelem. Az Erdély Története c. mu a Duna-Tisza középső folyásához teszi települési helyüket. Némely történeti forrás Pannonia délkeleti részére, Szirmium város környékére, az időt pedig 471-től 670-ig.

"A gepidák egy része legyőzetésük után Itáliába, más részük a bizánci birodalomba költözik. A megmaradtak szétszóródnak a Kárpátok közötti területen s igy egyes elszigetelt csoportok eljutnak Dáciába, a Temesközbe is, ahol beolvadnak az őslakosságba. A gepida név elvitathatatlanul később is (a VII.században) jelentkezik, azonban nem mindig bizonyos, hogy ez alatt az igazi gepidákat kell értenünk.

Egyesek állitása szerint a gepidák törzse lett volna az Erdélyt benépesitő őslakossággal legszorosabban és leghuzamosabb ideig együtt élt népség. Mivel semilyen bizonyos nyom nem igazolja ezt az állitást, mondaként el kell tünnie történetirásunkból.." (Erdély Története, 67.old.)

A keletről abban a korban nyugat felé áramló indogermán népek Magyarországon és úgyszintén Erdélyben is csak rövid ideig tartózkodtak mindig, mert egyre újabb és újabb népáradat zúdult utánuk keletről a turáni népcsaládból, amely továbbnyomta onnan őket.

Az avarok.

Az avarok a hun népcsaládba tartoztak. Történetirásunk kétféle avart különböztet meg: a törökös, vagy keleti avart és a hun avart,amely tulajdonképpen alavar, vagy visszatérő hun volt.

"A bizánci íróknál felbukkanó (a)var-chuni összetett népnév és ennek egyik fele avar-t, másik hun-t jelent. A felülkerekedő hun réteg később a maga nevét tehette általános népnévvé. A nyugati források is irnak avarokról, akiket hunok-nak is hivnak (avari qui et hunni nominatur)." (László: A honfoglaló magyar nép élete, 97.old.)

Az avarok között kezdettől fogva fennállott a viszály a kétféle népiség miatt.Az egymásközti viszálykodás azonban inkább csak vetélkedés volt s a fejedelemválasztásból eredt, mert mindegyik a maga népéből akart fejedelmet választani.

Az avar szállásterület központja a Magyar Alföldön és a Dunántúlon volt, de uralmuk jóval túlterjedt Magyarország határán. Nyugaton benyúlt egészen a mai Bajorországba, északon Morvaországba. A Felvidéket azonban nem szállták meg valóságosan, mert ott hun maradvány nép élt. Megszállták Erdély felé Békés és Bihar megye alföldi részét, Erdélyben a Meszesi-kaputól (zilahnál) a Maroson keresztül az Alföldre visszakanyarodó ivet és a Küküllő mentét. Azonkivül a Balkán felé vezető fő útvonal torkolatánál találjuk nyomukat.

Fejedelmi törzseik az ország középpontjában helyezkedtek el: Fejér és Tolna megye, Pest környéke, a Tisza-Duna köze és Bihar megye a fejedelmi törzsek első szállásterülete. (László Gyula megállapitása.)

A Kis- és Nagy-Kunság avar területeiről árpádházi királyaink Erdélybe telepitették az avarokat (hunokat, akkor székelyeket). Talán akkor települtek a Székelyföldre a bessenyők is, mert őket nyugaton együtt emlegetik a székelyekkel.

A román történetirás természetesen az avar népről is - mint elődjéről,a hunról - mint rabló népről emlékezik meg, holott az avar nép abban a korban magasabb müveltségi fokon állt, mint Európa bármelyik keresztény népe. És melyik nép nem volt abban a korban "rabló" nép?

"Az avarok számára a Tiszától keletre eső területek csupán rablásra, hübéri-adó behajtására és

harcosok toborzására szolgáló területeket jelentettek. A zsákmány- és élelemszerzés, valamint a hadviseléshez szükséges csapatok toborzásának lehetősége magyarázza meg az u.n. "barbér" népek közötti felsőbbségért vivott harcot,valamint azt is, hogy mindezek a hóditó népek: - gótok, hunok, gepidák, avarok - uralmi körüket igyekeztek mindjobban kiszélesiteni. Csak igy érthetjük meg, hogy egy, az avarhoz hasonló, aránylag kisszámú és jelentéktelen erejü nép hirtelen, - miután a longobárdok segitségével elüzte a rettegett gepidákat, - a bizánci birodalommal és nyugati szomszédaival szembeszállni tudó óriási hatalommá váljék." (Erdély Története, 67.old.)

A nyugati történetirók - a hajdani kolostori felfogást utánozva, - általában "barbárok"-nak nevezik müveikben a nemkeresztény népeket; mértékük a keresztény hit, a keresztviz,holott azok a lovas nomádok, vagy részben pásztorkodó és részben földmüvelést üző félnomádok korábban részesültek a Mezopotámiából, Kinából, Egyiptomból kiáradó földmüvelést, kézmüvességet vagy iparosodást fejlesztő kultúra áldásaiban. Amellett megvolt a steppe kultúrájuk is, amely szintén nem maradt messze a nyugati kultúrától. Azoknak a népeknek tehát az egyik müveltség - ha lehet e kifejezést használni,- csak ráadás volt.

Az emlitett nyugati betegségbe estek a román történetirók is, amikor a keleti népeket "barbárok"-nak nevezik.

Ugyancsak ellentmondást vált ki az a megállapitásuk is, amelyben rablást és erőszakos toborzást tulajdonitanak a keleti népeknek.

A rablást és a legyőzött népekből való katonatoborzást a hajdankorban nemcsak a keleti, hanem a nyugati népek is üzték; sőt korunkban is ugyanazt cselekszik. Avagy például milyen úton állitotta össze a hatalmas római nép, - a román nép állitólagos őse - azt a számtalan légiót, amellyel a népeket leigázta, ha nem a legyőzött népek fiaiból? És hogy ne menjünk olyan messze a történelemben,

kérdezem,nem volt-e rablás a magyar területek birtokbavétele és többszörös kifosztása, ami az ottlakó népek megkérdezése nélkül és ellenére történt - megcsúfolva a népi önrendelkezési jogot, emberi humanitást. És vajjon nem erőszakos katonatoborzás-e az, amikor az erdélyi magyarok és szászok fiainak ezreit a román hadseregbe sorozzák megkérdezésük nélkül? És nem az-e a balkáni szlávok és az oroszok immár évszázados hasonló eljárása?

Az idézett mü az avarok számáról is olyan lekicsinylőleg ir, mintha az avar nép csak egy kis jelentéktelen "portya-csapat" lett volna.

A magyarországi ásatások eredménye alapján ma már tudjuk, hogy az avar-hun nép számos és erős nép volt. László Gyula kutató még az avar birodalom összeomlása után Magyarországon maradt avar töredéket is hasonló erősségünek tartja a honfoglaló magyarokéval. Az pedig gondos számitás szerint mintegy félmillió volt. Olyan sereg, illetve nép abban a korban igen erősnek számitott.Mivel az avarok két csoportban érkeztek hazánkba,feltehető, hogy a román történetirás csak az egyiket veszi számitásba, - ha a lekicsinylés nem szándékos. Az avarok egy része pedig mire a honfoglaló magyarok hazánkba érkeztek, a Balkánra és Bajorországba került.

Nem kisebb tévedés, - ha nem szándékosság! - a román történetirók részéről, amikor azt irják,hogy "az avar homályos eredetü nép volt" és kétségbevonják Erdélyben való nagyobb letelepedését, valamint azt is, hogy valamilyen kultúrája lett volna.

"Az avaroknak tulajdonitott kevésszámú nyugat-erdélyi és temesközi lelet valószinüleg nem is maguktól az avaroktól származik, hanem valamely rokonkultúrájú néptől, feltehetőleg a szlávoktól s nemkevésbbé az uj ékszert és fegyverdivatot utánzó bennszülött lakosságtól." (Erdély Története,67.o.)

Az avarok eredetére vonatkozólag előrébb már röviden megfeleltünk, tehát megdől a "homályos eredet" véleménye. A hun-avar kultúráról, vagy inkább müvészetről már sokat irtak elfogulatlan történetirók, itt csak röviden ennyit:

"Ismeretes, hogy a perzsa müvészetben szereplő és a magyarral egyező gazdag motivum-anyag eredetileg nem perzsa fejlemény, hanem a szomszédságába került hunok vitték Perzsiába, miként ismeretes, hogy az európai hun birodalom összeroppanása után Bizáncban a hun selyem gazdag motivuma jött divatba, Priszkusz szemtanú irja, miként himezték Réka királynő, Attila felesége és udvarhölgyei a férfiak és maguk ünneplő viseletét." (Zajti: Magyar évezredek, 292.old.)

A román népviselet diszitése is a hunoktól-avaroktól leszármazott magyaroktól ered. Első nagyobb átvétele akkor történt, amikor a törökök első nagy hadjáratuk idején Délmagyarországról, de különösen Hunyad megyéből elhurcolták a férfi lakosságot s a magyar nők román pásztorokkal házasodtak össze, amelynek következménye lett,hogy a himzést és egyéb ruhadiszitést, lakásdiszitést kölcsönadták a román népnek.

A bolgár nép.

"A bolgár népnek a magyarral való közeli rokonságát - vagy éppen azonosságát - már bebizonyitotta a történetirás. A Theiphanes,Nichephorus és más bizanti tudósok müveiben: hun,hunobundo-bolgar, onogunduri, hunkorragoi és más hun-magyar eredetet bizonyitó neveken jönnek elő. De az arab irók még jobban felfedik előttünk a bolgár nemzetség titkát, a bolgárok nyelvét a kazárokéhoz hasonlónak vallván. A kazárokkal azonositja a bolgárokat az orosz Nestor is..

A bolgár nép egykori magyar rokonságát megállapitja a tudós Jerney is "Izmaeliták" cimü értekezésében, amelyben az izmaelita és kalandor kifejezések - a bolgárokra vonatkozólag - " khajlantur " azonos jelentését mutatja ki. E nevek a magyarban mint: Kal, Kaloz, Kalocz, Kalozd találhatók meg. E név kalózkodást, járást-kelést jelent.

Már Ibas Katina örmény történetiró"kalandor hunoknak" tartja őket." (Lukácsy: A magyarok őselei, hajdankori nevei és lakhelyei, 95.old.)

A bolgár nép hajdan a Kaukázus északi részén lakott, egynyelven, magyar nyelven beszélő hun nép volt. Évszázadokon át fenntartotta a rokonságot keleti rokonaival, akikhez kalmárait is gyakran elküldte.

A bolgár nép a honfoglaláskor Délkelet-Magyarországot tartotta birtokában, amely benyúlt a Maros völgyébe, Erdélybe is. A róla szóló rövid ismertetés csak azt a célt óhajtja szolgálni, hogy bizonyitsuk, miként ő is beletartozott abba a leszármazási láncolatba, amely a szkitha-hun-avarfajú magyarság Erdélyre vonatkozó legrégibb történeti szereplését mutatja be.

A honfoglaláskor a bolgárok és magyarok közt nem volt harc, ami a közös leszármazás, a rokonság tudatát tételezi fel. Menu Marot bolgár fejedelem Árpád fiához adta lányát feleségül, ami a rokonságot csak elmélyitette.

A szlávok.

"A Balkán szláv népelemei is -egy bizonyos százalék lehántásával - jelentős csoportjukban a szkitha fajiság török-ugoros jellegét tüntetik fel;ismervét mindazon jellegzetességnek, amelyek az orosz puszták ugor-tatár csoportozataira illő megállapitások." (Zajti: Magyar évezredek, 391.old.)

Ez a megállapitás a balkáni szláv népek turániságát - vagy nagyrészbeni turániságát - van hivatva bizonyitani. Ha e megállapitás ráillik a balkáni szlávokra, méginkább ráillik a magyarországi, illetve erdélyi szlávokra, akik között igen sok szarmata élt, akik mediai eredetüek voltak.

Az erdélyi szlávok száma csekély lehetett. Őket a hunok nyugat felé való áramlása üzte a Balkán felé Kr.e. 300 táján; Erdélybe pedig főként az avarok telepitették 560-ban.

"A szláv népek közép-európai megjelenése egybeesik az avar hóditás kezdetével. Ez az egybeesés nem véletlen, hanem az avarok nagyszabású telepitési rendszerének következménye. A szláv népeket ugyanis gyürüként telepitették maguk köré és had-

járatukban előcsapatként vetették harcba. Ugy jártak el később a magyarok is a bessenyőkkel, székelyekkel és kunokkal is. Ez is egyik oka, hogy a székelyeket meghódolt, helyesebben csatlakozott népnek kell tekintenünk." (László:A honfoglaló magyar nép élete, 101.old.)

Őket Kniezsa István szláv-kutató igy jellemzi: "A szlávok mocsarak és erdők közepette éltek az egész összláv korszakon keresztül. Ennek megfelelőleg a szlávok elsősorban halászattal és vadászattal foglalkoztak."

"Megtalálhatók nemcsak az északi hegyvidék pereme területén, hanem a Dunántul dombvidékein, valamint az erdélyi medence szélein, azonban jóformán teljesen hiányoznak a Kis- és Nagyalföldön, az úgynevezett Mezőföldön, valamint az Erdélyi-Medence belsejében, a Mezőségen. A szlávoknak ez a peremi elhelyezkedése kizárja annak a lehetőségét, hogy itt jelentősebb formációk alakultak volna ki." (László: A honfoglaló magyar nép élete, 103.old.)

A szkithák.

A szkithák Erdély legrégibb történeti lakosai voltak; Magyarországon és Erdélyben már Kr.e.2500 táján jelen voltak. Későbbi utódaik az agathyrszek, dákok szintén szkitha népek voltak, ismertetésük tehát idetartozik.

Milyen nép volt a szkitha?

A szkitha népeket a nyugati történetirás általánosságban árjáknak tartja, azaz indoirániaknak, amely megjelölés helyett korunkban az"indoeurópai" elnevezést használják. Ezzel a felfogással szemben a keleti történetirás és némely nyugati történetiró is nagyrészüket a turáni népcsaládba sorozza.

Nagy Géza magyar tudós mondja e kérdésről:"Semmiesetre sem lehet elválasztani a szkithákat azon később feltünt közép- és belsőázsiai nomádok:- hunok, magyarok, kunok, turkománok, tatárok, kirgizek, mongolok - családjától, akiket turánoknak ismerünk." (Zajti: Magyar évezredek, 19.old.)

A szkiták magyarországi és erdélyi szereplésére az angol tudomány igy emlékezik meg: "A Magyar Alföld és Erdély jelentékeny része szkitha föld volt Kr.e. a hetedik század óta és valószinü, hogy legalább kezdetben a nagy szkitha birodalomhoz tartozott." (The Cambridge Ancient History VIII.)

A Feketetenger északi partja mentét a Dontól kezdve a Duna irányáig a királyi, a földmivelő és legeltető nomád szkiták lakták már ősidők óta, de a Kr.e. 13. századtól kezdve történetileg is igazolhatólag azok lakták e területet. Birodalmuk benyúlt Erdélybe is a besszarábiai területen át. E terület keleti részén a legeltető szkiták, a Meotisztól a Duna torkolatáig a félnomád, földmivelő szkiták laktak.

A magyarországi és erdélyi szkiták a szkitha népcsoport nyugati szárnyát képezték. "Amikor az ős-jászok-jazygok, azután a fajta szerint hozzájuk sorolható erdélyi dákok és a dákokkal fajilag azonos géták, - akiket viszont a thrákok elitjének tartott maga Herodotos is, - laktak az Alduna és Középduna táján, tulajdonképpen a szkitha fajtának más és más települési csoportjáról történik említés." (Zajti: Magyar évezredek, 380.old.)

Strabo szerint a Meotisztól a transkaspii területig nyúlt a szkiták azonositott dák és géta fajták egyvonalú terjeszkedése, sőt azontúl egészen India közepéig.

A szkiták indoiránisságát a szkitha papság med-baktriai nyelvhasználata alapján vélik bizonyithatni, amelyet akkor úgy használtak azok a papok, mint korunkban a r.katolikus papok a latint. Nagy Géza és Fischer Károly megállapitása igy hangzik e kérdésről: "A szkiták, mint a szkithaságban bennfoglalt hunoknak is Zarathustra idejében és még azután is hosszú időn át - mágusi papsága révén - csupán papi nyelvük volt az árja nyelvcsalád körébe sorolt, úgynevezett 'med-baktriai' nyelvjárása, az aveszta akkori iratási nyelve." (Zajti: Magyar évezredek, 304.old.)

A rómaiak.

A rómaiak csak mint hóditók voltak jelen Erdélyben, mintegy 165 esztendeig. Rövid ismertetésük csak kiegészitésként történik, részben azért, mert az erdélyi kultúra alkotásában részt vettek, részben pedig - vagy inkább főként - azért, mert a román nép hajdani ottani szereplésükre alapitja "római" eredetét.

A rómaiak állandó hadsereget, légiókat tartottak Erdélyben a rend fenntartása céljából. Consul állt a közigazgatás élén, aki teljhatalmú úr volt ott. Az szedte be az adót, mint Róma helytartója.

A rómaiak ottléte - a rövid idő ellenére is - hozzájárult Erdély kultúrája fejlesztéséhez; tökéletesedett a földmivelés, kézmivesség, bányászat, utak, erődök épültek, megindult bizonyos városiasodás, a müszaki és müvészeti haladás.

A római korban sokat emelkedett a só-, arany-, ezüstbányászat. Az arany- és ezüstbányászatot kezdetben bérbeadták, de később - a nagyobb haszon kedvéért - magánkezelésbe vették.

Az Erdély Története cimü mü a megszálló római csapatokról és az odatelepitett földmivesekről azt irja, hogy azok "nagy számban voltak jelen." A következőkben, - a dák nép ismertetésében, - foglalkozni kivánok e kérdéssel.

A dák (daha) nép.

A dák nép történeti ismertetését a többi hajdani erdélyi nép ismertetése utánra hagytam, mivel ismertetése összefügg a román nép leszármazási elméletével, amely részletesebb magyarázatot igényel.

Milyen nép volt a dák?

Általános tudományos vélemény szerint a szkitha népcsaládba tartozott; annak turáni csoportjába. E felfogást ugyan több nyugati történetiró vitatja. Maguk a román történetirók is természetesen árjának, indoeurópainak tartják.

Albert Wirth történetiró szerint ős finnek voltak.

"Ős finneknek tartom a dákokat, a dunamenti országok e legrégibb lakóit. A dákok az Avesztában és a Mahabharatában mint "daha" és "dasa" fordulnak elő. A Dunától vándoroltak a dákok Krimbe, az Aral és Kaspi tó közé. Az indiai hadjáratra Nagy Sándor lovasait is ők adták. Kanszuban (Kinában) megalapitották Da-ata várost és mint "dahiak", fő eredő törzse lettek a Jüe-tsiknek,akik mint Gutik, vagy Geták (őskinaiul: Goat) Tibet fennsikjairól a Tiusu-ig (Tiszáig) laktak. Ha a dákok árja neveket viseltek is, úgy az csak árja befolyást jelent. A turáni népek ugyanis később árja népekkel is keveredtek és a Dunától India szivéig terjedtek el."

"Attila cimzésében - Attila Rex Hunnorum, Medorum, Dakorum - ott szerepel a dák is. A szakirodalom a dákokat és hunokat egy gyökérről eredteti, viszont a hunokat a honfoglaló magyarokkal azonositja." (Zajti: Magyar évezredek, 304.old.)

Lukácsy Kristóf magyar történetiró a több, mint kétezeréves örmény történeti forrásokat felhasználva a következőket irja róluk:

"A saka név a zsák fogalmával függ össze és rablást, fosztogatást, kalandort jelent. Magyarországon sok szó található, amely összefügg vele, úgymint: Ság, Sághy, Ipolyság, Csák-vár, Csák-tornya és a Csáki név.

A dáhokra emlékeztetnek a magyarhoni Tahok, akiket Jerney emlit. 'Léteznek, - úgymond,- Csángó, Ganyó, Matyó és Taho névvel jelölt magyar felekezetek'." (Lukácsy: A magyarok őselei... 98.old.)

Ezeket a népeket az örmény történetirás mind a chus, chusan, chusita névvel jelöli és a szkitha népcsoportba sorozza. Közéjük tartoztak a párthuszok is, akiket a kinai történetirás a "tahia", tiao-tsi (daha) népből eredteti. Ugyancsak dáhok voltak Lukácsy szerint a baktriának is.

Ezzel az elmélettel szemben a román történetirás, - közelebbről az Erdély Története cimü mü - megállapitása szerint "a már korábban Erdélyben és a szomszédos területeken élő ősnépekhez nomád pásztortörzsek települtek észak-keleti irányból és

magukbaolvasztották őket. E népekről azt hiszik, hogy a Balkán-félsziget keleti részét is elözönlött indoeurópai népekhez tartoztak, nevezetèsen a korai thrákokhoz. Ez indoeurópai thrákok északi ágából a századok folyamán hazánk egész területén kialakulnak a géta-dák törzsek, azokból később - az ókor vége felé - megszületik maga a dák vagy géta nép." (Erdély Története, 19.old.)

A géták - akikből a dákok és thrákok is kialakultak - Albert Wirth és más történetirók szerint is mint kialakult nép érkeztek a Balkán keleti részébe. A kinai források - amint fentebb is láttuk - "goatok"-nak, egyéb keleti történetirás"jüe-tsik -nek nevezte őket, akik szkitha hunok voltak.Ezzel szemben az indoeurópaiak főként észak-nyugat felől érkeztek a Balkánra. A kitermett,nagy balkáni thrák népcsoportban egyébként több volt a Kaukázus felől érkezett, valamint a Mezopotámia tájáról eredő szumir-eredetü népelem, mint az indoerópai.

"Miként a géta törzsek kapcsolatban álltak a multban a skythákkal és a nyilazás taktikáját skytha módon fejlesztették ki, úgy tartott kapcsolatot Decebalus a szarmatákkal és szórvány skytha népekkel. A dákok hosszú, ráncos nadrágja (gatya, Sz.) északiráni éppúgy, mint a nagy átütőerejü nyil, amelyet mérgezett nyilvesszővel is használhattak; ugyancsak az a lasszó (pányva,Sz.),amelyet nagy ügyességgel használtak. Szarmata befolyású volt a lószerszám és a lovas felszerelése, a pikkelyes páncél, a hosszú lándzsa és hosszú kard. Iráni eredetü volt a lovasszázad sárkányszerü zászlója." (Wiesner: Die Thraker, 176.177.old.)

Dác-római-román nyelvfolytonosság.

A román történetirók - birtokon belül lévén és a dác-római népektől való leszármazásukat immár a tudományos világ nagy részével is elismertetvén, - történeti logikával és vaskövetkezetességgel igyekeznek elméletüket állandósitani. Ez az elmélet már régóta nemcsak iskolai tananyag Romániában, hanem végigvonul az egész román életen, kultúrán, politikán és vérükké vált a románoknak. Hatalmas anyagi javakkal is rendelkezvén, módjukban áll - különösen a román néprajzi határon belül - minden ellenvéleményt elnémitani; külföldön pedig megvesztegetéssel tenni "igazság"-gá a valótlant. Kedvez nekik e munkájukban az is, hogy ügyes és szerencsés - ha nem is erkölcsös - politikájuk a két világháborúban a döntés pillanatában a győzők oldalára sodorta a román népet, ami a történelemben páratlanul álló eredményt vitt nekik: területben és a győzők támogatásában.

Dicséretükre válik az idézett mü szerzőinek, hogy nem hallgatták el az elméletükkel szemben régóta fennálló ellenvéleményeket sem. Az ellenvélemények megemlitése mellett azonban végig kitartanak határozott és kijegecesedett leszármazási elméletük igaza mellett, ami végigvonul az emlitett Erdély Története egész anyagán.

Leszármazási elméletük sarkalatos pontja az, hogy mind a dákok, mind Erdély egyéb népei átvették a rómaiaktól - akik mintegy 150 évig birtokolták Erdélyt - a latin nyelvet, amely "máig is uralkodó nyelv Erdélyben és Románia egyéb területén."

Miként történt a római latin nyelv átvétele az erdélyi dák és egyéb népek által, a következő idézetek világosan megmondják.

"A rómaiak az ujonnan meghóditott területet nagyszámú csapattal rakták tele és az 'egész római világból' a föld megmivelésére és a városi élet elősmozditására idetelepitett 'megszámlálhatatlan tömegü' földmivessel, mesteremberrel és bányásszal stb. népesitik be." (Erdély Története, 46.old.)

Majd így tovább.

"A rendkivül nagyszámú dáciai csapattest itt állomásozásának jelentősége abban is megnyilvánul, hogy a katonák tömegei a katonai szolgálat idején, de főleg később, - leszerelésük után - számottevőleg hozzájárulnak az őslakosság elrománositásához. Sokan 25 évi katonai szolgálat után "veteránus"-okként telepednek meg a tartományban s a lakossággal együtt élnek, azzal rokoni kapcsolatba kerülnek. Idővel a bennszülött lakosság köréből is sokan kerülnek a dáciai hadsereg soraiba. Ott teljesen elrómaisodnak s maguk is annak hirdetőivé válnak." (Erdély Története, 47.old.)

A következőkben hivatkozik az idézett mű arra, hogy az érintkezés nyelve, valamint a dáciai okmányok és feliratok nyelve latin.

"Az őslakosság tömegeinek a rómaiak nyelvével és kultúrájával szemben tanusitott minden kezdeti ellenszenve és tartózkodása, a lakosság legszámottevőbb falusi rétegének hagyományőrző volta ellenére a latin nyelv, a római életmód és szokások teret hóditanak a veteranusok, - a 25 év katonai szolgálat után hazatérő dák katonák,- az egyre nagyobbszámú telepesek és rabszolgák közvetitésével. Az ókor történelmi feltételei között a latin nyelv már azért is elterjed, mert az érintkezés eszközéül szolgál a javak termelői és a kizsákmányolók, a hazai ős nyelven beszélő őslakók és a különböző eredetü jövevény telepesek között. Latin a dáciai feliratok és okmányok nyelve. Az a körülmény, hogy az őslakosság egyes elemei idővel a kizsákmányoló osztály soraiba kerültek,bizonyára nagyon megkönnyitette a római nyelv és kultúra elsajátitásának folyamatát." (Erdély Története, 53.old.)

A rómaiak 150-165 esztendeig uralkodtak Erdélyben. Nehezen hihető el, hogy ennyi idő alatt egy, az akkori népességet tekintve 500.000 lélekszámú, erős nép anyanyelvét megváltoztathatták volna. A román tröténetirás ugyanis ennyire becsüli az erdélyi dák lakosság akkori számát. Nehezen történhetett az meg akkor akár terrorral, akár kedvezés-

sel. Példa rá az etrusk nyelv cseréje, amely pedig tőszomszédságában lakott a rómaiaknak. Nyelve elvesztésére és a latin felvételére mintegy 500 év kellett. Ugyancsak hosszabb idő kellett a franciaországi keltáknak, a spanyolországi ibéreknek is a nyelvcserére; a franciaországi baszkok pedig immár közel egy évezrede folytatják harcukat a franciák beolvasztási módszere ellen.

"A dák népség fennmaradása" cimü fejezetben külön kérdésként tárgyalja a mü a "folyamatosság" ügyét és megemliti, hogy "a külföldi polgári történetirók nem minden politikai célzatosság nélkül állitják, hogy Trajanus két hadjárata folyamán és azok befejezése után az egész lakosságot kiirtották, kiüzték Dáciából, vagy a tartomány határán kivül rabszolgaként adtak el." (Erdély Története, 55.old.)

Kiüzésről ugyan kevésbbé van szó a történeti forrásokban, hanem inkább csak kitelepitésről, amely alatt az értendő, hogy a jövevény telepeseket és latin légiósokat kivonták onnan és a Duna alsó folyása mellé telepitették le a rómaiak, ahol egy területsávot még azután is addáig birtokoltak és ahol a telepesekre szükségük volt.

Ha a "külföldi polgári történetirók"állitásában célzatosság van, úgy ebben a "folyamatosság-igazolásban" nem kevésbbé...

Tudott dolog - és ezt maguk a román történetirók is hangoztatják, - hogy a büszke és harcos szkitha dák nép többször is felkelt római leigázója ellen. Ha ezt a tényt is tekintetbevesszük,méginkább kételkednünk kell abban, hogy a dák nép olyan könnyen, - 150 év alatt - átvette volna a római nyelvet. A "valószerüsités"-t azonban ez az érvelés is gyarapitja.

Az Erdély Története szerzői felteszik a kérdést, hogy "elrómaisodhatott-e valóban Dácia lakossága a 165 éves római uralom alatt, az őslakosság úgy, mint a betelepitett népség" - és mindjárt meg is felelnek rá.

"Erre a kérdésre csak határozott igennel válaszolhatunk.

A római kor legjobb ismerői egyáltalán nem kételkednek az elrómaisodásban, hiszen semmi sem jogosit fel e jelenség tagadására. A Dáciát érintő római hatás egyébként már a hóditást megelőző időben megkezdődött, mivel a géta-dák világ teljes évszázadánál több ideig állandó kapcsolatban állt a Dunától délre elterülő római világgal. Az őslakosság tömegei, meg a birodalom minden részéről hozott nagyszámú telepes közös munkája és harca szükségessé tette a közös érintkezési nyelv használatát s az nem lehetett más, mint a latin, a hóditók nyelve, s a közigazgatás, a hadsereg és a gazdasági élet nyelve." (Erdély Története,57.old.)

Mennyi lehetett az a "megelőző idő"? A rómaiak a Balkánon, - Macedoniában Kr. e. 148-ban hóditottak, tehát térben és időben igen messze voltak a dákoktól ahhoz, hogy nyelvüket kereskedelem útján kölcsönözzék nekik. És legfeljebb csak a kereskedők tanultak meg latinul.

Figyelembe kell azt is vennünk,hogy a római légiókban szolgáló katonák idegenek voltak s a nyelvet csak lassan sajátitották el, maguk között pedig főként anyanyelvükön beszéltek,a nyelvterjesztésben tehát nem nagyon tevékenykedtek.

A "folyamatosság" igazolására közlik, miként történt a nyelv-közvetités.

"Dácia elrománositása egyidejüleg indult ki a városokból vagy kézmives központokból és falvakból. A katonák és veteránok közvetitése, de méginkább az ezeknél is számosabb polgári elem révén. Ezzel kapcsolatban állottak a Castrumok közelében létesitett katonai települések életével és családostól a vidéken letelepedett veteránok falusi életével. Az érintkezés nyelve valamennyiük számára a latin volt. Azt egyaránt beszélték a városokban és a katonai jellegü falusi településeken. A rómaiasodási folyamat valójában Dácia hivatalos feladása után is tovább folytatódott; a Dunától délre elterülő birodalom, meg a folyamtól északra élő népek között továbbra is fennmaradt kapcsolatok révén; egyrészt annak következtében, hogy a római

birodalom mintegy háromszáz éven át a folyam északi partja mentén egy széles földsávot továbbra is a kezében tartott, másrészt a hivatalos, állami kapcsolatoktól függetlenül érvényesülő gazdasági (csere-kereskedelem) és kultúrális kapcsolatok révén." (Erdély Története, 58.old.)

Majd összevonva a tételt, igazoltnak véli.

"Magától értetődőnek tartjuk a Dunától északra levő területek lakosságának elrómaisodását, de le kell szögeznünk, hogy nem a szó ethnikai értelmében vett elrómaisodásról, hanem elsősorban nyelvi, kultúrális és társadalmi jellegü elrómaisodásról van szó." (Erdély Története, 58.old.)

Nehéz "igen"-t mondani ezekre az "elrómaisodási és folyamatossági" érvekre.

Hová lett a társadalmi és kultúrális elrómaisodás és főként a latin nyelv Erdélyben és a szomszédos területeken, amely a kancát fejő szkithák birtokában volt egészen Thrákia határáig, sőt néha abba is belenyúlt, és ahol a szkithák után kunok, bessenyők tanyáztak évszázadokon át, - csak száz év mulva is a rómaiak hazavonulása után, 276 után! Megjelentek Erdélyben a hunok, gepidák,avarok,bolgárok, majd a honfoglaló magyarok, s ha még lett volna is, nyoma sem maradt a honfoglaláskorra,amikor a magyarok Erdélyt is birtokukba vették.De nem találtak ott semmiféle elrómaisodott népet már a hunok sem. Nem is türtek volna ott meg semmiféle latinul beszélő népet, hiszen a rómaiak ellenségeik voltak, akiknek erkölcsét utálták. És habár uralmuk csak száz évig tartott, elég volt,vagy lett volna az ott talált római utódok megsemmisitésére. Utánuk pedig a hun fajba tartozó avarok kerültek oda, mint turáni fajú hóditók, és bár a nyugati krónika és a kievi krónikás teljes megsemmisitésükről ir, nemcsak, hogy nem semmisültek meg,hanem ott éltek egészen a honfoglalás koráig.Nagy Károly frank császár csak a Dunáig hóditotta meg az avar területet, de ki nem irtotta az avar népet, hanem csak keresztény hitre téritette és adót követelt tőlük. Az új hitet is csak jelképesen vették át,

mert még a honfoglaláskor is fehér lovat áldoztak. Nagy Károly nem mehetett a Duna-Tisza közére, mert ott a mocsarakba fullasztották volna nehéz lovasságát.

László Gyula "A honfoglaló magyar nép élete" c. müvében ugyanolyan számbeli erősségünek tartja a honfoglaláskor Magyarországon élt népeket, mint a honfoglalók száma volt, azt pedig alapos vizsgálattal végzett számitás szerint 500.000 főre becsüli. E számban az avar jelentette a legnagyobb tömeget, utána az erdélyi hun-bolgár népmaradvány következett, azután a szlávok.

Kizárt dolog, hogy a turáni fajú hunok, - akiknek fejedelme, Attila a dákok fejedelme is volt, - megtürtek volna Erdélyben latinul beszélő népeket, illetve dákokat. Lehettek tehát ott dákok, de azok nem beszéltek románul, ill. latinul.

Érvek a román nyelv megszületéséről.

A román nyelv megszületése és a román népnek a rómaiaktól való leszármazási elmélete a XVII. században keletkezett, akkor, amikor a román teológusok külföldi egyetemeken tanultak, nyugati müveltséget vettek fel és a nyugati fejlődő nacionalizmus hatása alá kerültek. A román görögkatolikus triász tagjai: Sámuel Klein, Georghe Sinkai és Petru Maior a XV. és XVI. század humanistái irásait tanulmányozva rájöttek arra a nagy hasonlatosságra, amely a román és latin nyelv között van, s kimondták: "Rómától származunk!" Attól az időtől kezdve egyre bővült ez az elmélet, egyre több és több tudós foglalkozott vele. A román tudományos világ ma már csalhatatlannak tartja ezt az elméletet és amennyi érvet csak fel tud sorakoztatni valószerüsitésére, mind felsorakoztatja. Érvelésükből ime néhány adat.

"A Duna jobboldalán érvényesülő római-bizánci uralom (600 körüli) hanyatlása után és az elrómaisodott lakosságnak Dáciában és Moésiában letelepe-

dett szlávokkal való együttélése következtében az egész dák-moeziai területen megindult a román nép kb. két-három évszázadon (a VII.-től a IX.-ik századig) keresztül tartó tulajdonképpeni kialakulási folyamata. A moeziai és dáciai rómaiság kapcsolatai nem szakadnak meg e századok alatt sem,továbbra is fennmaradnak, bár a helyi lakosság beszélte latin köznyelv ekkor már kezd elkülönülni a népi latin nyelvtől és közeledik a román nyelv első fejlődési szakaszához, az u.n. "ősromán"nyelvhez." (Erdély Története, 86.old.)

Ha ez az állitás nem lenne úgy körülirva,ha nem lenne oly "szándékosan pontos", talán több hitelt érdemelne; igy azonban nehéz neki hitelt adni, meseszerüsége annyira nyilvánvaló.

"A népi latin nyelvtől eltérő, egységes és az egész nép számára közös román nyelvről nem beszélhetünk a dák-római-szláv együttélés előtt. Mind a román nyelv, mind a román nép valójában csak az együttélésnek fejlett szakaszában, vagyis a IX.-ik század körül lrisztályosodhatott ki, ezt azután a szláv elem és nyelv lassú beolvadása követte."(Erdély Története, 87.old.)

Majd összevonva igy folytatja a román tudós világ a román nyelv és nép megszületéséről szóló fejtegetését: "A román nép és nyelv a dák-moeziai őslakosság elrómaisodásának, meg a szlávok, valamint a mai Románia területén letelepedett más népek fokozatos beolvadásának eredményeképpen a Kr.u.évezred utolsó századaiban az Aldunától északra fekvő kárpáti-dunai területen alakult ki, központja pedig Dácia hegyes, dombos területe volt." (Erdély Története, 88.old.)

"A román nyelv a román nép alkotása," -mondja Petrovici román tudós. - "Ezt a népi latin nyelvből alakitotta ki, amelyet dák-géta ősei a velük összekeveredett római telepesektől vettek át, amelyhez a maguk nyelvjárásának elemeivel járultak, majd számos - főként szókincsbeli - elemet kölcsönöztek a Dáciában és Moesiában letelepedett szlávok nyelvéből is." (Erdély Története, 84.old.)

Ebből azt a következtetést vonja le az idézett tudós, hogy "mind a földmivelő őslakosság, mind pedig az elrómaisodott dák-római pásztornép a mai román népben folytatódik, ugyanakkor a népvándorlás idején Dáciában letelepedett és időközben elrómaisodott népeknek is leszármazottja. Eme népek között döntő súlyu a szlávok szerepe. E nép jelentősen hatott a nyelvre és megalkotta a terület jelentősebb szláv-jellegü helynév anyagát is.

Nyelvészünk véleménye szerint a román nyelv a Kr.u. XI. században alakult ki az egész román nép nyelveként." (Erdély Története, 85.old.)

A román nyelvfolytonosság elmélete, - hogy miként vették azt át az egyes népek: dákok, agathyrszek és a román tudósok által nem emlitett kisebb kaukázusi és kisázsiai népek, - a mü első kötetének a magva. Különös ebben az elméletben az, hogy a román nyelv csak a XI. században alakult ki és ugyancsak az is, hogy a szláv nyelv hatott rá leginkább és döntőleg, holott Erdélyben, Moldvában és Havasalföldön - beleértve a szkitha dákokat és agathyrszeket is - a római kor után csaknem tisztán turáni népek tanyáztak a néluk jóval kevesebbszámú szlávokkal együtt. Csodálatos, hogy azoknak a nyelve nem hatott a román nyelv fejlődésére. Hozzátehetjük még azt is, hogy a szlávok a honfoglalás után hamarosan eltüntek Erdélyből: beolvadtak a magyarságba vagy továbbvándoroltak onnan. Ennek nem lehet más magyarázata, mint az, hogy a románok a honfoglalás előtti korban a Balkánon éltek szláv népek között, mint szórvány pásztortörzsek.

Mikor és hol alakult ki a román nyelv és nép?

"A román nép Moesia Inferior és Dácia betelepitése és elrómaiasitása következtében lehetővé vált hosszantartó folyamat során alakult ki. Az ethogezis kiinduló pontja a két népi alkotó elem: a dák-thrák-moeziai nyelvü őslakosság, meg a kárpáti-dunai-balkáni térségben az évszázados római uralom idején letelepedett római telepesekből és a római uralom elrómaiasitó hatásától képviselt román elem.

A román nép helyi folytonosságának hagyománya az egész középkor idején megingathatatlanul fennmaradt mind a tanult emberek, mind a nép körében, mint ahogy a "romanus"-ból lett "Román" név is a nép nevét jelentette." (Erdély Története,73.old.)

Az a tény, hogy maguk a tanult emberek is, mint Micu Klein és társai is csak a XVII. és XVIII.században, a középkor klasszikusai irásait tanulmányozva jöttek rá az olasz és a román nyelv közötti hasonlóságra és találták ki a "Rómától születtünk" mesét, - azt tételezi fel, ha nem bizonyitja, hogy a nép körében nem élt a rómaiaktól való leszármazási elmélet. Ez is tehát csak mint "költemény"járul hozzá a román történelemhez.

Hivatkoznak a román történetirók bizánci tudósokra is, mint elméletük igazolóira.

"A bizánci tudósok egyébként (a XI. századi Kekaumenosztól kezdve) éppen úgy, mint a nyugati humanisták a legrégebbiektől a legújabbakig, - kéthárom nyilván hiányos értesülésen vagy vaskos félreértésen alapuló esettől eltekintve, - ugyancsak egyetértenek nemcsak a románok rómaiságának (italicitásának) elismerésében, hanem abban is, hogy ezek Trajánus császár Dáciába telepitett colonusainak leszármazottai.

A románok római leszármazásának tudata félreérthetetlenül jelentkezik a XVII. és XVIII. századi tudós krónikásoknál, a román nép helybeni keletkezésének meggyőződésével egyetemben. A szerzők egy pillanatig sem kételkedtek abban, hogy a románok mindhárom országban már a legrégibb időktől fogva őslakosokként éltek." (Erdély Története, 73. old.)

Az meglehet, hogy a román tudósok nem kételkedtek elméletük igazságában, a nép azonban akkor még keveset tudott róla, megismerni csak később ismerte meg, amikor már a történetet kitaláló tudósok sajtó útján elterjesztették. És ha akadtak kételkedők, - mint dr.Moldován Gergely román egyetemi tanár is, - azokat hamarosan elhallgattatták a román politikai vezetők, mert az ellenvélemény keresztezte politikájukat, politikai céljukat.

Ellenvélemények.

A mü szerzői felsorakoztatnak néhány olyan történettudóst, akinek véleménye nem egyezik a román nép rómaiaktól való leszármazási elméletével, amelyet különösen a XVIII.század második felében vitattak. Ilyenek I.Fr.Sulzer és I.Chr.Engel, akik tanulmányaikban határozottan kétségbevonják az"őslakossági elmélet"-et és - az időpont tekintetében ugyan eltérő - állitásuk szerint a románok a Balkán félszigetről vándoroltak be a mai Románia területére. Az előbbi a XII.-XIII.századra, az utóbbi a IX. század elejére teszi a bevándorlás időpontját.

"Azóta szinte megszakitás nélkül vitáztak a híres "Supplex Libellus Valachorum"-nak a folyamatosság mellett szóló tételeitől kezdve Robert Roesler gyanúsan gazdag érveléssel bizonyitott, nagy hevességgel védelmezett ellenkező állitásáig (Romanische Studien, Leipzig,1871.)és igy tovább napjainkig. Azonban - füzik hozzá a szerzők - külföldi tudósok (történészek, nyelvészek, néprajztudósok) korántsem osztják mindannyian Roesler véleményét. A római kor kiváló szakértői: Mommsen, Jung, Homo, Patsch, Altheim és még sokan mások a román népben a dák-római lakosság leszármazottját látják. De az is igaz, hogy csekély számban akadtak román történészek és nyelvészek között is egyesek, akik többé-kevésbbé a bevándorlás mellett foglalnak állást." (Erdély Története, 74.old.)

Melyek a folytonosság ellen felhozott érvek: A mü szerzői meglehetősen pontosan felsorakoztatják az idevonatkozó tudományos véleményeket, mint

"1. A dák lakosság teljes kiirtása (101-102 és 105-106 idején).

2. Az előbbinek bizonyos tekintetben ellentmondó érv, amely szerint az őslakosság nem rómaiasodhatott el a dáciai hivatalos római uralom rövid időszakában Kr.u.106-tól 271-ig, vagyis kereken 165 év alatt.

3. Azt igyekeznek elfogadtatni, miszerint Aurelianus a tartomány kiüritésekor annak egész lakos-

ságát kitelepitette és átköltöztette a Dunától délre eső "Dacia Aureliana"-ba, a mai Bulgária területére.

4. A tartomány kiüritését követő 8-9 évszázadon át semilyen kútfő nem beszél a Dunától északra lakó dák-római népről, vagy hogy a Dunától északra fekvő területen teljességgel hiányoznak a dák vagy latin nyelvből közvetlenül átvett földrajzi nevek, mivel az összes nagyobb folyók és hegységek nevei szláv, magyar vagy más eredetüek.

5. A Balkán-félsziget egyes római eredetü népcsoportjainak, mint az arománoknak vagy meglenorománoknak a léte újabb érvül szolgált arra nézve, hogy a románok akár több hullámban az évszázadok folyamán, akár egy vagy két szakaszban nagyobb arányokban különböző, inkább feltételezett,mint hiteles adatokkal bizonyitott időpontokban, innen vándoroltak be jelenlegi hazájukba.

Roesler és követői szerint a balkáni származás megmagyarázná egyes, az albánnal közös szavak létezését a román nyelvben, mint ahogy ugyanaz megmagyarázná a germán nyelv-emlék hiányát nyelvünkben. Véleményük szerint ha a 271. évet követő első évszázadokban a dák-római nép továbbélt volna e területen, nyelve feltétlenül átvette volna a gótoktól és gepidáktól ezeket az elemeket. A thrák-dák-szláv elemeket illetőleg a folytonosság ellenfelei azt állitották, hogy azok a Dunától délre ugyanolyan könnyen bekerülhettek a román nyelvbe, mint a Dunától északra (balkáni thrákok és szlávok útja.)

A roesleri tétel fegyvertárának egyéb apróbb és jelentéktelenebb érveit bizvást figyelmen kivül hagyhatjuk" - fejezi be M.Constantinescu az ellenérvekről irt birálatát. (Erdély Története,74.old.)

Az előadottakról való véleményem - az első ponton, a teljes kiirtáson kivül - egyezik a román folytonosságot védőlők véleményével. Hozzáfüzöm, hogy amilyen rövid idő alatt átvették a dákok és más balkáni népek a latin nyelvet és váltak románokká, ugyanúgy átvehették volna a nemlatin és

LIBRARY OF HUNGARIAN CANADIAN
CULTURAL CENTRE

sok esetben nagyobberejü hóditók nyelvét is. Leszármazási elméletükről egyébként e müben még lesz elég szó.

Dáciába gyakran betörtek a különböző népek, de különösen a Duna északi partján, a Fekete tenger fölött lakó kancátfejő szkiták, amikoris a germán gótok és kárpok - akiket a szerző dák-géto eredetünek tart - azok névleges uralma alá került. Ezek a betörések és hosszabb-rövidebb ideig tartó uralmak nem maradtak nyom nélkül Dáciában kultúra és nyelv tekintetében sem.

A román "folytonosság" egy másik fontos tétele az, hogy a rómaiak megtartották uralmuk teljes megszüneséig a Duna északi és déli partjain épült erődeiket, hidfőiket. Ez a kor Kr.u. a 600 év tája, és az Erdéllyel való folytonos érintkezés folytán terjedt és egységesedett a román nyelv. "Nem csoda, hogy Constantin császár kortársai és utódai (306-307) közt kialakult vélemény értelmében Trajanus egykori tartományát Constantinus idejében ismét visszacsatolták a birodalomhoz. A római császári területekről - és rajtuk keresztül - a hivatalosan feladott Dácia területére kétségtelenül árucikkek, emberek, kultúrális áramlatok (a Constantinus alatt államvallássá lett keresztény hit), az ezeken a dunamenti részeken mindenki által beszélt népi latin nyelv hatolnak be."

A hangsúly a "mindenki által beszélt latin nyelven" van.

Román félfogás, hogy a római légióknak a nyelve a latin volt. Ezt nem lehet vitatni. Azt sem, hogy hosszú szolgálatuk alatt a légiósok többsége megtanulta a latin nyelvet. Vitatni lehet azonban azt, hogy mind Dáciába, mind Thráciába az azokról a területekről sorozott légiósokat telepitettek volna, illetve helyeztek volna oda őrségre rokonaik közé, rendfenntartásra és sokszor háboruskodásra. Róma pedig szivesen sorozott a Balkánon, különösen Thráciában légiósokat, mert Thrácia nem csak gabonájáról volt hires, hanem vitéz fiairól is. "Ugyanúgy, mint már a görög uralom alatt, virágzott a thrák

földön a rabszolgakereskedés. Közülük kerültek ki a jólmegtermett, erős vivók "thraex" néven s már a Provinz megalapitása előtt hiresek voltak Rómában, mint gladiátorok." (Wiesner:Die Thraker, 172.old.)

Ezeknek a thrákoknak, dákoknak és más népbeli légiósoknak a nagyobb százaléka elesett a rómaiak által folytatott állandó harcokban, aligha vetették be őket a dákok és más balkáni népek ellen, s amikor nyugalombavonultak, ki tudja,mely táján telepedtek le a római birodalomnak. Nem igen szaporithatták hát az u.n. latin-román népelemet Dáciában.

Dácia és Thrákia lakossága igen meggyérült a folytonos háboruskodásban és a többször is előforduló ragályos betegségekben,járványokban. "Probus római császár (276-83) az elnéptelenedett Thrákiába százezernyi 'bastarn'-t (germán népet) telepitett, akiket a géták a Duna alsó folyására szoritottak." Vajjon eltüntek onnan ezek a népek, és ha el nem tüntek, milyen nyelvet vettek át? Kultúrhatásuk megmaradt ott, tehát csakis beolvadhattak valamelyik balkáni népbe. "Igen valószinü, hogy a dákok, - akiknél a kelta időből eredő hatás megvolt, - valamint a germán bastarnok hozzájárultak az emlékoszlopok motiv kincseinek gyarapitásához." (Wiesner: Die Thraker, 183.old.)

A románok a folytonossági hiányt a régészet tanuságtételével iparkodnak pótolni, az egy nyelven, latin-románul beszélő népeknek tulajdonitván a leletek alkotóit.

Az ellenérvek felsorolásában nem szabad figyelmen kivül hagyni azt sem, hogy a Duna alatti területen lévő nagyobb telephelyeken, városokban igen sok görög is élt a latin hóditáskor,akiknek Traján római császár nagy kedvezményt adott. Befolyásuk a keresztény vallás elterjedése után még nagyobb lett és a "latinizálással" egyidőben a "hellenesités" is folyt a római császárok alatt.

Diocletián császár perzsiai hadjárata után a hadjáratban elejtett hadifoglyokból is telepitett le Thrákiába.

"Constantin császár (328) idegenföldi erőket is telepitett le Belső Diocese-be, a Duna alatti területre, amelyek más szarmata törzsek állandó nyomása elől menekültek, amelyek letelepedvén Szkithában és Moesia Inferiorban, erősitették az ottani népet és a terület védelmi frontját. De a telepités ellenére is a thrák elem maradt az uralkodó." (Wiesner: Die Thraker, 186.old.)

376-ban a hunok elől menekülő germán vizigótok érkeznek Thrákiába mintegy 200.000-en és letelepedésüket megengedik, csupán fegyvereiket kell leadniuk. Ezek Moesiában és Szkithiában telepednek le, s alig hihető, hogy onnan tovább vándoroltak volna valamennyien; bizonyos kultúrhatás maradt tehát utánuk is.

518-27-ben hun és protobulgár törzsekkel szláv törzsek is megjelennek ott, - a szklavinok és antek - amelyek az avarok elől menekülnek oda.

Lehetetlennek látszik,hogy ezek a különböző fajú és nyelvü népek olyan könnyen átvették volna a latin nyelvet, mivel a rómaiakkal legfeljebb csak vezetőik érintkeztek.

A bolgárok a Balkáni Alpok déli részén telepedtek le és bár IV.Constantin seregei legyőzték őket (668-85), mégis meg tudtak maradni. Attól a kortól kezdve lassanként megszünt a thrák nép, nyoma a "bessorum" nyelvben maradt meg, "Bessorum lingua".

Gyóni Mátyás az "A legrégibb vélemény a románok eredetéről" cimü müvében igy ir:

"Hadrianus a keletről előretörő népek elől Dáciát kiüritette (271-ben) és lakosságát a Duna alatti területre telepitette. Igy római telepes nem maradt ott, csupán őslakos, az pedig turáni-eredetü volt. Az Erdélyen átvonult s ott rövidebb-hosszabb ideig élt népek mindegyike hagyott ott valamilyen kultúremléket, amelyet korunkban már felderitettek, de a románokról semmi emlék a XIII. századig.

Jellemző az is, hogy az Erdély földjén található összes oláh földrajzi név mind magyar, és kevés szláv és német helynévtől eltekintve sok szumir-eredetü név is van, de latin nincsen.

Az, hogy a legrégibb oláh helynevek között német eredetü nevek is vannak,már egymagában is elég bizonyiték arra, hogy a románok Erdélybe csak a szászok után érkeztek." (A nap fiai, Turáni Szemle 1967.jan.-febr.)

Egyéb folyamatossági érvek. (Helyneves érvek)

"Nagyon gyakori eset, hogy mind a személyneveket, mind a földrajzi neveket egyik nyelvről a másikra forditják és nem mindig marad az eredeti használatban.

Hazánk helynévanyagát tanulmányozva, megállapithatjuk, hogy ez - f leg pedig a viznév-anyag - 80 százalékban román eredetü (a folyók, patakok, völgyek, dombok, hegyek román nevet viselnek).Csak a közepes nagyságú folyók: a Duna, Pruth, Szereth, Olt, Arges, Maros, Kőrös, Szamos, Temes tartották meg egyes esetekben a Herodotosz korából származó ősi elnevezéseiket. Igaz, hogy ezeket a folyóneveket (feltehetőleg a közvetlen a géta-dák Donaris - ból eredő Duna kivételével) általában szláv hangzásúnak tartják. Ez azonban nem olyan bizonyos. Nincs kizárva ugyanis, hogy közülük legalábbis egyesek megtartották az ősi dák hangállapotot. Tekintet nélkül azonban arra, hogy dák vagy szláv-e a folyónevek hangállapota, tény az, hogy a szlávok nem az Erdélyt elözönlött germán vagy török népektől, hanem az ittélő őslakosságtól vették át ezeket a neveket." (erdély Története, 82-83.old.)

Azzal az állitással, hogy az új bevándorlók a régi földrajzi és folyóneveket a maguk nyelvére forditják, nem értünk egyet. Az új bevándorlók átveszik az ott talált neveket, csak később változtatnak azok alakján saját nyelvtörvényeiknek megfelelően, de a tőszó továbbra is megmarad és későbbi nyelvelemzéssel megállapitható eredeti mivolta. A régi földrajzi- és személynevek elsikkasztása csak az újabb korban lett divatossá, a nemzeti megujhodás korszakában és korábban az egy-

háziaknál, amikor a régi neveket szentek neveivel cserélték el. Úgy tüntették el a legyőzött népek nyelvét, történetét és földrajzi emlékeit a latin népek, spanyolok, portugálok, franciák, angolok gyarmataikon; úgy az angol-germán bevándorlók Északamerika és Kanada ős népei emlékeit annyira, hogy ma már alig van nyomuk, népmaradványaik pedig csak rezervátumokban élnek. Hasonló folyamat megy végbe a baszk földön is, valamint a románok által "hóditott" területeken is.

Ami az erdélyi "közepes-nagyságu völgyek és folyók ősi neveinek megmaradását" illeti, nem a véletlen müve, hanem azé, hogy azokon a területeken a szumir-kaukázusi és szumir-balkáni eredetü népek laknak szinte megszakitás nélkül 4500 év óta, amelyeknek nyelve ma is az ősi nyelv, annak csiszolt, müvelt formája, és nem volt szükségük a helynevek, folyóvizek neveinek megváltoztatására. Ha a román tudósok dáknak vélik a bizonytalan eredetü neveket, akkor azt is igazolják,hogy a dákok is az emlitett szumir-szkitha népcsoportba tartoztak és nem az árjákba! Egyébként a "szlávhangzású nevek tömegé"-ről korunkban bebizonyosodott,hogy azoknak nagy része szumir-magyar vagy szumir-török nyelvekből, vagy pedig a velük rokon szarmatákéból kerültek a szláv nyelvbe, mert ritkán történik meg, hogy magasabb kultúrájú népek alacsonyabb kultúrájú népektől szavakat kölcsönöznének, mivel nyelvük elég gazdag a kifejezésekben.

A "szláv eredetü"-nek vélt földrajzi nevek előállásáról a következőkben emlékeznek meg a román tudósok.

"A hazai jelenség elfogadható magyarázatát keresve, azt szintén a szláv hóditóknak az egykori Dácia fölötti időleges politikai, katonai és társadalmi uralmában, a szláv-román együttélés és kétnyelvüség következményében találjuk meg. Igy válhatott uralkodóvá a szláv helynévanyag."(Erdély Története, 83.old.)

Ez a magyarázat alkalmazható az Erdélyen kivüleső román területre, de semmiesetre sem Erdélyre,

mert ott sohasem volt szláv uralom - és a szlávok csekély számát tekintve - a társadalmi befolyás is csekély. Ha szláv hatásról lehet beszélni, úgy itt is csak a Médiából nyugatra került szarmaták jöhetnek tekintetbe, akiknek nagy része turáni volt.

S hogy mégis a románság számbeli fölényét és ősi ottélését bizonyitsák, hozzáfüzik a románok, hogy "Nem kevésbbé igaz az is,hogy sok római szláv elnevezés maguktól a románoktól származik és a román nyelvbe már előbb behatolt szláv szókincsre vezethető vissza. A jelentéktelenebb román helynevek tömkelegében szintén kétségtelenül sok lehet ősi származású, csakhogy igazoló adatok hiányában nem rendelkezünk erre vonatkozó bizonyitékokkal."

E megállapitásukkal akaratlanul is elismerik a románok balkáni származásukat; a balkáni szlávok, görögök, macedónok és más szórvány népek között való hajdani élésüket.

Hogy római leszármazásuk hitelességét ismételten is hangoztathassák és bizonyithassák,nem tartják döntőnek, hogy a román nyelv nem vette át az ókori városok és nagyobb helységek neveit.

"A román nyelv nem vette át az ókori városok és nagyobb helységek neveit. Ez a körülmény azonban ugyancsak nem bizonyitja azt, hogy Dácia területén nem maradt volna fenn a dák-római lakosság."

Még a román nyelv dicsérésében is kidomborodik a "folyamatosság" elmélete.

"A román nyelv őseinktől maradt egyetlen örökségünk. És ez a szép, édes, kincsetérő nyelv csodaszép, nemes virágként müvelődik és virul majd.Ez a nyelv ezerhétszáznegyven éven át oly nagy volt, amelyen annyi idegen nép nem volt képes áthatolni, hogy elnyeljen bennünket. Nekünk, románoknak erre a hegyre kell egy-egy követ hordanunk,hogy még magasabbra emeljük.." - irta Ion Maiorescu a Foaia c. lapban 1847-ben, a szabadságharc küszöbén.

A románok a népiségüknek Dáciában való kialakulása elleni érveket lehetőleg kerülik történetükbe venni; idéznek görög forrásmüveket is, azonban lehetőleg csak a nekik kedvezőt.Az alábbi görög fel-

jegyzés nem leszármazásukra vonatkozik ugyan, mégis megállapitható belőle, hogy a Balkánon, görög fennhatóság alatt és nem Dáciában alakultak néppé, tehát nem a rómaiak leszármazottai.Az idézett feljegyzés Alexios bizánci császár Kekaumenosz nevü történetirójától származik és a bizánci birodalom területén élő szórvány román népre vonatkozik.

"Meghagyom nektek és leszármazottaitoknak, hogy a vlachok fajtája teljességgel megbizhatatlan és romlott, amely nem tanusit hüséget sem Isten, sem császár, sem rokon, sem barát irányában,hanem azon iparkodik, hogy mindenkit rászedjen; sokat hazudik és nagy tolvaj. Minden nap a legszörnyübb esküt esküszi barátainak és aztán játszi könnyedséggel megszegi esküjét. Testvérévé és fiává fogad és azon ravaszkodik, hogy kapcsolatai révén becsapja az együgyübb embereket. Adott szavát még sohase tartotta meg senkivel szemben sem, még a rómaiak legrégibb császárával szemben sem. Barátságot és meghódolást szinlelt a római császár iránt,azonban ahol tehette, fosztogatta a római tartományokat. Traianos ezen felbosszankodva,szétszórta őket.Azok pedig szétszóródtak az egész Epirusban és Macedoniában. Többségük azonban Hellásban települt le.Ha valaha lázadás támadna és hüséget szinlelnének, megesküdve az Istenre, hogy megtartják hüségüket, ne higyjetek nekik, mert jobb nektek,ha egyáltalán nem eskettetitek meg őket és nem tesznek esküt,hanem mint gonosztevőket szemmel tartjátok. Egyáltalán nem kell hinni nekik. Ha pedig asszonyaikat és gyermekeiket be akarják vinni a római birodalom erődjeibe, adj nekik lehetőséget arra, hogy bevihessék őket, de a fellegváron belül tartózkodjanak, maguk a vlachok azonban maradjanak kint.És ha be akarnak menni családjaikhoz, kettő vagy három hadd menjen be. Amikor aztán kimennek, akkor engedelmeddel ismét mások. Azonban nagy éberséggel ügyelj a felekre és a kapukra. Ha igy jársz el,biztonságban leszel. Ha azonban sokat engedsz be családjához, elárulják a várat és vipera módjára megmarnak s akkor visszaemlékezel utasitásomra."(Hidfő, 1966.febr.10.)

Ez a feljegyzés megmagyarázza a románoknak nemcsak a balkáni térségben való hosszú tartózkodását, hanem megbizhatatlanságát is, amelyet azóta igen sokszor bebizonyitott, amióta néppé alakult is.

A történeti folytonosság megszakadása.

"Meg kell jegyeznünk, hogy az egykori tartományban maradt lakosság életéről csaknem kilenc évszázadon át nem rendelkezünk semmiféle irott emlékkel. A régészeti leletek alapján azonban teljes bizonyossággal állithatjuk: az egykori provincia területén továbbélt a dák-római őslakosság; feldereng előttünk e lakosság fejlődése is, nem annyira a vándorló népekkel, hanem kivált a szlávokkal való együttélés során."

A kilencszáz évet visszafelé számitva a XII. századtól érti a mü szerzője a románokra vonatkozólag. Hozzáfüzi, hogy "ez nem egyedülálló jelenség. Hozzá hasonlóval az egykori római birodalom más területén is találkozunk." Erre vonatkozó indoklása az, hogy a "krónikások főként a háborús eseményekkel, meg az uralmon levő ethnikai elemekkel foglalkoztak mindig és ha egy harcos nép letünt, - mint az avar is - nem foglalkoztak többé vele, bár azok a népek nem tüntek el nyomtalanul, hanem letelepedve, a névtelen őslakók sorait szaporitották." (Erdély Története, 62.old.)

Ezek után - ha egyforma mértékkel akarunk merni, - azt kell mondanunk, hogy az avar és más nagyobbtömegü nép sem tünt el nyomtalanul Erdélyben, hanem elkeveredve az ott talált őslakossággal, tovább gyarapitotta ott a lakosságot és kultúráját; hasonlóképpen a dákokhoz.

Ezekről az átvonuló és Dáciát részben és csak átmenetileg birtokukban tartó népekről azonban másképpen vélekednek a román történetirók. "E népekkel kapcsolatban hibáztak az ujkori történészek meg régészek; tulságos jelentőséget tulajdonitva

nekik. Mivel az akkori idők krónikásai, - elsősorban a bizánci és római történetirók - szempontjukból teljesen érthetőleg kivételesen felfigyeltek ezekre a népekre. Ám korántsem azonos az eset abban a tekintetben, hogy ezek az átvonuló népek milyen mértékben hatottak Dácia helyzetére és az ottani őslakosság fejlődésére. Hiszen nyilvánvalóan sem számuknál, sem uralmuk tartamánál és jellegénél fogva nem játszhatták Dácia újbóli benépesitése vagy a román nyelv és a román nép kialakulása tekintetében nekik tulajdonitott szerepet."(Erdély Története, 62.old.)

A több évszázados hun-avar-bolgár uralom tehát eszerint nem birt akkora befolyással a dák-román nyelvre, mint az alig 165 éves római. E felfogás lényege is tisztán a folytonosság bizonyitása...

Hol született meg a román nép és nyelv.

A román történetirók szerint a dákok és a velük egy sorsban, római leigázásban élő másféle népek átvették a rómaiaktól a latin nyelvet s ez a nyelv megszakitás nélkül megmaradt és fejlődött Erdélyben és a másik két román tartományban: Moldvában és Havaselföldön, s mivel a román nép a dákok egyenes leszármazottja, természetes, hogy a latin nyelvnek is örököse.. Nyelve - amely az évszázadokon át egyre fejlődött, - igy maradt fenn a román néppel az emlitett területeken. Származásuk és nyelvük öröklöttségének meséjét azonban az idegen tudósok - nyelvtudósok és történetirók - erős érvekkel döntik meg. És mivel pártatlanul,elfogulatlanul irják meg a románok leszármazási és nyelvszületési elméletét, hitelességük kétségtelenebb, mint a román történetirók és nyelvészek állitásai, akik saját, illetve népük érdekében, vagy politikai érdekből - mint dr.Moldován Gergely román egyetemi tanár 1843-ban megállapitotta - épitik fel történeti érvelésüket.

"A dalmát-román nép mellett a Dinári Alpokban, Timóknál, Macedoniában és a Pindus-hegységben románul beszélő népmaradvány élt, amely még a szláv korszak előttről maradt ott A vlach (aromunzinzar) hegyi pásztor népmaradvány." (Hans Kohn: Die Welt der Slaven, 212.old.)

E románul beszélő néptöredékekhez később szláv és turáni fajú népfoszlányok kerültek, egybekovácsolódtak s a dalmát-olasz nyelv maradt érintkezési nyelvük, amely telitve van balkáni népek nyelvsajátságaival és szavaival. Ezt a nyelvet azután később Erdélyben - a román nemzeti ébredéskor - a román értelmiségi emberek az olasz s francia nyelv törvényeinek megfelelő rendszerbe foglalták, iskolai és hivatalos nyelvükké tették. Első nyelvtanukat Klein Sámuel készitette 1780-ban. Tehát még irodalmi nyelvük is alig kétszáz esztendős.

"Cihac oláh nyelvész szerint a román nyelv szavainak 45%-a szláv, 31.5%-a új-latin, 6%-a magyar, 8.4%-a török, 7.8%-a görög és 0.6%-a albán."(A nap fiai, turáni folyóirat, 1967.jan.-febr.szám.)

Karsa Tamás történetiró véleménye e kérdésről a következő.

"Amikor az I. és II. században a gazdag római birtokosok tömegesen telepitettek epiruszi birtokaikra itáliai hegyi pásztorokat, azok ott, Görögországban, az epiruszi hegyekben - átvészelve a népvándorlás minden viharát, - elszaporodtak,az oláh nyelvet albán és görög hatásra megformálva, a X. század folyamán megkezdték a mai Bulgária területét képező földre való vándorlást. A XIII. században résztvettek a görög császár elleni lázadásban, aki a lázadást leverte. Azután kerültek az oláhok a Duna északi oldalára,ahol akkor kunok laktak." (Turán folyóirat 1964.2.száma.)

Származási helyükről az előrébb idézett turáni folyóirat a következőt irja.

"Származási helyük a Balkán három különböző helyére vezethető vissza. Szinte az egész Balkán félszigeten elszórva mindenütt megtaláljuk őket, mert mint pásztorkodó népek, lakóhelyeiket élet-

módjuknak megfelelőleg a legelők és évszakok szerint változtatgatták, mégis Kr.u. a IX. és X. századtól kezdődőleg az oláhság kialakulásának 3 legfőbb gócpontja - főként a bizánci feljegyzések alapján - eléggé pontosan megállapitható. Egyik nagyobb csoportjuk a Bulgária déli határánál és Görögország északi részében fekvő Thesszalia nevü tartomány területén a Pindus hegységben lakott.Egy másik jelentősebb csoportja, - az u.n."arumuny"ok, akik nevüket valószinüleg a helyi lakós thrak-macedon egyik néptörzsének nevéből kölcsönözték, - amely évszázadokon át később átváltozott a sokkal szebben hangzó "román" névre, - ezek keveredve egyéb, főként szláv néptöredékekkel, a Balkán-hegységben és attól északra laktak.

A harmadik és legnagyobb számú csoportjuk pedig az Észak-Albán, Nyugat-Macedón, Déldalmácia-Adriai tengerrel érintkező területsávban lakott, a régi római Illiria provincia területén. A mai román nyelv főként itt vette át nyelve 30%-át kitevő újlatin, tehát dalmát-olasz szókincsét, valamint jelentős albán szavaira is itt tett szert." (Lásd az idézett Turán folyóiratot.)

Ezek az emlitett vlach pásztorok észak felé való vándorlásuk közben keveredtek a Balkánon szétszórtan élő szláv, görög, albán és turáni népelemekkel. Vándorlásukat főként a kitünően szervezett és magas adót követelő bizánci állam fenyitései idézték elő. Először a Duna alsó folyásánál gyülekeztek, később átkeltek a Dunán és Havasalföldre vándoroltak, ahol nagy üres térséget találtak, mivel az ott lakott turáni népek az egymással vivott harcokban igen megfogyatkoztak. Különösen megritkultak e népek a tatárjárás alatt. A Duna fölötti térségben a kun és besseny vitézek szervezték őket nagyobb egységekbe. S amikor azok önkényuralma is elviselhetetlenné vált, megkezdték a Magyarországra való vándorlást. Ez a kor a XIII. század második fele.

A románok balkáni kialakulását bizonyitják a következő adatok is.

"Joannas Sklytzes bizánci történetiró elbeszéli, hogy Samuel - későbbi bulgár cár,egyik testvérét, Davidot Kastoria, Prespa és az ú.n. Szép-tölgyek között valami fuvaros vlachok megölték.Ezt az eseményt, - amely 976-ban történt - s a benne szereplő vlachokat a Bulgária déli részén fekvő Prespa és Kastoria-tavak közötti területre, a Visztrica folyó felső folyása vidékére kell helyeznünk." (A nap fiai turáni szemle 1967.jan.-febr.száma.)

E történeti forrás szerint tehát az első évezred végén még a Balkán déli felében élnek.

Ugyancsak fontos bizonyitékok a következők is.

"II.Basileos görög császár 1020-ban egyik 'Sigillon'-jában véglegesen megszabta az ochridai érsek hatáskörét. Az érsekség alá rendelt püspökségek részletes felsorolása után hozzáteszi a császár, hogy 'ha még más püspökségek fel nem tüntetve, feledékenységből kimaradtak volna, meghagyjuk, hogy azokat is hatalma és uralma alatt birja és szedje be az egyházi adót mindezektől és az ottlakó vlachoktól'."

"A Bari-i évkönyvek egyik adata szerint VIII. Konstantin császár sziciliai hadjáratában, 1027-ben a bizánci hadseregben vlachok is harcoltak."

"Alexis görög császár 1095 évi hadjárata kapcsán Anna Kommene irónő igy emlékezik meg a vlachokról. 'A Balkán-hegység keleti nyúlványa lábánál, az Anchialos mellett táborozó császárnak egy Pudilos nevü vlach jelenti, hogy a kunok már a Dunán innen vannak. Egyidejüleg azonban a vlachok megmutatták a kunoknak azokat a hegyi ösvényeket, amelyeken átjuthattak a Balkán szorosain anélkül,hogy beleütköztek volna a szorosokat őrző bizánci csapatokba." (Lásd az idézett lapot.)

A felsorolt adatok tehát mind azt bizonyitják, hogy a vlachok még a X.század végén is a Duna alatt tanyáztak, tehát nem Dáciában! De ott tanyáztak zömükben még a tatárjáráskor, 1240 tájékán is. Bizonyitéka ennek az, hogy a román történetirás a tatárjárás eseményeit csak futtában emliti meg;nem ir arról, hogy ellenálltak-e a románok szervezet-

ten, katonai egységben, miként tették azt a magyarok és más népek, amelyek a tatároknak útbaestek; nem irnak arról sem, hogy a tatárok megsemmisitették volna a románokat, vagy - miként azt a szászok tették, - meghódoltak volna nekik, hogy pusztulásukat elkerüljék. Nem irnak róla, nem is irhatnak, mert akkor még nem éltek Erdélyben, csak egy pár ezren a hegytetőkön.

Egyéb vélemények

A román nép dák-római leszármazásáról és kialakulásáról, valamint a román nyelv megszületéséről eddig felsorolt adatok után ismerjünk meg még néhány adatot, köztük egy román tudósét is, nehogy elfogultság vádjába essünk. A tudós dr. Moldován Gergely, volt kolozsvári egyetemi tanár, román hazafi. A román nép származásáról szóló véleményét Nyilt Levélben közölte annakidején a bukaresti Kultúrliga elnökével.

"Ön a történelemből tudhatja, - irja, - hogy ezelőtt mintegy ezer esztendővel egy Ázsiából bevándorló nép itt, ezt az országot saját karjával és vérével meghóditotta és elnevezte a maga nevéről Magyarországnak. És ezer esztendő óta ez az állam egy percig sem szünt meg magyarnak lenni,valamint a nemzet is mindig magyar volt. És tudni fogja a történelemből azt is, hogy mi románok abban az időben a Balkánon éltünk az albán,a bolgár, a görög nép között szétszóródva, akiktől és ahonnan nyelvünket, szokásunkat, egész hitvilágunkat kölcsönvettük. Önnek,mint nyelvésznek tudnia kell, hogy ennek a népnek a nyelvében, szokásában, viseletében, hitében is a görög, a bolgár, az albán, - egyszóval a balkáni befolyás - teméntelen, ami a román népnek ezekkel a népekkel való együttélését a napnál is fényesebben bizonyitja. És hogy semmi sincs a gótból, az avar, hun stb. népek befolyásából, amelyek a magyarok bejövetele előtt Dáciában éltek és uralkodtak. Ami amellett bizonyit, hogy a

románság azokkal a népekkel nem is érintkezhetett. Ön, mint hisztórikus, a mai románságnak egyetlen fegyvertényét se tudja felmutatni Dáciában Kr.u. 274 után, amikor a római uralom megszünt Dáciában, egészen a magyarok bejöveteléig vagy azutánig; egyetlen kuzdelmet a beözönlő barbárok ellen; a bizánci görög irók müveiben egyetlen sort; a régiségkutatásban egyetlen követ, amely arra vallana, hogy e föld a magyarok bejövetele előtt a románságé lett volna! Hazai okmányainkban a románság neve a honfoglalás után csak több századdal később,1222-ben jön elő először. És az intézmény, amellyel éltek, arra vall, hogy a bevándorlás a Balkánról történt.

Egészen világos tehát, hogy mi ebben az államban a magyarok bejövetele előtt nem voltunk urak, a magyarok alatt pedig abban mint államalkotó tényezők nem is szerepeltünk. Szerepeltünk mint fajta, nemzetiség, de nemzet gyanánt soha. Ez az igazság!" (Nyirő József: Néma küzdelem.)

A rómaiaktól való leszármazás elmélete ellen foglal állást Tagliavini olasz tudós,bolognai professzor is.

"Igen merész dolog - mondja - a 150 esztendős római uralom epizódjából a római román leszármazást megállapitani. A vlach-román népnek sem története, sem nyelve nem szolgáltat erre tudományos bizonyitékot. A román nyelvben csak 120 ó-latin szó él; a többiek későbbi átvételek.A modern nyelvészek "substratum" kutatásai bebizonyitották egy ős vlach-román nyelv létezését, amely azonban a legtávolabbi rokonságban se volt a latinnal."(Amerikai Magyar Hang 1955.okt.17-i száma.)

Hogy a románok nem őslakók Erdélyben, bizonyitják más, idegen történetirók is.

"A bizonyitékok egész sora szól amellett, hogy Erdély az oláhoknak nem őshazája, hanem ellenkezőleg: oda csak viszonylag későn vándoroltak be és pedig a Balkán-félszigetről." (Karel Kadlec: Valasi a Valesce pravo.)

Zajti Ferenc magyar történetiró hun-bolgároknak tartja a románokat és nem szláv-románoknak.

"A régi pásztorkodó moldvai és aldunai oláhok nem szláv-románok, hanem hun-bolgárok voltak. A szláv elem csak később került hozzájuk.

A Duna mellékére számkivetett rómaiak sem alkothatták meg a szlávkarakterü románság faji jellegét; ugyanúgy a rómaiakkal faji ellentétben álló dákok sem, hiszen a mai összegező megállapitások a dákokat fajszerint a daha-szkitha-jüe-tsi és hunfajta népekkel azonositja. A szakirodalom pedig a hunokat és dákokat egy gyökérről eredteti."(Zajti: Magyar évezredek, 302, 303.old.)

Dr.Padányi Viktor - mint rajta kivül sokan - szintén azt tartja a román népről, hogy különféle balkáni néptöredékekből állt elő.

"Az uj állam (Románia) népének eredete teljesen megállapithatatlan. A terület a népvándorlás kapuja, ahol minden keresztülzúduló néphullám hagyott egy-egy kis töredéket: avar, bessenyő, hun, kun, bolgár, ukrán, tatár, török, örmény, cigány, görög és magyar néptöredékek zagyvalékára telepedett rá egy megállapithatatlan-eredetü balkáni szivárgás, amelynek még neve se volt, mert a név,amellyel jelölték, nem népnevet, hanem foglalkozást jelentett." (Padányi: A nagy tragédia, Kéziratból.)

Ezek a népek, illetve néptöredékek kun, bessenyő, valamint magyar népek szomszédságában éltek hosszú időn át néppé való alakulásuk idején, amikoris mindig ezek a szervezéshez nagyszerüen értő harcos népek - főként a kunok - főemberei, kenézei szervezték meg és irányitották őket.

A románok Magyarországra való betelepülése.

A szórvány román pásztornép szulőföldjéről, Macedoniából - közelebbről a Pindus - hegységből - a szlávoknak a Balkánon való megjelenése után, a VI. század után mozdult ki és vándorolt északkelet felé. A vándorlás valószinüleg több hullámban és kis

tömegekben történt, mert egy nagyobbtömegü vándorlás igencsak háborút váltott volna ki ellenük a vándorlásuk alatt érintett népek részéről.

Zömében a vándorlás a IX-X.század folyamán történt, amikor elérték a Dunát és lassanként a Duna feletti területre is rajokat bocsátottak ki. Ott már kun és bessenyő népek közé kerültek, akik később kenézeik, megszervezőik lettek.

A románok Magyarországra való betelepülését főként a törökök idézték elő balkáni hóditásuk idején. Maguk előtt nyomták a balkáni népeket,románokat, szlávokat, és amilyen mértékben haladtak Magyarország felé, olyan mértékben növekedett a menekülők és bevándorlók száma is.

Nagy román betelepülés történt 1800 és 1830 között, amikor a Havasalföldön és Moldvában garázdálkodó görög fanariota adószedők zsarolása alól mintegy negyedmillió román menekült Erdélybe. "Abban az időben az a tömeg olyan nagy volt, mint ma másfélmillió." (Turán, 1964.2.sz.)

A románok hazánkba való betelepülését Nyirő József iró a következőképpen ismerteti.

"Hegyi pásztorokként szivárogtak fel a Balkánról és mintegy két századdal később északról.Ez utóbbiak mindenütt a hegyek vonulatát követve Moldvából és Bukovinából a Máramaros-Beszterce vonalon jelentek meg délfelé terjeszkedve. E két bevándorlási hullám félkörbe fogta Erdélyt és a Bihari hegységekben ért össze. Egyébként már elhelyezkedésük is a bevándorlás tényét mutatja, mert az épségben maradt Székely-földet megkerülve csak ott birt megtelepedni, ahol ahhoz a magyarság kipusztulása az előfeltételt megteremtette. Ha a románság kezdeti őslakó lett volna Erdélyben,a székelység nem maradhatott volna meg zárt egységben."

A románok Hunyad megyében a XVI. század második felében nyertek nagy teret, amikor onnan a törökök elhurcolták a férfi lakósságot. A hegyekből leereszkedett román pásztorok nemcsak vagyont, földet nyertek akkor, hanem asszonyokat is hozzá.

A románokat Erdély értékes földjére a királyi birtokokon kivül a Bánffiak, Bethlenek, báró Kemények, Aporok és a katolikus egyház fejei telepitették. Sok tizezer román pedig minden engedély nélkül települt be oda a török hódoltság idején és később, mivel a magyar állam nem ellenőriztette sohasem kellőképpen a határt.

A románok erősen romanizáló orthodox egyházuk segitségével mindenütt magukbaolvasztották a körülöttük élő népeket. A beolvadt magyarok számát Nyirő József a következőképpen ismerteti.

"Az anyakönyvileg nyomon követhető asszimilációs eseteket vizsgálva, összevetve a különböző vallásfelekezetek elpusztult egyházközségeinek történetével, - meg ha nem is helyezkedünk a névelemzés alapjaira, - könnyen megállapitható, hogy Észak-Erdély összrománságának legkevesebb 35-40 százaléka elrománosodott magyar. Számokban kifejezve ez - az 1910 évi népszámlálási adatot véve alapul - körülbelül 350.000 elrománosodott magyart jelent. Számuk azonban a valóságban sokkal több. Ezt az arányt az egész Erdélyre vonatkoztatva és hozzászámitva a Bukarestben és a Regátben élő több, mint százezer magyart és a 125.000-nél is több moldvai magyart, megtaláljuk a többmillió elidegenitett magyart." (Nyirő József: Néma küzdelem.)

A mai román állam területén 350 ősmagyar községet talált az ősmagyarok nyomait kutató Jerney János magyar tudós, amelyek már mind elrománosodtak. Ilyenek:

Moldvában: Molvabánya (ma Baia), Karácsonykő (Pietra), Alfalu, Szalonca (Paskan), Szeredvásár (Herlo), Gyula, Sztánfalva, Bogdána.

A Szereth folyó mellékén: Luzi (Lalagura), Bogdánfalva (Valea Saca), Nagypatak (Valea Mare), Forrófalva (Faroani), Lezse (Cleja).

Háromszék megye határa mellett: Szalonca, Rekettő, Onfalva, Szászfalva, Komáromfalva, Tazlo, Ujhegy, Tatros, Domjánfalva, Sándorfalva, Berzonca, Kisbeszterce, Pokolpatak, Kalugyerpatak, stb. (Turán 1966. augusztusi száma.)

Az elrománosodás könnyen megtörténhetett, mivel a magyar lakosságnak nem voltak állandó magyar tanitóik, se papjaik. A román kormány - a görögkeleti egyház nyomására - megakadályozta, hogy ott magyar papok letelepedhessenek. A lakosság aztán a római Szentszéktől kért papokat, a pápa azonban magyar papok helyett olaszokat küldött, akik oláh nyelvre álltak és oláhul hirdették az igét. Igy a magyar lakosság elrománosodásához az olasz papok is hozzájárultak. Ugy állt elő, hogy ma Moldva, Besszarábia és Havasalföld területén -becslés szerint - mintegy tizmillió magyar, kun és bessenyő ivadék románul beszél.

Számuknak a többi nemzetiséghez viszonyitott sokkal nagyobb és gyorsabb fokozódását részben egészséges szaporitó képességüknek, részben irányitott beszivárgásuknak, de főként a magyarság fokozatos beolvadásának köszönhetik, amelyet a román görögkeleti egyház mindig tudatosan végzett és végez. Hozzájárult a Habsburg dinasztia magyarellenes politikája, valamint a magyar földesurak könynyelmü betelepitési politikája is és a bevándoroltaknak nyújtott nagy kedvezmény.

Korunkban már - 1920 óta -a román kormány tervszerü politikája szerint folyik a románok Erdélybe való telepitése, amely párhuzamosan történik a magyarok és szászok elüldözésével, irtásával. A magyarokat O-Romániába, az óromániaiakat pedig Erdélybe telepitik. Igen sok esetben Szibériába vitték az oroszokhoz kényszermunkára. Igy vált Erdély túlnyomólag román nemzetiségüvé.

A románok betelepülésében közrejátszott az is, hogy őket nem idegeneknek, hanem "királyi népek"-nek tekintették a határszéli királyi birtokokon és ugyanolyan bánásmódban részesitették őket, mint a bessenyőket és székelyeket, valamint a szászokat.

Az elmondottakat figyelembevéve, mondhatjuk, hogy a románság - fajta tekintetében - a turáni népcsaládba tartozik és nem az indogermánba, mint tudósaik vélik. Moldva lakossága ma is büszkén mondja, hogy "románnyelvü magyar". Bukarestben is többtiz-

ezer magyar él jelenleg is. E lakosság többsége a XVIII. században még magyarul beszélt. A városok, községek, dülők, folyók, patakok nevei még magyarok voltak. Jassit, Moldva fővárosát Jászvárosnak, Pietrat Karácsonykőnek, Urminasul-Valent-et Urményesnek, Bakaut Baja-nak nevezték. Az Olt, a Duna és Déli Kárpátok között elterülő terület, az ősi magyar Bánság-nak Szörénység a neve és fővárosa neve Turnu-Severin hajdan Szörénytornya volt.

Az Ó-Romániába való település.

Az erdélyi magyarság egyik súlyos csapása, tragédiája volt történelme folyamán a szülőföldjéről való kényszerü elköltözés;a Havasalföldre és Moldvába való átköltözés. Ez a mozzanat - sajnos, - igen gyakran megtörtént, mert a magyar ember nem türte a szolgaság jármát, nem türte nagybirtokosai elnyomását, inkább elhagyta ősei földjét. A román történetirás ezt az áttelepülési mozgalmat azonban a román népnek tulajdonitja, mint olyan őslakónak, amely a "három ország" egyikéből a másikába települt át; legalábbis nem nevezi meg határozottan, melyik nemzetiség vándorolt el Erdélyből, s igy az a látszata, hogy a románság vándorolt el onnan,illetve "kivándorolt" Erdélyből, és nem "be".

"A Habsburg uralom idején a lakosság a Kárpátokon túlra igyekszik jutni.."

"A parasztok szökése és átköltözése kivált a törökök kiüzése után öltött nagy arányokat... A szökevények az őket fenyegető súlyos büntetések és szigorú határvédelem ellenére is elsősorban Havasalföld és Moldva felé vették útjukat."(Erdély Története, 236.old.)

A történetirás tehát csak "lakosságot" és "parasztokat" emlit és nem valamelyik erdélyi népet.

"A XVII. század második és a XVIII. század első felében nagymérvü kivándorlásról értesitenek az egykorú feljegyzések, de - füzik hozzá, - az erdélyi népesség mégis erősen szaporodik!" Ezt a moz-

zanatot a román történetirás a társadalmi és gazdasági helyzet átalakulásával magyarázza és nem a bevándorlással.

"Az egyes nemzetiségek közötti számarány azonban változatlan marad, jóllehet az egykorú okiratok Erdélyből a másik két országba való szüntelen kivándorlásról számolnak be, mig az ellenkező irányú bevándorlás arányai teljesen jelentéktelenek.

Számos adat bizonyitja az erdélyi lakosságnak a hegyeken túlra való kivándorlását és a Fejedelemségekben való letelepedését. Poroszország Porta-i nagykövetének 1767 évi jelentése szerint abban az esztendőben 24.000 család költözött át Erdélyből Moldvába és a Havasalföldre. 1782-ben a két Fejedelemségben 13.000 az államnak adófizető erdélyi család élt.

Az 1773-ban a bécsi udvar elé terjesztett emlékiratban hangsúlyozták, hogy 'a Fejedelemségekben letelepedett személyek nagy száma aggodalmat keltő.' Az átköltözött emberektől megrémült moldvai és havasalföldi lakosok igy kiáltottak fel: Egész Erdély hozzánk jött!

Mindezek ellenére az összeirások nem szólnak a lakosság számának csökkenéséről, hanem ellenkezőleg, a XVIII. század második felében annak növekedését állapitják meg. Priess tábornoknak, az Erdélyben állomásozó császári hadsereg parancsnokának 1772-1773-ban a bécsi udvarhoz küldött jelentése szerint a (Bánság, Körösök vidéke és Máramaros nélkül) Erdélyi Fejedelemségben 63.54 % román, 24.19% magyar meg székely és 12.21% szász élt..." (Erdély Története, 275.old.)

Az Erdélyből való elvándorlás ellenére is erősen gyarapodott lélekszámot tehát nem a román bevándorlás eredményezte, hanem a természetes szaporodás, - vélik a román történetirók, - a "szüntelen kivándorlók" azonban a székelyek voltak, mig a "szüntelen bevándorlók" a románok. Ugy, és a beolvasztással érte el a románság népességi túlsúlyát.

Az erdélyi szászok.

Erdély harmadik nemzetisége a szász. Az első szász telepeseket, - a Rajnai Lovagrendet - a Barcasági Medencébe II.Endre magyar király telepitette 1211-ben. A király 1224-ben kiváltságlevelet adott nekik, amely lehetővé tette önkormányzatuk kialakulását. A lovagrend azonban visszaélve a kiváltsággal és a vendégjoggal, állam akart lenni az államban, mire a magyar király - tizenötévi ottlét után, - 1226-ban kiüldözte őket Erdélyből.

A mai szászok elődei a tatárjárás után,1264-ben települtek Erdélybe.

A magyarországi nemzetiségek közül a legtöbb kedvezményt a németek élvezték, azok közül is kiemelendők e tekintetben az erdélyi szászok. Autonom joguk egyre bővült. Különösen kiváltságos helyzetben éltek a Habsburg uralkodók alatt. Úgy éltek, mint a németországi német grófságok alattvalói. E rövidlátó magyar politika eredménye lett aztán, hogy a XV.század végére már teljes területi önkormányzatot épithettek ki. Területüket lassú terjeszkedéssel egyre bővitették, ahova magyar vagy román nemzetiségü csak mint jobbágy települhetett, de földet nem szerezhetett, mint iparos vagy kereskedő sem boldogulhatott. Kiváltságukat egészen a magyar uralom megszüntéig megőrizték. Sem a magyarsággal, sem a románsággal szemben nem tanusitottak baráti, jószomszédi érzelmet. A magyar szabadságharcban nemcsak hogy nem csatlakoztak a magyarokhoz, hanem ellenük is küzdöttek, éppen úgy, mint a románok.

"A szász patriciusok elleneztek minden a magyar forradalomhoz való közeledést. A szász tisztségviselők szoros kapcsolatot tartottak fenn a bécsi vezető körökkel, s attól féltek,hogy ha a közigazgatási központ átkerül Pest-Budára, megszünik korábbi kiváltságos helyzetük."

A román történetirás nem éppen barátságos hangon emlékezik meg a szászok eme idegengyülölöletéről. "Sokszor a városi hatóságok vagy a szász székek vezetői fosztották meg birtokaiktól a román parasztokat; sőt el is üzték őket."

"A brassói szász nemesség, meg a szász sajtó szerint a románok évszázadok során lopva szivárogtak be a király által a szászoknak adományozott földre, s ha nincsenek megelégedve a helyzetükkel 'Fel is út, le is út!'"

Ilyen véleménnyel voltak a szászok a románokkal szemben. És ebben benne van az is, hogy a románok csak "beszivárgott" nép voltak Erdélyben és a Barcaságon.

Mindezek ellenére a szászok az első világháborút néhány évtizeddel megelőző korszakban már - látva a románság számbeli nagy túlsúlyát, - összefogtak a románokkal a magyarok elleni politikai harcban, mert - mint mondták, "A magyarság szerepe lassan megszünik Erdélyben és helyét a románság foglalja el. Nekik tehát ahhoz kell alkalmazkodniok."

A barátkozást azonban éppen úgy nem hálálták meg a románok, mint a más népektől kapott baráti támogatást. E politikájukon csak most változtattak, amikor már a szászoknak több mint felét kiirtották vagy elüldözték és a német állam gazdasági segitségére szükségük van. Mint mindig,most is kitünően alkalmazkodnak a politikai helyzethez és az eredmény érdekében nagy kedvezményben részesitik az erdélyi szászokat.

A Freiheit cimü szociáldemokrata ujság 1956 december 18-iki száma irja e tárgyról a következőket

"Az erdélyi szászok száma jelenleg 350.000, tehát mintegy 400.000 tünt el belőlük a második háború óta."

A továbbiakban pedig megdicséri a román politikát "humánussága" miatt.

"A romániai 380.000 szász és sváb teljes jogot élvez Romániában. A romániai kultúrélet szabadságáról bizonyságot tesz a román hivatalos szerv,

amennyiben támogatja a kisebbségi kultúrát. Az elmult negyven év alatt mintegy ezer németnyelvü mü jelent meg. A Bukarestben szerkesztett és legnagyobb német lap 60.000 példányban jelenik meg. Temesváron és Nagyszebenben német szinház müködik. A külföldről visszatért németek visszakapták vagyonukat és általános amnesztia lépett életbe. 1500 községi vezetőt választhattak a németek. A parlamentbe is fog belőlük kerülni képviselő. Egy gazdasági miniszter német ember. A románok sok németet kitüntettek a termelés terén elért sikerekért". (Freiheit szoc.dem.ujság 1956.dec.18.)

A németeknek nyújtott nagyobb szabadság és gazdasági támogatás érthető,hiszen a románoknak szukségük van a nyugati tőkére, szakemberekre, gyárak épitésére, amelyhez ők nem értenek, bár az iparositást ők is erőltetik, mint minden elmaradt nép. A németek támogatását pedig csakis úgy kaphatják meg, ha az erdélyi németeket nem nyomják el tovább. A Freiheit cimü szociáldemokrata lap azonban elvtársi szimpátiából dicséri meg a romániai szabadságot és humanizmust, mert általános amnesztia nem létezik Erdélyben, s ha igen, akkor csak papiron. A kisebbségi kultúrát pedig nemhogy támogatná a román kormány, hanem egyenesen tervszerüen elnyomja és irtja. Ha van némi kedvezmény Erdélyben a kisebbségek számára, csakis a szászoknak van. A magyarok kétszeres elnyomásban élnek az 1956-os szabadságharc óta.

A román kormány azonban - minden a szászoknak nyújtott kedvezmény ellenére is - szeretne tőlük megszabadulni. A szászok szabadon hazatelepülhetnek Németországba, de fejenként 15.000 DM.-t kell fizetniük, amelyet természetesen a német kormánytól szeretnének kapni. A német kormány azonban ezideig még nem ment bele az üzletbe. Valószinü,hogy nem is akarja az erdélyi szász települést felszámolni hagyni, mert a jövő politikája okából szüksége van az erdélyi szászokra és területére.

Erdély népességi adata.

Erdély népességi adata az őskortól kezdve igen változatos volt egészen az első világháboruig. Az Erdélyt ért gyakori háborúk és népvándorlási hullámok meg-megváltoztatták népessége számát és néprajzi arculatát. Malyusz Elemér - óvatos számitást végezve - megállapitotta, mennyi volt Erdély lakossága a XV. század végén. Számitása szerint a lakosság száma - a polgárság és a nemesség nélkül - 425.000 lélek volt. Ha tekintetbe vesszük, hogy a polgárság és nemesség túlnyomólag magyar és szász volt, még kedvezőtlenebb a románokra nézve a szám. Egy adat tehát a románok dák-római leszármazási elmélete megdöntéséhez!

Mégis igy irnak a román történetirók: "Élesen megvilágitva jelentkezik az erdélyi dolgozó tömegek kettős elnyomása és azzal párhuzamosan az a küzdelem, amelyet a mindenkor - kialakulása óta ez ország lakosságának többségét képező nép - a kisebbségekkel együtt a magyar hübérurak, az ozmán birodalom, a Habsburg önkényuralom kizsákmányolása, a tőkés igaz ellen folytatott." (Erdély Története, VII.old. Előszó.)

Minthogy román történeti felfogás szerint a románság őslakos Erdélyben, nem lehet félreérteni a célzást, hogy mindig túlsúlyban volt Erdélyben s a többi nép csak "kisebbség" volt. A Malyusz féle statisztikai adat azonban, amely abból a korból származó népességi adatokat használja fel, amikor még nem hamisitottak statisztikát, bizonyiték a románság bevándorlásához is, amelyet - egyéb kedvező állapot mellett - a magyarok háborús vesztesége tett kedvezővé számára.

"A török korban a legsajátabb magyar területek mentek tönkre. A legnagyobb vérveszteséget a magyar szenvedte. A perifériákon elhelyezkedő nemzetiségek a viharos évszázadokat épségben átélték: - tótok, rutének, oláhok és a városaik falai mögött megbúvó szászok - valamennyien meggyarapodott népi

energiákkal, töretlen erővel állhattak a nagy versenyfutéshoz, amely a török kiüzése után a felszabaditott területekre megindult.

Az ország peremein felduzzadt népesség a török kivonulása után mint valami áradat zúdult az ország közepe felé új honfoglalásra. A folyamatot a határon túlról jövő szerb,román és német bevándorlás csak fokozta. Ez a bevándorlás megindult mindjárt Mohács után, de méreteiben csak a felszabaditó háború után, a XVII. század végén és a XVIII. század első háromnegyedében bontakozott ki." (Dr. Baráth Tibor: Magyar Történet, 48.old.)

Abban a korban ereszkedtek le Erdély völgyeibe az addig a határgerincen legeltető román pásztorok is tömegesen.

Erdély népességi adata a románok által 1956-ban végzett népszámlálás adatai szerint:

Össznépesség.....	6.232.312	lélek
román.....	4.051.603	"
magyar	1.558.631	"
német	368.255	"
egyéb.....		4 százalék

Román statisztika szerint Erdély 1910 évi népszámlálási adata:

Összalkosság....	5.257.249	lélek
Ebből román	53.8	%
magyar	28.6	%
német	10.8	%
más	6.8	%

Dr.Málnási adata szerint az ottani lakosság lélekszáma 1910-ben 5.256.451 lélek volt.

Abból román	2.829.454	"	(53.8 %)
magyar	1.661.805	"	(31.6 %)
szász	564.789	"	(10.8 %)
más	200.403	"	(3.8 %)

Lényegében egyezik a románokéval. (Málnási: A magyar nemzet őszinte története.)

Az 1930 évi népszámláláskor talált 5.548.363lakos közül 3.207.880 volt román (57.8 %); magyar:

1.353.276 (24.4 %); német 543.852 (9.8 %); zsidó: 178.699 (3.2 %); más 264.656 (4.8 %)

"Megjegyzendő, hogy a román lakosság abszolut többsége arányosan növekedett egyik népszámlálástól a másikig" - füzik hozzá a román tudósok. (Erdély Története, 9.old.)

Ezt az utolsó mondatot valószinüleg önigazolásként füzték hozzá, hogy leplezzék vele az áttelepitéssel, elüldözéssel megváltoztatott, ill. felfokozott szaporodási statisztikát.

A magyarországi románok számát a hivatalos magyar statisztikai hivatal 1910-ben 2.949.032-ben állapitotta meg. Ugyanezt a számot használta fel André Chéradame a "Le Plan Pangermaniste demasque" cimü müvében, és más tudósok is.

"A trianoni békeszerződések után 1.661.805 magyar került román uralom alá" - irja dr.Baráth Tibor Magyar Történet c. müvében.

Ugyancsak ő irja ugyanabban a müben: "1500 táján Erdély lélekszáma 425.000;abból magyar 255.000 oláh 100.000, szász 70.000 lélek." (Dr.Baráth: Magyar történet, 33.old.)

Ezek szerint tehát - az 1.661.805-ös statisztikai adatot véve alapul, - a magyarság lélekszáma a 40 év alatt nemcsak, hogy nem emelkedett, hanem 100.00-rel csökkent, ami - a szaporodási törvényt tekintve - csalás, vagy pedig okát abban lehet találni, hogy a magyarokat elüldözték és áttelepitették hazájukból, részben pedig kiirtották.

A román történetirók az idézett müben Erdélyhez számitják azt a területet is,amely jóval túlterjed a történelmi és földrajzi Erdély területén; a Bánságot és a Kőrös vidékét. Ezzel kapcsolatban felmerül a kérdés, hogy a magyarságról közölt statisztikai adatban benne foglaltatik-e az Erdélyen kivül eső terület magyarságának száma is, avagy csak a szorosan vett erdélyi magyarságé. És vajjon a román nép statisztikai adata mind a két területről, vagy csak Erdély területéről szól-e. Mert a statisztikai adat alakulása mind a két esetben más és más: lehet kedvező,ill.igazságos, és lehet kedvezőtlen a magyarságnak.

A statisztikai adatok kiegészitése szempontjából külön meg kell itt emlitenünk néhány adatot.

"Az 1753 évi összeirás szerint Erdély területén 462.465 román élt, mig az 1750-i szerint 578.382."

A román tudósok e három év alatti 115.000-nyi csökkenést a hibás statisztikának tulajdonitják.

"Az 1760-1762 évi összeirás eredménye: 66.46 % román, 21.62 % magyar és 11.72 % szász volt."

"Az egykorú szerzők feljegyzései tehát mindenben megfelelnek a valóságnak - irják a mü szerzői. - Freiberger jezsuita szerzetes 1701-ben kelt, a bécsi udvarnak küldött jelentése szerint 'a románok egész Erdély területén élnek, még a székelyek között és a szász földeken és székeken is. Nincs olyan falu, mezőváros vagy külváros, ahonnan hiányoznának a románok.' Benkő József 1766-ban az Erdélyi Fejedelemség népesedési helyzetét elemezve hangsúlyozza, hogy 'oly nagy a románok száma, hogy nemcsak eléri, hanem jóval meg is haladja a többi erdélyi népeket együttvéve.'

Ezt a néprajzi adottságot jól ismerték a bécsi udvar legmagasabb körei is, - folytatja a történetiró, - Mária Terézia császárnő 1748-ban a papsághoz, nemességhez és bármily rendü és rangu román lakossághoz küldött üzenetében 'román fejedelemségünk'-nek nevezi (in dicto Principatu Nostro Valacico)." (Erdély Története, 242.old.)

Ami a Benkő József 1766-ban kelt román népességi adatát illeti, közel jár az igazsághoz, mert hiszen abban a korban már százezrével települtek be Erdélybe és Magyarországra a románok a törökök által elpusztitott magyarok helyébe. A Freiberger jezsuita jelentésében foglalt adat azonban, hogy a románok mind a székelyek, mind a szászok között megtalálhatók, a bevándorlás tényét mutatja, mert ha őslakosok lettek volna, nem laktak volna a más nemzetiségüek között szétszórtan.

Nem maradhat ki a közölt adatok közül a Bánságé sem, csak ennek ismereté teszi a román statisztikai adatokat teljessé.

A Bánságnak a helységeket a lakosság szerint (román, szerb és vegyes lakosságuakra) osztályozó évi összeirása alig ötödannyi szerb,mint román falut s ugyanakkor a szerb falvakban kisebb népsűrűséget emlit. "Százalékban kifejezve mintegy 72.74% a román, 22% a szerb és 7% a más nemzetiségűek arányszáma. Bél Mátyás történész és földrajz-kutató 1720 és 1730 közötti bánsági kutatása értelmében a román nyelv még Temesvárott is széleskörűen elterjedt." (Erdély Története, 242.old.)

Ez a korszak volt az, - röviddel a törökök kiűzése után, - amikor a temesvárkörnyéki magyarságot elüldözték lakhelyeikről a császári hadsereg parancsnokai és idegenek telepedtek helyükre.

"Ezekkel a hivatalos és tényekkel és az összes jóltájékozott egykori szerzők megerősitett megállapitásaival szemben a Román Fejedelemségből Erdélybe irányuló XVIII századi tömeges román bevándorlás elmélete minden tudományos alapot nélkülöz, - folytatja az idézett mü. - A Román Fejedelemségből átjött kevésszámú román nem egyenlithette ki az Erdélyből Olteniába, Munteniába, Dobrudzsába és Moldvába irányuló tömeges kivándorlást és nem járulhatott hozzá érezhetően az erdélyi lakosság növekedéséhez." (Erdély Története, 242.old.)

A népességi változás tehát - úgylátszik, - természetes és helyi vonatkozású Erdélyben.

Az Erdélybe vándorolt románságról azt irják, hogy "kevésszámú". Ugyanakkor más helyen elismerik, hogy Erdély kultúrája és földje mindigis vonzotta az óromániai románságot.Ugyanezt a véleményt más történetirók is megerősitik.

A magyarság száma igenis nagymértékben apadt a különböző háborúkban, különösen a törökkel évszázadokon át folytatott ostoba harcokban, mig a románok magas hegyi lakóhelyeiken kevésbbé voltak kitéve a háborúskodásnak, a kereszténységért - lévén orthodoxok - nem igen aggódtak,másrészt a Habsburgok politikája is kedvezett nekik. Csakis úgy érthető meg, hogy olyan gyorsan a magyarság fölé kerekedhettek szaporodás tekintetében. De hozzájá-

rult az erőszakos anyakönyvezés is.

A román történetirók az 1700 táján történt jezsuita térités adatait is felhasználják "nagy létszámuk" bizonyitására.

"Az 1700-ban a románok egy részének a katolikus egyházhoz való csatlakozásakor több hivatalos jelentés 200.000-ben állapitja meg az áttért hivők számát. Az osztrákok meg a jezsuiták kényszere ellenére a románok köztudomás szerint csupán egy része tért át a görög-katolikus hitre.Az Erdélyi Fejedelemség román lakossága (a Bánság, Kőrös vidéke és Máramaros nélkül) nyilvánvalóan jóval több volt." (Erdély Története, 36.old.)

Az idézett mü szerzői lehetőleg olyan történeti adatokat használtak fel a román nép történeti jogainak és többségének bizonyitására, amelyek kedvezők, de kerülték azoknak az adatoknak alkalmazását, amelyek az ellenkezőt bizonyitják, vagy esetleg a kedvezést csökkentik. Igy vették át Marx Károlynak a románokról szóló megjegyzését is, melyet Marx az elfogultsággal összeállitott bécsi statisztikából vett.

"Karl Marx feljegyezte, hogy Erdély lakosságának kétharmada román, mig egyharmada magyar,szász, székely, görög, örmény és más nemzetiségü."

A román történetirók senol sem veszik tekintetbe, hogy a románokkal házasságot kötött magyarokat - férfiakat, nőket, valamint a gyermekeket - a román keleti egyházba könyvelik megkérdezésük nélkül, akik azonban - a felnőtteket értve, - azzal még nem váltak román nemzetiségüekké,ha a statisztikát szaporitották is. Olyan eset pedig tizezrével, százezrével megtörtént.

A román statisztikát igen kedvezően befolyásolta újabban a székelyek áttelepitése, illetve románokkal való kicserélése is.

Erdély kultúra-alkotói

"Az Erdély Története cimü munka első kötete Románia történetének szerves részeként az ősközösségtől kezdve a kezdeti dák, meg a klasszikus (római) jellegü rabszolga-rendszertől - a hübériség korszakán át - az 1848-as burzsoá - demokratikus forradalomig ismerteti Erdély történetének kibontakozását." Igy szól az Erdély Története bevezető szövegrésze a VII-ik oldalon.

Az idézetben félreérthetetlenül áll, hogy a dák, meg a klasszikus római történelem szerves része Románia történetének. Ez a meghatározás is kizárólag a román nép leszármazási elméletének, a folyamatosságnak alátámasztására szolgál. E felfogás helytálló lenne, ha a román nép valóban a dák, meg a római nép leszármazottja volna és ha az erdélyi rómaikorbeli lakosság át is vette volna a római nyelvet, a történelmi adatok azonban az ellenkezőjét mutatják. És a románok "tenyérükből megalkotott véleményét" nemcsak idegen tudósok cáfolják, hanem józanul és minden sovinizmustól elfogulatlanul mérlegelő tudósaik is, akikben van egy kis bátorság. A következőkből ki fog világlani, kik voltak Erdély legrégibb és későbbi kultúra-alkotói.

A legrégibb kultúra-alkotók: Erdély legrégibb lakóiról, a régibb kőkorszakbeli emberről keveset tudunk. Az ásatások eredménye a csiszolatlan kőkorszakbeli, Kr.e.120.000-100.000 év körüli időre mutat. Vannak jelek, amelyek feltételezik, hogy már i.e.500.000 évvel megjelent ott a kezdetleges ember. A középső és újabb kőkorszak emberéről azonban már bővebb ismertető anyaggal rendelkezünk. Ez a kor a Kr.e.8.000-5.000 év, amikor lassanként kifejlődik a kő tökéletesebb megmunkálása, csiszolása, majd megszületik az agyagedény kézzel való készitésének kultúrája is. Ez a kultúra egyre fejlődik, módosul a Kaukázus és Balkán felől Erdélybe vándorló népek megérkezésével, amelyek már a kul-

túra magasabb fokán álltak. Ezek a népek fémkultúrát hoztak magukkal és terjesztettek el Magyarországon és Erdélyben, - főként a rézkultúrát.A fémkultúra (La Tene-kultúra) későbbi ága a vas megmunkálása.

A román tudósok a késői fémkultúra kifejlesztését már túlnyomó mértékben "vélt" dák-római ősüknek tulajdonitják és igy - a folytonosság elmélete alapján - a románoknak, akiknek a kultúra fejlesztésében főként a Kr.u. VII. században odaérkezett szlávok voltak segitő társaik.

"A dák anyagi és szellemi kultúrával foglalkozva, jóelőre le kell szögeznünk: e kultúra éltető gyökerei megszakitás nélkül fejlődő hagyományoknak talajába nyúlnak. E hagyományokat a kivülről jött, és az ősi müveltségbe szervesen beilleszkedő hatások csupán új alakokkal és módszerekkel gazdagitották."

"A dákok kultúrája létük utolsó évszázadában a La-Tene-jellegü müveltségnek tekinthető.Ez azonban átlépte a patriarchalis törzsek falusi állapotát. Magába foglalja a városi müveltség feltételeit és nyilvánvalóan törekszik a városi-mezőgazdasági müveltség megnyilvánulása felé." (Erdély Története, 37.old.)

"Az anyagi kultúra elemeivel egyidejüleg - egészen természetesen - világnézeti, politikai, tudományos, vallási-jellegü kultúrhatások is bejutottak ide, azonban ezek is hozzáidomultak az ősrégi helyi alaphoz, azokat tovább gazdagitva és fejlesztve."

"Az államot, meg a központi hatalmat valószinüleg a hellenesztikus királyságok mintájára szervezték meg. Udvarukból nem hiányoztak a tudósok (csillagászok, orvosok, stb.) sem.

Görög mérnökök, mesteremberek épitették a várakat, erődöket, őrtornyokat. Görög jellegüek - ám helyben készültek - a tetőcserepek. Alakjuk és méretük megfelel a Feketetenger partján lévő görög városokban használtakénak." (Erdély Tört. 38.old.)

Elismeréssel ir a könyv a dákok, vagy a dák-korabeli ötvösmüvészetről: "Ezüstmüveseik kiválóak voltak. Decebálus korában igen fejlett volt ez a kézmivel ipar. Termékei: a csomóshátú kapcsolótük, kanalas kapcsolótük, nyakékek, karkötők, övek,gyürük, serlegek, ezüstlapok s csatok változatos mintájúak és gyakran müvészi értékük. Különösen figyelemreméltóak a főként virágdiszü ezüstedényekből és serlegekből álló, Csikszentkirály közelében felfedezett, továbbá a megszokott kapcsolótüket, nyakékeket tartalmazó Szárkszó és Kisselyk környékén napvilágra került ezüst kincsek. Ötvös üllőt találtak a kosztesdi várban. Ezüstmivesen mühelyét tárták fel Soianan és Ujvárhelyen." (Erdély Története, 40.old.)

Kiemeli a mü, hogy a dák társadalom a szabad Dácia fennállásának utolsó két századában a kultúrának a görög-római világon kivül élő akkori más népeket túlszárnyaló magas szinvonalat ért el.

Az erdélyi kultúra abban a korban, - de már korábban is - valóban vetekedett a görög kultúrával is. Eredete Mezopotámiába nyúlt vissza, de egyiptomi és égei-tengeri hatás is érzett rajta. Egyik bizonyitéka ennek a templomépitési módszerük. Ők is, mint a szumirok, egyiptomiak és ógörögök, hegyek, magaslatok tetejére épitették kör-, vagy négyszögalakú lépcsős szentélyeiket.

S hogy a kultúrával kapcsolatban a nyelvfolytonosság is megemlitve legyen, hozzáfüzik, hogy "a dák nyelv - kivált falvakban és hegyvidéken - elszigetelten még évszázadokon keresztül fennmarad, mig teljesen el nem rómaisodik. Bizonyos szokások, mint pl. a halotthamvasztás fenntartása fennmaradnak a római uralom idején, sőt még azután is."

Bizonyos, hogy Erdély Európa egyik legrégibb kultúr-gócpontja volt, azonban minden kultúra-alkotást a dákoknak tulajdonitani csak azért, hogy a dákokon keresztül a román népet - amely a kultúra-alkotás terére a dákok után csak több, mint ezer évvel lépett, - ősi kultúrnépnek megtegyük, mégsem lehet. Nem lehet már azért sem, mert Erdélyben és

Magyarországon nemcsak szkitha dákok,hanem más kaukázusi és mezopotámiai-eredetü kultúrnépek is éltek. A dákoknak tulajdonitott leletekről egyébként az Erdély Története szerzője is megállapitja, hogy "a legtöbbnek nem ismerjük a nevét." (I.k.36.old.) Meg a "rövidkorü" hun hóditás sem tünt el onnan nyomtalanul. Erdély területén, Várhelyen (Sarmisegetusaban) a hunok védő Istenasszonyának, Anahytanak szentelt Mithra-templom romjai is tanuskodnak róla, tehát azok is résztvettek ott a kultúra-alkotásban.

Szláv segitség a kultúra-épitésben.

A román kultúrára való szláv behatást különösképpen kiemelik a román tudósok, -nem minden szándékosság nélkül.

"A szlávok az őslakossággal való hosszaz gazdasági és politikai együttélésben, -számbelileg meghaladva a vándorló népeket, - beolvadtak és egybeforrtak a helyi lakosság tömegével. Ugyanakkor új politikai-társadalmi életformát honositottak meg, és főként nyelvkincsükkel és nyelvük hangrendszerével jelentősen hatottak az őslakosság nyelvére és általában annak kultúrájára." (Erdély Története 36.old.)

"A régészeti leletek szláv vonásai ellenére a X.század második felében a szláv elem hanyatlóban van s idővel beolvad a román tömegbe. Magyarországon ez a folyamat kb. ugyanabban az időben - a XI. és XII. században - játszódott le a magyar elem javára." (Erdély Története, 70.old.)

Azt a megállapitást, hogy a szlávok számbelileg is meghaladták a vándorló népeket, kétkedve kell fogadnunk, mivel évszázadokon át nagytömegü hóditó keleti népek haladtak ott keresztül, csupán annyi a valóság, hogy a szlávok helybenmaradtak, mig a keleti népek mozgásban voltak.

Az Erdélyen átvonuló és azt rövidebb-hosszabb ideig birtokukban tartó népekkel kapcsolatban úgy vélekedik az idézett mü, hogy "nyilvánvalóan sem

számuknál, sem uralmuk tartamánál és jellegénél fogva nem játszhatták Dácia ujbóli benépesitésében vagy a román nyelv és nép kialakulása tekintetében a nekik tulajdonitott szerepet." (Erdély Története 62.old.)

Eszerint tehát a több századon át tartó hun-avar-bolgár uralom nem birt akkora befolyással a dák-román nyelvre és kultúrára, mint az alig 165 évig tartott római. A "folytonosság" elve megkiván ilyen bizonyitást. A leletek tanusága szerint azonban még az Erdélyen és a balkáni térségen átvonult vagy rövid ideig ott tartózkodott germán népi elemek sem tüntek el nyomtalanul, hanem kisebb-nagyobb mértékben rányomták bélyegüket az ottani kulturára.

"Elsősorban ők mozditották elő az új termelési viszonyok továbbfejlődését és a későbbi hübérurak új vezető rétegének kiemelkedését,és a hazai földmivelő meg pásztorkodó népségből, azonkivül a kialakuló új társadalom első, államelőtti alakulatának, a kenézségnek megszilárditását." (Erdély Története, 62.old.)

Kétségtelen, hogy a balkáni térségben erősen rányomták bélyegüket a kultúrára, az azonban csak a későbbi századokban történt, Erdélyre pedig nem vonatkoztatható. A szlávok az őskorszaktól kezdve Kr.u. a VI.-VII. századig főként halászattal és vadászattal foglalkoztak. A földmüveléssel járó magasabb kultúra épitésében még a későbbi századokban is jóval a nyugati népek mögött jártak. Ezt a megállapitást Erdélyre vonatkoztatva alátámaszthatjuk a következő tudományos megállapitással.

"Az a kevés régészeti adat,amelyből itt a szlávok tárgyi hagyatékára következtethetünk, félreeső patak-völgyekből, sőt barlangokból került elő. Az erdélyi szlávság majdnem kőkorszakbeli szinten állott." (László Gyula: A honfoglaló magyar nép élete, 102.old.)

A nyugati - és már magasabb kultúrájú - cseh szlávokról irta Paul Zidek, Podiebrad György cseh király tanácsadója a huszita üldözések idején, - a

belső-csehországi németeknek a husziták által való elüldözése után.

"Prágában tele volt az Aranymives utca aranymivesekkel. Most teljesen elhagyatott és még csak egy ócskást sem lehet ott kapni. A cseh nép sok kézmives munkához ügyetlen (hlaupi), különösen a bányászathoz és kohászathoz, az arany,ezüst,bronz, messzing, zinn megmunkálásához, és éppen úgy a selyemszöváshez. Olyan finom munkák elvégzésére a csehek németek nélkül nem alkalmasak (sami Czecho ve bz Nemcuv se ne hodi). Azelőtt megcsodálnivaló müvek mentek Prágából Bécsbe, Nürnbergbe, Velencébe és onnan ide hasonlók jöttek." (Bretholz: Geschichte Böhmen u. Möhren, II.146,147 old. D.N.Zeitung, 1966.jun.16.)

A szláv csehek pedig nyugaton éltek és az idő már a XV.század volt!

A szláv leletekről a következőt irja László Gyula kutató: "Annyira jelentéktelenek a különböző területek szláv leletei, hogy nagyrészt csak azért nem itéljük avarnak, franknak vagy skandinávnak, mert a terület, ahol találjuk, a helynevek szerint régi szláv terület " (László: A honfoglaló magyar nép élete, 103 old.) Ez a megállapitás azonban semmiesetre sem vonatkozik az Erdélyen kivül eső román területre.

Erdély kultúra-alkotói nemromán tudósok szerint: Erdély legősibb kultúráját csaknem kizárólag szkytha-fajú népek épitették fel, a szlávok, németek, románok csak a honfoglalás utáni korban segitettek a magyaroknak a továbbépitésben.

Kr.e. 2500 körül a szkythaságot a mai Magyarország területén, Kr.e. 2000-től kezdve Indiában ismeri a történelem, amikoris ők lettek India újabbkori települői. Kr.e.2000 után ujra visszafelé áramlik egy részük és hosszú vándorlás után - más nevek alatt - ujra Magyarországon találjuk őket. A Kr.e. XIV-XII-ik század alatt pelazg-etrusk népek telepednek le hazánkban, melyek ethnikailag a trójai I.város népével álltak összefüggésben.

"Miféle és hány nép lakta e vidéket ősidők messzeeső századai és ezredei alatt, nem tudjuk, még a bronzkori népség felől is homályban vagyunk s legfeljebb annyit kockáztathatunk meg, hogy legalábbis háromféle elemből állt: az őslakosságból, amelynek megtelepedése még a kőkorba nyúlik vissza és kultúrális tekintetben, meg talán ethnikailag is összefügött a trójai I város népével, hihetőleg a pelazg-etrusk népséggel; egy keletről bevándorolt elemből, amely alighanem ázsiai mitanni, méd, perzsa és turán keverék volt s babilon-elamita hatás alatt kifejlett bronzkultúrát hozhatott magával; végül a baltvidéki szőke rasszal kapcsolatban lévő s északnyugat felől behatoló, a bronzkultúrának kezdetleges fokán álló árjákból." (Zajti Ferenc: Magyar évezredek, 32. old.) Az északnyugat felől behatoló árják kultúrája kevésbbé hatott Erdélyben. Nagyobb szkytha behatás csak a Kr. e. VII. századtól kezdve történhetett, amikor a szkytha skolotok megjelentek Magyarországon. A legrégibb jellegü szkytha vastárgyak akkor tünnek fel Magyarországon.

Erdély legrégibb kultúra-alkotóiról Telekiné az erdélyi leletek hovátartozandóságát és a helyneveket tanulmányozva a következő összevont megállapitást teszi:

"A régészet bizonysága szerint az a nép, amely az Eufrates és Tigris mentén az emberiség első magasfokú kultúráját megteremtette, az formálta meg a Kárpát-medencében is az első remekalakú edényeket; az húzta fel az első falakat, épitette az első falvakat, erődöket a Kr.e. negyedik vagy harmadik évezredben.

Elméletünk az, hogy a Kárpátmedencének öt vagy hatezer év előttről származó szumir-ősmagyar-ősfinn-ugor neveihez az őskori bevándorlások következtében újabb és újabb szumir nevek kapcsolódtak a következő évszázadok, évezredek alatt. Ennek a szumir-finnugor névadási folyamatnak legujabb hullámа az árpádkori...

A Kárpátmedence szumir földrajzi nevei kincsek a magyarság számára." (Telekiné Kovács Zsuzsanna: Aluta.)

Ez magyarázza meg azt, hogy miért nem tudják a román tudósok sok telephelyre ráfogni,hogy az "dák eredetü".

A román nép egyébként - különösen az újabb korban - teméntelen magyar hely- és földrajzi nevünket alakitotta át részben vagy egészben románná, mégis felismerhető azok nagy részének magyar, illetve szumir eredete. Azonkivül feltalálhatók a magyarországi archivumokban is az Erdélyben a román betelepülés előtt használatos helynevek, földrajzi nevek.

"Mert - irja László Gyula A honfoglaló magyar nép élete c. müvében - a helynév-adás egyik törvénye az, hogy ha az ujonnan jött nép ott találja a régi lakókat, akkor a falu, folyó stb. neveket annak nyelvéből veszi át." A románság átvette az Erdélyben talált magyar, vagy a magyarok rokon elődei nyelvéből visszamaradt neveket s csak a későbbi korban, - amikor az egy-egy területen kipusztult magyarság helyén elszaporodott és nemzettudata megszületett, - cserélte azokat románra, vagy változtatott rajtuk.

Szkytha-hun-avar kultúra Erdélyben:

Mivel a dákok szkytha-fajúak voltak, kultúrájuk is szkithaeredetü. A Meotisz,Dnieper és más vidéken eddig feltárt leletek bizonyitják, hogy az akkori korban legmagasabban fejlett kultúrájuk volt. Ugyancsak gazdag lelet-anyag van a Magyar Nemzeti Múzeumban is, amely tőlük származik. Ez a lelet-anyag bemutatja a magyarországi és erdélyi kő-, réz-, bronzkorszaki és későbbi kultúrát, amely szkitha-hun-avar-magyar eredetü. Különösen sok anyag származik a Tisza-Maros szögből.

Deszken együtt találták a réz s átmeneti bronzkultúra anyagát. "Ott találták a legrégibb európai fémékszereket is.

Trója felé mutatnak rokonságot a deszki rézkor kerámikai emlékei, igy a talpcsöves olyan edények, amilyeneket Schliemann talált Trója legalsóbb rétegeiben.

Az erdélyi Maros folyónál viszont a bronzkor kezdetével találkozunk." (Zajti: Magyar évezredek, 24.ol.)

Ez tehát nemcsak fejlett kultúrájukat igazolja, hanem azt is, hogy a nép eredete a kisázsiai szumir eredetü rokonokhoz vezet vissza. A magyarországi rézkor is a legrégibb rézkorhoz tartozik.Tőlünk származott délre és az virágzott ki a görög kultúrában.

Ezt a kultúrát vitték tovább a hunok és avarok, akikről az erdélyi kultúrát épitő népek között a román történetirók alig tesznek emlitést.

"A magyarországi múzeumok tizezernél is több emléket őriznek e népek kultúrájáról. Az avar fejedelmek arany kardjai, az övek, a lószerszámdiszek pedig nemzetközileg is számontartott értékek.

Erdélyi István magyar kutató korunkban megfejtette a tárgyi emlékek diszitő motivumait is és kimutatta különleges jelentőségüket. Értelmezését adta az állatkuzdelmek jeleneteinek, bebizonyitva, hogy a diszitő ornamentika az avarkori öveken,kardokon stb. nem öncélú dekoráció,hanem minden mustrának, motivumnak értelme van, jelképes mondanivalója van." (Magyar Nép, Budapest, 1966.dec.20.)

E müvészi hatások továbbéltek a korai középkor magyar müvészetében, valamint az erdélyiben is,igy nem lehet figyelmen kivul hagyni az erdélyi kultúrtörénet leirásában a hun-avar befolyást.

Erdély újabbkori kultúra-alkotói.

Erdély újabbkori kultúra-alkotói a szkytha-hun-avar kultúrát öröklő magyarok. A szász és román nép csak a XIII-ik századtól kezdve járult hozzá az erdélyi kultúra fejlesztéséhez. A kezdeti korban csak pásztorkodással foglalkozó és csak gyéren betelepült román nép csak a magaslati legeltető

kultúrával ajándékozta meg a magyarságot. A földmüveléssel járó magasabb kultúra fejlesztésében is csak századok múlva segédkezett, amikor már földmüveléssel is foglalkozott.

Az Erdélyen átvonuló népvándorlás alatt,az egymást váltó háborúk és népek idején kultúra-visszaesés, illetve megakadás következett be, amely vadonná változtatta Erdélyt.

"Egy-egy elhagyott területen nem egészen száz év alatt szinte új erdő nő, aki tehát birtokába akarja venni e területet, annak újra kell kezdenie a munkát. A magyar honfoglalás utáni 300 esztendő a magyar munka hősköltemény; olyan erőpróbája népünknek, amelyben megmutatta igazi erejét.Ez alatt az idő alatt a magyar ember küzdelmes munkával visszahóditotta az erdőtől az élet számára azt a területet, amelyet az előtte lakók előtte elhagytak, sorsára biztak. A magyar munka éppen olyan sorrendben gyurta át a nyers őstájat ismét az ember képére, amilyen sorrendben az előtte elnéptelenedett. Már egészen az egykori legnagyobb kiterjedésü lakott területek határáig nyomult előre, amikor segitőtársat kapott északon és délen az odatelepedett szászságban. Akkortájban jelennek meg Erdély soha ember által nem lakott hegyein a pásztorkodó rumének. Nekik köszönhető, hogy az ember nem lakta vidéket bekapcsolták az emberi életbe. Később az Erdélyt védő magyarság sokat vérzett és ellenséges dúlások falvaink százait pusztitották el. A megcsökkentszámú magyarság e nehéz munkával kiharcolt földjére akkortájt kezdenek leereszkedni a rumének s akkor válnak átmenetileg szásztöbbségüvé a kipusztult magyar városok." (László Gyula: A honfoglaló magyar nép élete, 62. 63. old.)

A román nép civilizációs munkája tehát csak a XII. századtól volna számitható, abban a korban azonban még csak Erdélybe való beszivárgásuk kezdődik. A földmüveléssel járó kultúra épitésében pedig csak jóval később segitettek.

A római kolonizációról megjegyzi László Gyula, hogy "alig másfélszáz esztendeig voltak a rómaiak

urak Erdélyben, máris elseperte őket onnan a népvándorlás zivatara úgy, hogy nyomuk is alig maradt."

"Ezt a földet a magyar ember teremtette olyanná, amilyen ma, tehát a föld az ő nevelése a a föld az ő neveltje. A magyar ember s a magyar föld elválaszthatatlan egységgé lett s igy a föld még akkor is a magyar ember kizárólagos és megválthatatlan tulajdona, ha esetleg nem neki is ad most kenyeret." (László: A honfoglaló magyar nép élete, 63.old.)

Megakadt-e a fejlődés a török uralom alatt?

"A török hóditás gátlólag hatott az egész Délkelet-Európa történelmi fejlődésére, - irja az Erdély Története cimü mü, - mert lehetőséget adott arra, hogy a törökök elfoglalják és "pasalik"-ká tegyék Magyarország déli és középső részét, ami súlyos szerencsétlenséget jelentett az egész ország gazdasági és politikai fejlődésére."

E megállapitással szemben áll az, hogy a törökök jelenléte inkább biztonságot adott a kis néptörzseknek és szervezett társadalmi, közösségi életet; másrészt a termelést sem zavarta, mert a törököknek is szükségük volt élelemre és adóra, amit csak háboritás nélkül végezhettek a meghóditottak.

"Az Európában élő közepes-képzettségü ember még ma is áldozata a törökök kegyetlenkedéséről szóló propagandának, amelyet a balkáni iskolai könyvekben, történelemben buzgón üztek és üznek ma is. Amikor a XIV. századbeli balkáni szlávok fél-feudális rövidéletü államképződményei az ozmánok csapásai alatt egymásután összeomlottak, az uralomváltozás a népségek többségének legalább külső biztonságot jelentett. Európai utazók és diplomáciai ügyvivők - a XVII.századig - bámulattal emlitik meg az utak veszélytelenségét az Ozmán déleurópai birodalmában, a mozlim és keresztény joggyakorlást, a török államok szigorúan központositott, rendezett igazgatását. A Korán utasitásának megfelelőleg és az arra épitett Sheriat-jog szerint a keresztény lakosok "militekbe" voltak foglalva,

amelyek - a mozlim papi felfogásnak megfelelőleg - vallási és nemzeti közösségek voltak egyaránt és messzemenő jogosultsággal rendelkeztek." (H. Kohn: Die Welt der Slaven, 229.old.)

Megemlitendő az is, hogy a török nagyvezérek között 1543-1623-ig 47 félszláv-eredetü nagyvezér volt. Ha azok szlávlakosságú területeken müködtek, semmiesetre sem voltak a balkániak elnyomói, hanem inkább támogatói.

Az ozmánok nem foglalkoztak erőszakos térítéssel sem, mint sok történelmi forrás megjegyzi, úgyszintén elnéptelenitéssel sem. Tömeges áttérés a Balkánon csak Bosznia-Hercegovinában és a bolgár településen abogumil-szekta területén, a Rhodopo-hegységben történt.

Hans Kohn irja fent idézett müvében:

"Az orthodox patriarch a papi (templomi) döntő hatalma útján a polgári életet is ellenőrzése alá vonta és magát a szultánnal szemben is népe képviselőjének tartotta."

Ugy őrizhették meg a balkáni népek, - köztük a románok is - népi kultúrájukat, népiségüket ott, ahol törzsi közösségben éltek a török megszállás alatt is. És ha a patriarchális közösségben élő pásztor, a paraszt - társadalom, civilizáció és kultúra tekintetében nem is érte el a nyugatiak fejlődési fokát, azaz nem fejlődhetett a társadalmi osztály nyugati mintára, a török alól való felszabadulás után egészséges, erős népekként léphettek a történelem világosságára és találkozhattak a nyugati kultúrával.

Ha elnéptelenitésről egyáltalán szó lehet, az csak abban nyilvánult meg, hogy a fiatal férfiakat fegyveres szolgálatra vitték el a törökök. Ezek a felszabaditó háborúban elsőkként harcoltak.

Az "elnéptelenitést" Magyarországon sem a törökök végezték, hanem az osztrákok, akik annyira embertelenül bántak a magyar lakossággal, hogy azok szivesen menekültek török hódoltsági területre a császáriak elől, bár ott a törökök sokféle adót szedtek tőlük. Az osztrák "Landsknechtek" egész

falvak lakosságát irtották ki és házaikat tüznek áldozták. A nép farkasok módjára kóborolt el lakhelyeiről. A törökök által való kultúr-fejlődés megakadályozást tehát a mesék világába kell helyeznünk.

A román nép területszerzése.

Olyan könnyü országhóditást, mint a románoké volt Magyarországon, még alig ismer a történelem; még az Amerikába vándorolt árják országfoglalása sem volt olyan könnyü, több harcukba, áldozatukba került. Az indián bennszülöttek harcoltak a betolakodókkal.

A magyarországi románságnak - bár egy pár évszázadon át nem volt saját földbirtoka, - lehet mondani, hogy az egész Erdély erdős, hegyes vidéke az ő használati tárgyát képezte. Csaknem kizárolagos élvezője volt a legeltethető területeknek. Azonkivül az erdő ellátta fával, vaddal és hallal is az állattenyésztés hasznán kivül. És azt mind jóformán ingyen kapta.

Mária Terézia királynő ajándékozta a román népnek az első nagy területet az 1769-80-as évek között. A terület többszázezer katasztrális holdat kitevő erdőség volt és a magyar állam tulajdonát képezte: - Besztercebányán, Nagybányán és Hátszegen. Jutalom volt az azért, hogy a románok határőrszolgálatot teljesitsenek annak fejében.

Az az adományozás alapozta meg a román nemzeti vagyont Erdélyben és lett elinditója a magyar föld román tulajdonba való jutásának. Ahogy azonban a történelem tanusitja, a román határőrség nem őrizte a magyar határt, hanem inkább az ellenség kezére játszotta, amikor csak tehette.

Második nagy területszerzése a magyar szabadságharc alatt 1848-49-ben történt a jobbágyság felszabaditásakor, amikor a felszabadult jobbágyság 1.615.774 katasztrális hold földet kapott örök tulajdonul minden ellenszolgáltatás nélkül. Mivel

azonban a magyar jobbágyok és parasztok az osztrákok ellen harcoltak a szabadságharcban, nem részesedtek a földhözjuttatásban.A jobbágyok kezén volt földet tehát csaknem kizárólag románok kapták meg. A szabadságharcot követő években, a Bach-korszakban pedig még több földet kaptak, amikor a szabadságharcban résztvett birtokosok földjét is elkonfiskálták az osztrákok.

Harmadik nagy területszerzése földvásárlás útján történt, amelyet az óromániai és erdélyi román vezetők tervszerüen irányitottak.

A román orthodox papok egyik legfőbb tevékenykedése volt, hogy állandóan járva a magyar-román vegyeslakosságú vidéket, ahol magyar birtokos anyagi, gazdasági elgyengülését észrevették, rögtön pénzt szereztek a román bankoktól az ottlakó románoknak és a földet megvásárolták.Könnyen tehették, mert az Erdélyben müködő román bankok fő müködési területe a földvásárlás volt és igy rövid úton juthattak kedvezményes kölcsönhöz, mig a magyar birtokosok nehezen, vagy egyáltalán nem kaptak kedvezményes kölcsönt.

"A román bankügyleteket a liberális magyar kormányok nemcsak hogy eltürték, hanem Romániának, - mint a Monarchia akkori szövetségesének - még külön jogokat is adtak bankok alapitására Erdélyben. Az 1872-ben alapitott nagyszebeni bank 40 év alatt bukaresti támogatással Erdélyben 132 fiókot nyit. A korszak végén 260.000.000 koronát forgat és évenként 20.000 k.hold földet vásárol össze a román parasztoknak.

Romániának a központi hatalmakkal kötött szövetsége biztositotta, hogy 3-4 évtized alatt teljes szabadsággal készithesse elő Erdély birtokbavételét." (Málnási: A magyar nemzet őszinte története, Budapest, 1937.)

A magyarság mindezekkel szemben tehetetlen volt, mivel sorsát Bécsben döntötték el. Ott pedig magyarellenes politika folyt és a nemzetiségek nagyfokú támogatása; azonkivül a zsidó bankkapitalizmus is fosztogatta a magyar népet, ellenkezőleg a

a román bankokkal, amelyek a román nép mentését és gyarapitását szolgálták.

A földszerzés, - amelyet már földrablásnak is lehet nevezni, - a trianoni békeszerződés után, 1920-ban érte el tetőpontját. A román állam a magyar állam tulajdonát képező birtokokra egyszerüen rátette a kezét s felhasználta telepitési célra. A magánbirtokokat pedig fokozatosan vette el.

Elnyomási vád a magyarok ellen.

A románok által állandóan emlegetett elnyomási vád alapja főként az, hogy a magyarok évszázadokon át nem kezelték őket önálló nemzetekként, hanem mindig csak a "három politikai nemzet"-ről emlékeztek meg rendeleteikben, törvényeikben.

"Az 1691-ben szerkesztett Lipót féle "Diploma" elvben elismeri az ország hagyományát, Erdély külön, közvetlenül a császárnak alárendelt állapotát. Az ország alkotmánya kizárólag a három politikai nemzet uralkodó rétegein és a négy elismert valláson alapszik: katolikus, kálvinista, lutheranus és unitárius. Nincs tekintettel a görögkeleti románságra, igy kidomborodik a román nemzet kettős - társadalmi és nemzeti - elnyomása." (Erdély Története, 222.old.)

Ez az "elnyomás", - ha egyáltalán elnyomásról lehet beszélni, - semmiképpen sem irható a magyar nép rovására, hanem Lipót császáréra, aki úgy szervezte meg Erdélyt politikailag, hogy az ország függetlensége minél korlátozottabb, a bécsi udvar hatalma és politikai befolyása viszont minél szélesebbkörü legyen. "Igy maradt az ország törvényhozó szerve továbbra is a "három nemzet" és a négy elismert vallás által alkotott országgyülés."

Mindebben azonban nem kis része van annak a valóságnak, hogy a románság bevándorlással szaporodott fel döntő tényezővé Erdélyben, mig végülis később elnyerte azt a jogot, amelyet az államalkotó magyarság és valamennyi nagyobb tömegben betelepitett népség élvezett.

LIBRARY OF HUNGARIAN CANADIAN CULTURAL CENTRE

Ugyancsak súlyos vád a magyarok ellen az egyházi elnyomás is, amely pedig szintén nem a magyar néptől származott.

"Az egyház kétszeresen kizsákmányolja alattvalóit: egyszer hübér-birtokosként, másodszor pedig szellemi intézményként. Ezenkivül a papság elsősorban jövedelmének gyarapitása érdekében mindenféle kényszerrel iparkodik rávenni a görögkeleti parasztságot vallása elhagyására és a katolikus hitre való áttérésre."

Az elnyomás ellen a hunyadmegyei románok 1761-ben feliratban tiltakoznak, amely a magyar nemesség ellen szól.

"Nem tudjuk, miért nyomnak el ilymódon és kényszeritenek ránk jobbágyi jármot, hiszen mi többen vagyunk és mindig is többen voltunk,és ami még ennél is fontosabb, mi régebben is élünk ebben az országban, hiszen mi a dákok leszármazottai vagyunk." (Erdély Története, 145.old.)

Ami az egyház részéről történt elnyomást illeti, az egy cseppet sem volt kisebb, mint a feudális uraké, lévének az egyházfők is feudális urak, azonban hasonló elnyomásban részesültek a magyar jobbágyok is. Ami pedig a katolikus hitre való kényszerü áttéritést illeti, a románoknak csak hasznukra vált, mert azzal indult meg müvelődésük és nemzet-tudatuk fejlődése.

Az emlitett feliratban már nemcsak panasz foglaltatik, hanem erősen kiérzik belőle a románság körében elterjedt dák-római leszármazás elmélete is. De ismételten elmondhatjuk,hogy ha a román nép valóban a dák-római nép leszármazottja, azaz őslakos, vagy legalábbis nagyobb tömegben betelepitett u.n. "vendég" nép lett volna, mint például a szász is, bizonyosan besorozták volna őt a "három nemzet"-hez negyediknek. Hogy pedig valóban csak bevándorolt nép volt, bizonyitja az is, hogy a kolozsvári országgyülés 1791-ben azzal utasitotta el a hozzá benyújtott román "Supplex Libellus Vlachorum" cimü feliratot, hogy "újabb nemzet elismerése megdöntené a Fejedelemség alkotmányos rendjét."

Egészen bizonyos, hogy ha a román nép őslakó lett volna Erdélyben, ilyesmi nem történt volna meg, hanem már a honfoglalástól kezdve mint "mellérendelt" népet kezelték volna a magyarok.

Ujabban gyakran idézik a románok Marx és Engels rájukvonatkozó irását is.

"A multban is és ma is a lakosság zömét alkotó vlachokra vagy dák-románokra a nagy magyar földbirtokosok hűbéri igájának terhe nehezedik; ezeket az osztrák rendszernek megfelelőleg fosztogatás eszközeivé változtatták."

A hasonló elnyomás azonban a magyarokat is éppen úgy érintette. A jobbágy-elnyomás egyébként európai jelenség volt.

Cáfolat a románok elnyomásáról.

A turáni népek, amelyekhez a magyar is tartozik, sehol sem nyomták el a legyőzött vagy a közéjük került népeket. A nomád államszervezési módszer nem ismert olyat. A nomád népek szokása az volt, hogy - az adón kivül - azt követelték a legyőzöttektől, hogy legyenek hűségesek, legyenek vitéz, megbizható fegyvertársaik. Felhasználták őket hadjárataikban, amikor a kiválóbbakból csapatvezérek, előkelők, - sőt sok esetben fővezérek is lettek. A nép maga továbbélhette nemzeti életét, megőrizhette nyelvet, szokásait, müvészetét. Példázza a nomád népek nagy emberségességét, hogy a nagy orosz és szibériai térségben a jelentéktelen kis szláv törzsek olvasztották magukba őket s nem megforditva. Elég csak az ukránok esetére rámutatni, akiknek ősei kazárok voltak.

Ez a nomád államszervezési módszer Magyarországon a kereszténység felvétele után is megmaradt kormányzási elvnek, annyi változtatással, hogy most már vitézség helyett buzgó katolikusságot követeltek meg a magyarok a nemmagyar népektől. Már Szent István meghagyta végrendeletében, hogy "az idegenekkel vendégekként kell bánni. Végrendeletéből

törvény lett, amelyet az évszázadokon át Magyarországon uralkodó rendbeliek, - feudális urak és főpapok - nagyon is szigorúan megtartottak, lévének maguk is idegeneredetüek. De megcáfolja maga az a tény is, hogy valamennyi kis szórvány népből nemzet lehetett Magyarországon: a szigetek elnyelték a tengert; nem megforditva történt.

Az a vád tehát, amit a románok is folyton emlegetnek, - hogy "a kétharmad románság volt Erdély legkizsákmányoltabb és legelnyomottabb népsége", nem állja meg a helyét. Először is azért nem, mert a "kétharmad" többséget csak a trianoni békeszerződés után érték el erőszakos nemzetiségi irtással, kiüldözéssel, áttelepitéssel és beolvasztással. Másodszor pedig ellene szól a magyar humanitás is.

"A vlach mint görögkeleti, nem fizetett egyházi adót, tizedet; mint mozgó pásztornép, mentesült a magyar állami adó alól is, helyesebben kimaradt alóla, mivel az adó alapja a földbirtok volt. A vlach csak ötvenedet fizetett állatállományából. Innen van az a rendkivüli vonzó erő, amit a magyar uralom a hegyentúli, bizonytalan légkörben élő románságra gyakorolt. Az oláh pásztorok azokat a magasabb erdős vidékeket szálltták meg, amelyek mezőgazdasági mivelésre alkalmatlanok és más néppel benépesithetetlenek voltak." (Dr.Baráth Tibor: Magyar Történet, 32.old.)

A nemzetiségek közül legnagyobb néptömegeket a románok irányitották a törökök alól felszabaditott területekre. Nemcsak a hegyvidéken elszaporodott erőikből meritettek ekkor, hanem nagy tartalékaikból, a Kárpátokon túl elterülő moldvai és havasalföldi tartományokból is. Ezekben a tartományokban éppen a XVIII-ik század a legszörnyübb elnyomás korszaka, amikor a görög helytartók, - a Konstantinápolyból Fanar városrészből származó "fanarioták" - állásukat üzletnek fogják fel és a népet mindenképpen zsarolják. Ezekből a tartományokból tehát a Kárpátokon keresztül ömlik a népség Kelet-Magyarországra. A románok főleg az elpusztult ma-

gyar falvakban telepednek meg, mert a népi erejüket jobban megőrzött szászok és székelyek jobban ellent tudnak állni. Bevándorlásukkal akkor érik el a Várad-Szatmár oldalon a mai népvonalukat, valamint a Bihari hegyek belső oldalán az Alföld peremét és ugyancsak akkor alakitják ki bánsági pozíciójukat is.

A románság bevándorlása tehát az ó-romániai elnyomás egyik következménye s már ezért sem beszélhetnek magyar elnyomásról.

Ha volt nemzetiségi elnyomás Magyarországon,azt soha sem a király, az állam vagy a nép cselekedte, hanem a feudális urak és abban nem volt kivétel nemzetiségek és magyarok között. A magyar királyok már igen korán, a XIV-ik század elején igyekeztek egy tömbbe foglalni a nemzetiségeket a királyi birtokokon és jogi és területi önkormányzat birtokába helyezni. Mindez azért történt,hogy különállásukat megőrizve, megmaradhassanak a királyi birtokokon a király érdekkörében, másrészt pedig azért, hogy úgy jobban megvédhessék jogaikat a nagybirtokos urakkal szemben. Úgy alakultak ki kisebb-nagyobb önkormányzatok a XV-ik század végére. Igy akarta már III.András megszervezni a románokat és saját birtokára telepiteni, Székesre,de számuk akkor még csekély volt. Zömükben csak később vándoroltak be. Ez az eset is a bevándorlás tényét igazolja tehát, mert ha őslakók, vagy nagy tömegben betelepitettek lettek volna a románok, az autonomiát éppen úgy megkapták volna, mint a szászok.

A magyarországi idegen népek nemzettudata - igy a románoké is - körülbelül ugyanakkor indult fejlődésnek, amikor a magyar nemzeté, II.József korában, és elinditója a francia forradalom volt, a felvilágosodási eszmék tárháza, a Diderot vezetése alatt kiadott francia enciklopédia(1751-1772).Nemzettudatra való ébredésük csak kis társadalmi rétegben játszódott le, főként egyházi téren.

"A román szeparatizmus a szerb törekvésekkel kapcsolatban fejlődött ki. A bécsi udvar a Hora és Kloska lázadás óta velük is kapcsolatban állt és

igéretekben nem fukarkodott az Unióra lépő püspököknek. Az 1790-91 évi országgyülés elé került Supplex Libellus Valachorum felségfolyamodványban - amely Klein elveiből sarjadt ki, - a szabadság, egyenlőség tanán felépitett román szeparatizmus is teljesen kész.

A nemzetiségek nemzettudatának kibontakozása éppen úgy az újkori tömegmozgalmak hatására, autonom fejlődéssel indult meg Magyarországon, mint a magyar, csak jobban élvezte az idegen, - de főként habsburgi támogatást. Tehát a magyar nacionalizmustól függetlenül is kialakult volna, mivel koreszmékből táplálkozott. Reakciónak tehát nem nevezhető. (Dr.Baráth: Magyar történet, 65.old.)

A dunai népek életét a bécsi kormányok mérgezték meg, szenvedélyt és gyülöletet ébresztettek bennük a magyarok ellen, bár geopolitikailag és gazdaságilag egy sorsközösségbe tartoztak és fognak tartozni a jövőben is.

Azok a kultúrjavak, amelyeket a magyar állam a nemzetiségeknek - köztük a románoknak is - nyújtott, nem az elnyomást bizonyitják, hanem a korát megelőző nagyfokú humanitást.

A nemzetiségek földet, szabadságot,békés fejlődést, védelmet és kultúrát kaptak a magyar néptől: hangsúlyoznunk kell, hogy a magyar néptől és nem a feudális uraktól!

Amióta a kultúraterjesztés megindult Európában, a magyar állam minden nemzetiségnek saját anyanyelvén tanitó népiskolákat, középiskolákat engedélyezett. Egyetemein magyar államköltségen tanulhattak a nemzetiségek kiváló fiai. Közülük nem egy hires, jeles ember lett: tudós, politikus, müvész. Közülük kerültek ki a magyar nemzet ellen folytatott ellenséges propaganda vezérei is. Ha lehet vele dicsekedni, elmondhatjuk, hogy a zsidóságnak is sok kiváló embert neveltek a magyar iskolák, egyetemek. Ugyanúgy a románoknak is.

A kisebbségi iskolák ugyanannyi, - néha még több - állami segélyben részesültek, mint a magyar iskolák

"A népiskolai oktatás kötelezővé tételében Magyarország megelőzte a nyugateurópai államokat is" - irja dr.Málnási Ödön A magyar nemzet őszinte története c. könyvében.

A román nemzeti nyelv és öntudat fejlesztésében oroszlánrészük volt Erdély humanista fejedelmeinek, akiknek a Biblia terjesztése és a románoknak protestáns hitre való téritése fontosabb volt,mint saját népüknek az elkallódástól való megmentése, mégkevésbbé a román népnek magyarrá való tevése.

Legtöbbet köszönhetnek a románok ebben a tekintetben Rákóczi György fejedelemnek,aki - mint dr. Vágó Pál mondja róla, - "A Bibliában látta minden bölcsesség foglalatát. Erdély románjainak protestánsokká, de nem magyarokká való téritésében látta földi küldetését." Majd idézi Mosolygó József görögkatolikus főesperes "A keleti egyház Magyarországon" c. tanulmányát.

"A fajrománság téritésére Rákóczi György fejedelem veti rá magát.Geleji tanácsára 1643-ban rendeletet bocsát ki, hogy 'az oláh templomokban a papok más, mint oláh nyelven ne merjenek szolgálni.' Ennek a rendeletnek nem lehetett addig eleget tenni, mig a legszükségesebb könyveket román nyelven ki nem adták Tehát 1648-ban Fogarassy István forditásában kiadják román nyelven a katekizmust, amely a heidelbergi káté nyomán forditatott. Ugyanabban az évben napvilágot lát az Ujtestamentom és három evvel később Dávid zsoltárai, - ugyancsak Fogarassy forditásában. Most kezdődik a fajrománság téritésének dandára, ami azonban egészen más eredménnyel végződött, mint azt a fejedelem gondolta."

"A nemzeti nyelv térhóditásának velejárója a faji öntudat növekedése, - folytatja dr. Vágó. Az abból származó veszedelmet ösztönösen megérezték Erdély katolikus és protestáns rendjei egyaránt, azért tiltakoztak a fejedelem kisérletezése ellen. A fajrománság mérhetetlen elmaradottságát mi sem bizonyitja jobban, mint a bukaresti g. kat. érsek közbelépése, aki szintén eltiltotta a román nyelv

templomi határozatát. Ő valószinüleg az UNIO-tól féltette az erdélyi románságot. Sejtelme valóra vált. Kolonics kardinális összefogva az erdélyi jezsuitákkal, rávetette magát az erdélyi románokra és odáig érlelték a dolgot, hogy 1689-ben kimondták a Rómával való egyesülést.

Akkorára azonban már Rákóczi György kezdeményezésének gyümölcse is megérett. A román nyelv az egyesült románok liturgikus nyelve lett. Hogy azáltal az UNIO román nemzeti szempontból mit jelentett, mutatják a fejlemények. Maguk a románok elismerik, hogy az UNIO nélkül a románság jobban elmaradt volna. Obedinariu román történetiró Nilles-hez a következőket irja. 'A románok Uniója fennséges eszme volt. Anélkül a románság még jobban elmaradt volna. Az UNIO nélkül ma se volna több kultúránk, mint a bolgároknak. Az UNIO nélkül nem lett volna Sinkaink, sem Majorunk, sem pedig a románság apostolainak ama Pleadjai. Sinkai felnyitotta minden román szemét. De ha ő szülőfalujában pravoszlávnak maradt volna, legfeljebb harangozni tanult volna meg, vagy more gregorum vecsernyét énekelni. Sinkai csak Rómában képződhetett."(Vágó Pál leveleiből.)

Alig van még nép a világon, amely olyan kedvező körülmények között fejlődött volna,mint a román és olyan rövid idő alatt alakult volna néppé szórvány népelemekből. De a magyar néphez hasonló sincs még egy, amely magát olyan könnyen elnyeletni hagyta volna!

A románoknak Ó-Romániában is egy magyar gróf Lázár György épittette az első románnyelvü népiskolákat, s az mitsem változtat a tényen, hogy ez a család románná lett.

A románok által emlegetett kultúra-elnyomás ellen bizonyiték az is, hogy Magyarországon és Erdélyben mindenkor szabad volt a templom- és iskolaépités.

Amikor a románok hajdan a kultúra-elnyomásról beszéltek és irtak, saját fiuk, a románeredetü dr. Moldován Gergely egyetemi tanár védelmezte meg a

magyarságot és az igazságot, mondván:

"Több, mint háromezer iskolánk van."

Ez a szám pedig 1857 óta 1500-zal szaporodott Erdélyben az első világháborúig. Hozzájött még 15 kollégium és teológia.

A román propagandagyártók gyakran érveltek azzal, hogy míg a magyaroknál minden 560 ifjúra egy iskola esett, addig a románoknál csak 1370-re esett egy. Nem vették tekintetbe, hogy az iskolák nagyrészét nem a magyar állam, hanem az egyházak épitették. Ugyanúgy a románok is épithettek volna több iskolát, de ők nem igényeltek annyit, bár elég gazdagok lettek volna az iskolaépitéshez. A hamis propaganda azután megtette hatását, a magyarság rosszhirbehozását, mert a tömeg nem gondolkozik a közédobott hireken. Azt sem tárták a románok a világ elé, hogy

"O-Romániában 1912-ben 7 millió lakosra csak 4453 iskola esett, pedig a magyarországi román iskolai arányszám szerint 5369-nek kellett volna esnie.

Az állami és felekezeti iskolák száma tekintetében még 1914-ben is a felekezeti iskola vezetett. A 15.020 elemi iskolából 10.317 felekezeti volt Magyarországon." (Szalay Jeromos: Igazságok Középeurópa körül, 231.old.)

Lehet, hogy a románok szivesen letagadnák már a magyar humanitásról tett nyilatkozataikat, de hogy le ne tagadhassák, megörökitjük lehetőleg minél több irásban. Ime:

Az Universul cimü bukaresti ujság 1911 évi augusztus 22-i száma irja:

"A magyarországi román parasztok helyzete összehasonlithatatlanul jobb, mint a romániai parasztoké, ott minden paraszt tud irni-olvasni és igen jó egészségügyi viszonyok között él."

A Nemaul Romanesce 1918 évi január 1-i száma irja:

"Egy dolog megállapitható; az, hogy a románok Magyarországon gazdaságilag jobban állnak, mint a regátbeliek. A mi parasztságunk sokkal szegényebb,

sokkal jobban megterhelt és sokkal képzetlenebb, mint a magyarországi román parasztság."

Az Adaverul bukaresti lap 1912 évi decemberi száma irja:

"A Magyarországon élő románok hatalmas tényezőt alkotnak, gazdaságilag és kultúra tekintetében állandóan fejlődnek. Az ott élő parasztság szociális és gazdasági élete összehasonlithatatlanul jobb, mint az óromániai parasztságé."

1906-ban Bukarestben táblázat mutatta be egy kiállitáson a világ románsága adatait. Megtudjuk belőle, hogy 1850 és 1900 között 309 magyar község vált románná.

Vajjon ha egy államalkotó nép elnyomja az általa legyőzött vagy országába fogadott népet, megtörténhet-e, hogy ő maga olvad bele? Egészséges és keresztény humanizmussal meg nem fertőzött néppel semmiesetre sem történhetik meg! Az "önelnyeletés müvészetét" azonban a magyarságba már a kereszténység felvételekor beleneveltek germán és szláv hittéritők!

Az itt felsorakoztatott adatok tehát nem az elnyomást, hanem inkább a túlzott humanitást,- a magyarság öngyilkos politikáját mutatják be és bizonyitják.

A feudális magyar osztálybazafiság.

A románságnak magyarországi térhóditását sok rendkivüli kedvező körülmény engedélyezte, amelyeknek nagy részéről az előbbiekben megemlékeztünk. Nem maradhat ki azok közül a magyarországi feudális urak és feudál-főpapok nemzetietlen életmódja és történeti tevékenykedése sem, amely közvetve egyik nagy segitő társa volt a románságnak Erdély és más magyar terület megszerzésében.

Nincs még a világon egy olyan ország, amelynek főurai és főpapjai oly rendkivül nemzetietlen életmódot folytattak volna, mint a magyar. Ennek okát abban kell keresnünk és lehet találnunk, hogy

a magyar főúri és főpapi osztály a betelepitett és betelepült, - főként német - népből alakult ki. Ezeknek az uraknak csak "hazájuk volt, de nemzetük nem". Ezek a feudálisok: - hercegek, grófok, bárók, hercegprimások, püspökök - tisztelet a kevés és értékes kivételnek, - soha nem éreztek azzal a magyar néppel, amelynek jóvoltából és türelme folytán jólétben éltek, duskáltak a földi javakban: jövedelmeiket nem az országban költötték el, nem fektették állandó hasznothozó és maradandó vagyont, értéket jelentő vállalatokba; nagy jövedelmeikből csak kevés időtálló épületet, kastélyt, múzeumot, archivumot épitettek; ha épitettek, tették azt külföldön, Bécsben, ahol azok mind idegen tulajdont képeznek; nem látták meg a nép nyomorát, elmaradottságát, csak kevesen közülük, akiknek kétszeres tisztelet jár ezért. E feudális uraknak mindegy volt, ki munkálja meg földjeiket, ki szolgálja ki személyüket, kik ülnek a hivatalokban, csak fényüző életmódjukat ne zavarja senki és semmi. Igy aztán nyugodtan folyhatott felettük Magyarország, a magyar föld elkallódása, a románok és egyéb nemzetiségek által való birtokbavétele. Hozzájárult ehhez, hogy a magyar királyok - hogy királyi birtokaik jövedelmét biztosithassák és az odatelepitett jobbágyokat a nagybirtokosoktól megvédeni tudják, - már korán autonómiákkal látták el nemzetiségi jobbágyaikat, ami megalapozta azok nemzetekké való válását, elszakadási törekvését, amely annál könnyebben mehetett végbe, mivel a nemzetiségek főként a magyar határokon helyezkedtek el, - az ott fekvő királyi birtokokon - testvéreik szomszédságában.

Néhány példa a magyar feudális osztály-hazafiság és nemzetietlenség bizonyitásához.

"A legnagyobb jobbágylázadás Erdélyben tör ki 1437-ben, mert az erdélyi róm. kat. püspök a dézsmát nem terményben, hanem új pénzben követelte és a fizetni nem tudó jobbágyokkal szemben inquiziciót és kiközösitést alkalmazott. A Kardos János vezetésével harcoló jobbágyok elfoglalják Nagyenye-

det és Kolozsvárt, de a nyugatról odaérkezett nemesi hadak leverik őket, a szentistváni szabadság visszaállitásáért harcoló jobbágyok vezérei közül kilencet karóbahúznak, a többi ellen irtóhadjáratot rendszeresitenek. A nemzetiségi kérdést még nem sejtő magyar földesurak a kiirtott magyar jobbágyok helyére telepitő tisztviselőkkel (mint amilyenek voltak a Mailathok is), kenézekkel Moldvából tömegesen telepitenek be románokat." (Dr. Málnási: A magyar nemzet őszinte története, 43.old.)

Az erdélyi Mezőségre - amely addig szinmagyar volt, - többtizezer románt telepitettek akkor Moldvából a kiirtott magyar jobbágyok helyébe.

"Erdélynek a románok által való birtokbavétele tehát nem 1919-ben történt, hanem megkezdődött 482 évvel korábban, magyar nemesi segitséggel." (Málnási müvéből.)

"A XX-ik század elején Erdélynek a petrozsényi szénmedencére és az elkallódó földgáztelepekre támaszkodó iparositása az Alföld népfölöslegének számára kiszámithatatlan érvényesülési területet kinált, de nem mutatkozott azonnal-profitáló tőkeberuházásnak." (Málnási: A magyar nemzet őszinte története, 130.old.)

Azért aztán nem is törődtek kihasználásával.

"A fegyveres béke erősen fegyverkező korszakában a nemzetnek sorsdöntő kérdése volt: a nemzetet mentsék-e, vagy a földet. Az utóbbit akarták rövidlátóan menteni, de a végén elveszett az ország földjének 71 százaléka, népének 64 százaléka és az elmaradt földreformot idegen fajok javára hajtották végre." (A magyar nemzet őszinte tört.124.o.)

"Az utolsó 15 évben közel másfélmillió földéhes magyar paraszt hagyja el a haza földjét. Egyedül 1906-ban 172.000!" (A magyar nemzet őszinte tört. 125.old.)

"Az 1894-i telepitési törvény alapján az egész Erdélyben mindössze két község és 13 telepecske létesül, kezdetnek sem minősitheto 30.000 k. holdon. Darányi telepitési törvényjavaslata parlamenti tárgyalásig sem jut el."(Málnási id.mü 125.o.)

Oka az, folytatja Málnási, hogy a teljesen feudális, de a magyar nemzeti szempontot is néző Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter 1903 október végén az OMGE közgyülésen merészen inditványozza, hogy az évente átlag 120.000 kivándorló magyar parasztot ne engedjék külföldre kivándorolni, hanem adjanak nekik 50 éves törlesztésre Erdélyben kisbirtokokat, tehát Erdélyben biztositsák a lakosság magyar többségét. Ha az Albina bank tud évente legkevesebb tizezer románt földhözjuttatni Erdélyben, akkor azt megteheti a magyar Földhitelintézet is alföldi magyar parasztoknak tizezrével való Erdélybe telepitésével. Az erdélyi mágnások többnyire extensiven kezelt nagybirtokaikat adják el a Földhitelintézetnek, amely viszont azokat 50 éves törlesztésre továbbadja, forgó tőkével együtt alföldi magyar parasztoknak, akik kivándorolni készülnek. Darányi Ignácnak az OMGE-ben tett inditványa az ott megjelent többszáz magyar feudális mágnás körében osztatlan helyesléssel találkozott, csak egy kérdést vetettek fel: milyen földértékeléssel történik földjeiknek földbirtokpolitikai telepitési célra való kisajátitása. Darányi azt felelte, 'a hatályos földadó-szerinti érték szerint!' Darányi javaslatát viharos felháborodással utasitották el, mert földjüket a szolgabirós-pénzügyigazgatós rendszer messze a valóságos érték alá értékeltette, hogy adójuk csekély legyen. A kisajátitást tehát nem eszerint kivánták, hanem tetszésükszerinti földárakkal, - "fizessen a paraszt, ha földet akar s nem megy Amerikába!"jelszóval.

"Darányit azután szocialista-gyanúsnak bélyegezték, azonnal le kellett mondania a miniszterségéről s hogy az esetből országos botrány nem lett, a Héderváry kormány Darányival való együttes lemondása okozta. Még tiz év állt rendelkezésre,hogy Erdélyben a magyar parasztságot többségbe segitsék a románokkal szemben, de nem engedte a feudális osztályhazafiság."

"A Magyarországtól elvett országrészekben végrehajtják az 1867-es korszak bünös mulasztásából

rájukmaradt földbirtokreformot: 7 millió khold földet osztanak szét: szerbek, csehek, morvák és románok között. Erdélyben 1.6 millió khold magyar nagybirtokot kisüzemesitenek. 'Mi az agrárreformot Erdély visszarománositására szántuk', - mondja Gogo Octavián. - Mindenütt átveszik a régi magyar földadó-rendszert, mert annak segitségével a szétosztott magyar nagybirtokok nemmagyar kisgazdái ugyanazon csekély földadó-töredéket fizetik, amelyet addig a magyar mágnás nagybirtokos, ellenben az ottmaradt magyar kisgazda alól hamar kicsúszik a föld a régi alap szerint rájuk kivetett magas földadó terhe miatt. De az esetből az Erdélyből politizálni települt mágnások csak azt a tanulságot vonták le, hogy a magyar külpolitikát évekig károsan befolyásoló 'optans-per' útján a Népszövetség A és B pénztárán keresztül elvesztett nagybirtokaik árát is a trianoni adózókkal fizettessék meg." (Málnási Ö. id.mü 152-153 old.)

"A voronyezsi csatavesztéssel 1943 január 12 és 19 között a 2.számú magyar honvédsereg pánikszerüen omlott össze, maga után hagyva nehéz fegyverzeten, tüzérségen, felszerelésen felül 100.000 elesett hősét." (Málnási id.m. 199.old.)

Majd idézi Málnási gr. Teleki Lászlót, aki váteszi előrelátással irta meg 1847-ben a voronyezsi tragédiát. "Rá kell, hogy fizessünk egyszer, hogy csak tartottuk a magyar földet, de nem adtuk a magyar parasztoknak. 100 év múlva isszuk meg a levét, mert ezekre a szegény parasztokra akkor már számitani nem lehet. Ezek akkorra már elfáradnak unokáikban. Egyszer Béla királyunk végighordozta a véres kardot. Most ez hiábavaló lesz! Ezt az országot megvédeni senki sem fogja!" 94 év múlva beteljesedett, - mondja Málnási.

E fejezetből tisztán megállapitható, hogy a magyar feudalista osztály nemzetietlen és antiszocialista élete volt az egyik fő oka a nemzetiségek megerősödésének, népekké való válásának, - a magyar nép elsorvadásának és végeredményben az ország elvesztésének is. A hibát jóvátenni már nem

lehet. Népünk egyre csúszik a pusztulás lejtőjén lefelé, a nemzetiségek pedig a magukból kitermelt népi elemek vezetése alatt egyre fejlődnek,erősödnek a magyarság nagy veszedelmére.

Román beolvasztási módszer.

A román területgyarapitási és beolvasztási módszer mindig tervszerü volt és sohasem a véletlen müve; nem olyan, mint amikor egy nép természetszerüleg felszivja a közékerült idegen népszórványokat. E román törekvést nagyban elősegitette a könnyelmü magyar humanitás és a habsburgi dinasztia magyarellenes politikája is.

A románizálás irányitását kezdetben egyedül végezték az orthodox papok egyházuk gyarapitása céljából. Később, - a királyság megszületése után - maga a király állt az élen, mint egyházfő. A szellemi irányitás azonban azután is a román papok kezében maradt. De igy, - a királyon, mint orthodox egyházfőn keresztül - mindig döntő szavuk volt nemcsak az egyházi, hanem a világi politikában is. Nemcsak vallaserkölcsi nevelést végeztek, hanem az egyháztagok szaporitását is, azaz a beolvasztást, amivel hatalmas fajvédelmi munkát végeztek. Népük megőrzői és gyarapitói voltak. Hasonlót a magyar papokról nem lehet elmondani.

A román egyházfők korán felismerték a német "népi elmélet"-nek és a pánszlávizmusnak a Duna-térségben kifejtett bomlasztó hatását és törekedtek a román nép javára hasznositani ezt. Először titokban, majd nyiltan is támogatták a szláv törekvéseket.

Az erdélyi románsággal elhitették,hogy a magyarok elnyomják őket s ők mint felszabaditók jönnek segitségükre. A többi nemzetiség és Moszkva segitségével el is érték végső céljukat: a Monarchia felbomlasztását és Nagyrománia megalkotását.A szétbullott Magyarországból Románia kapta a legnagyobb és legértékesebb területrészt,Magyarország egyharmadát.

A románizálásban nem maradtak és nem maradnak a férfiak mögött a román nők sem. Ha magyarral házasodnak össze, gyermekeiket mindig román szellemben nevelik, román iskolába adják.De maga a görögkeleti egyház is románnak tekint minden olyan gyermeket, akinek egyik szülője román nemzetiségü,illetve orthodox vallású. A szülőket olyan esetben meg sem kérdezik, hová akarják gyermekeiket anyakönyveztetni, hanem egyszerüen bejegyzik az orthodox egyház anyakönyvébe.

Ugyancsak románnak számit ilyen esetben a magyar szülő is. A magyarral vagy némettel történt házasság esetében mind a magyar, mind a német elvész nemzete számára.

Igy szereztek a román orthodox papok és nők területet Romániának és olvasztottak be többmillió magyart a románságba. Munkájuk nem volt nehéz,mert maga a katolikus egyház is úgy érvelt Erdélyben, hogy "inkább házasodjék egy katolikus magyar egy görögkeleti románnal, mint egy református magyarral.

Vajjon versenyre kelhetett-e ilyen erőszakos és öntudatos soviniszta egyházzal, - amely erőszakossága mellett minden fondorlatos eszközt felhasznált a téritésre, - a többi keresztény egyház, amelynek magyarországi papjai többnyire idegen nemzetiségüek voltak, akiknek a magyar annyinak számitott, mint bármely más nemzetiségbeli és akik méltatlannak tartották, hogy hiveik közt éljenek, értük dolgozzanak, gazdasági és egyéb bajaikkal törődjenek, mint a román papok tették?

A könnyü beolvasztásnak nem kis oka volt a magyar ember tanulékonysága,az ostobaságig menő túlzott udvariassága, elfzékenysége és főként hiányos nemzettudata, amely az utolsó román hegyi pásztorban is megvolt.

Ismert példa rá, hogy ha egy magyar-román nemzetiségü vidéken, faluban vagy városban négy-öt magyar összeállt beszélgetni és hozzájuk egy román csatlakozik, az utóbbi kedvéért rögtön románra forditják a társalgást, ahelyett, hogy az egy román

beszélne magyarul a többség kedvéért. Ez már nem is elszékenység, hanem gyengeség és hiányos nemzettudatra vall. Itt már főként a rossz nevelés okozható és nem a vezető osztály, amelynek nagy része volt Erdély elrománosodásában.

A román törvény, mint kényszerbeolvasztó eszköz.

A román sovinizmus féktelenségére és bizantikusságára jellemző, hogy amig a román nép kisebbségben élt Erdélyben, a "német népi önrendelkezési jog"-ot tartotta a nemzetiségi kérdés megoldása egyetlen igazságos és emberséges eszközének;azt alkalmazta fegyverül a magyarság ellen, annak a segitségével törekedett felbomlasztani a Dunatérség hosszú időn át kialakult államformáját. Amikor pedig az első világháború után elérte célját,Erdélyt a győzők segitségével és megvesztegetésekkel birtokába vette, rögtön a francia "nemzetállam" elvét tette meg kormányzási programmjának.

E fogalmat a Diderot és D'Alambert féle Nagy Enciklopédia a következőképpen fogalmazza meg.

"A nemzet tekintélyes tömegü nép,amely bizonyos határoktól körülvett területen lakik és ugyanazon kormánynak engedelmeskedik.Az állam az emberek egy társasága, amely ugyanazon kormány uralma alatt áll. Eszerint tehát az állam és tömeg fedi egymást. A nemzet tömeg, az állam az általa alkotott társaság." (Asztalos Miklós: A korszerü nemzeteszme.)

A román nép tehát amint hatalomrajutott Erdélyben, felrúgta a népi önrendelkezési jogot és úgy kormányozott, mintha egynyelvü nép lakott volna állama területén, levegőnek véve a milliókat kitevő magyar és német lakosságot.

A román törvényhozás már 1923-ban megszerkesztette a francia nemzetállam fogalmának megfelelő alkotmányt "Nagyrománia" számára, amely igy szól:

"A román királyság egységes, oszthatatlan nemzetállam és minden román faji, nyelvi és vallási

különbség nélkül élvezi a lelkiismereti, nevelési, sajtó és gyülekezési szabadságot, amit a törvény biztosit." (Asztalos: A korszerü nemzet-eszme.)

E jog szerint tehát még a nemzeti kisebbségek sem mint "román állampolgárok", hanem mint románok élvezik polgári jogaikat. A szabad joggyakorlatban és nyelvhasználatban, valamint a sajtószabadságban azonban csak a született románok részesülnek, amióta a román uralom fennáll Erdélyben.

Bratianu miniszter be is jelentette a román kamarában, hogy "a kisebbségeket románoknak tekintik."

Marcescu igazságügyminiszter is azon az állásponton van, hogy "a romániai kisebbségek nem képeznek a román nemzetiségtől külön nemzeti egységeket. Egységes nemzetállamban csak egy nemzetiség van, s az a román."

Maniu miniszter is azt vallja, hogy "Románia egységes nemzetállam és nem nemzetiségi." (Asztalos: A korszerü nemzet-eszme.)

Az egymástkövető román kormányok azonban a kisebbségeknek mint "románok"-nak sem adták meg soha azt a jogot, amelyet a született románoknak megadtak, hanem állandó üldözésben részesitették őket.

Az idézett törvény igy egy pár évtized alatt meghozta Romániának az óhajtott eredményt várakozáson felül: a magyarok és szászok lélekszámának leapasztását úgy, hogy a román nép korunkban már valóban nagy többséget képez Erdélyben. Amit a humánus magyar nemzet évszázadok alatt nem volt képes elérni, a román nép négy évtized alatt elérte, sőt túl is haladta! Hiába tartja hát a közvélemény, hogy egy népet nem lehet erőszakkal beolvasztani, mert a lassú, szivós erőszakosság végülis győzedelmeskedik, ha nem ma, hát holnap, mert a legyőzött nép belefárad a küzdelembe. Számos példája van ennek a világon. Hasonló ehhez az orosz és spanyol beolvasztási módszer.

Románia sem történelmi multjánál fogva, sem a különböző nemzetiségek számát tekintve nem helyezkedhetik a francia "nemzetállam" elv alapjára mint

kormányzási elvre, a magyar állam azonban igen. Mert a magyar államban egy évezred folyamán egységes nemzeti lélek és kultúra alakult ki, amelyhez - amig a bomlasztó agitátorok meg nem jelentek a nemzetiségek között, - loyálisan csatlakoztak a nem magyar anyanyelvüek is. Összetartó ereje a magyar korona volt.

A román köz- és törvényes felfogással szemben az tartozott a magyar nemzethez,aki oda akart tartozni. A nemzethez való tartozás akarati tényezőtől függött, az egyének szabadságából, naponkénti népszavazásból szuletett meg a nemzet.

Ez a régi magyar kormányzási rendszer valóban megfelelt a francia nemzet-állam elméletnek és a legteljesebb szabadságot biztositotta minden polgárának.

A féktelen román nacionalizmusról irja dr. Padányi Viktor:

"A románizmus életérzésén kivül a balkéni nacionalizmusra jellemző, hogy a szinte még fészket se rakott fiatal állam önmagát románnak elnevezett fiatal népe a független léthez szükséges tapasztalatok szerzése és saját belső arculatának kiépitése helyett - úgyszólván szabadságának elnyerése pillanatában - azonnal az imperializmus talajára lép és a testvérek "felszabaditásának" programmjával azonnal a Kárpátok tulsó oldalán lévő Erdély meghóditását tüzi ki célul. És egy türelmetlen nacionalizmus felkorbácsolásával - amely a vasgárdamozgalomban éri el csúcspontját, - egyik részese lesz a középeurópai forma felbontásának s azzal az európai tragédia előkészitésének is." (Padányi: A nagy tragédia. Kéziratból.)

Román demokratizmus a gyakorlatban.

Már az 1848 évi május 2-iki balázsfalvi gyülésen kifejezték a román vezetők - vagy csak akkor az egyetlenegyszer fejezték ki - azt a gondolatot, hogy a román nép nem akar elnyomni más népeket.

"A román nemzet az együttélő nemzetek tudomására hozza, hogy nemzeti alapon való fellépése és szervezkedése nem jelent ellenséges szándékot más nemzetekkel szemben, ugyanazt a jogot mindenki számára elismeri és őszintén tiszteletben is akarja tartani, a kölcsönös tiszteletet viszont jogosan elvárja. Következésképpen a román nemzet nem akar uralkodni más nemzetek felett, de azt se fogja eltürni, hogy valakinek is alárendeltje legyen, hanem egyenlő jogokat akar mindenkinek."

Előrébb láttuk, milyen törvényeket hoztak a románok 1923-ban, mindjárt uralmuk kezdetén,amelyekben csak románokról van szó a jogban, vagy egyenlő jogban való részesedésben; nemzetiségekről nincs. Azok mint "románok" szerepelnek a törvény szerint. Mindjárt uralmuk kezdetén rácáfoltak negyvennyolcas őseik ama szándékára, hogy "a román nép nem akar más nemzetek felett uralkodni és tiszteletben tartja minden nemzetiség jogát."

A román kommunisták pedig hatványozott mértékben túlteljesitették ezt a csalást.

Az alábbi adatok, amelyek az emigrációban megjelent ujságok értesüléseiből s hiradásaiból származnak, kellő fényt vetnek a kommunista román nép tervszerü magyar-irtására.

"Takarékosságra való hivatkozással megszüntette a román állam: a kolozsvári Marianumot, a nagyváradi, marosvásárhelyi főgymnaziumot s a nagyváradi orsolyarendi tanitóképzőt. Nem engedte megnyitni - állitólag pár évi szünetelésre itélve - a bonyhádi, hosszúfalui, erdődi, farkaslaki, gyergyóujfalui, gyergyószentmiklósi, brassói, kibédi, martonosi, vajdahunyadi magyar iskolákat. Több magyar gymnazium pedig román szakiskolává alakult át." (Amerikai Magyar Népszava 1948.jan.9-i száma.)

Erdély felekezeti iskoláit mind-mind államositották. Nem lehetett megmenteni a hires nagyenyedi kollégiumot sem.

"A kolozsvári egyetemről kiüldözött tanároknak üres épületeket adtak, hogy ott tanitsanak, de ott is csak szerződéses alkalmazottak lehettek,akiknek bármikor felmondhattak.

Az orvosi fakultásnak a marosvásárhelyi kadettiskolát adták át, amely szintén üres volt. Onnan még a villanyvezetékeket is elvitték. De a magyar tudás, akaraterő újra felszerelte és olyan hiressé tette, hogy klinikáját sürün látogatták még a román vezetők is, ha betegségbe estek.

A román közoktatásügyi reform függetlenitette az orvosi karokat "intézet" elnevezéssel és doktori cimmel ruházta fel az összes orvosi kart,kivéve a szinvonalban s a román közönség által is elismerten a román karok fölött álló marosvásárhelyi intézetet.

Az emlitett igazságtalan eljárás miatt a magyarországi magyarság is szótemelt. Rákosi elnök inkognitóban tett látogatása alkalmával személyesen is közbenjárt a román kommunistáknál. De amikor bizalmas értekezleten megemlitette a marosvásárhelyi intézet megröviditését, Vasile Luca indulatosan kiáltotta közbe: "Jellemző, hogy a magyarországi kommunista párt vezetősége nyomban tudomást szerez, ha valami sérelem éri a magyarságot. Az is érdekes azonban, hogy az informátor elfelejtette jelenteni, hogy az ügyet azóta orvosoltuk." (Hungária 1950.nov.10-i száma.)

Ezzel a kis szóváltással, - amelyben benne volt az intézet elnyomásának a beismerése is, - elintéződött a magyarság sérelmi ügye. A magyarok elnyomása folyt tovább, mint azelőtt. A magyarországi kommunista párt idegenszármazású és moszkvai állampolgárságú vezetői sem azelőtt, sem azután nem emeltek szót többé az elnyomott erdélyi magyarság érdekében, hagyták és hagyják, hogy a közel két milliót kitevő magyarságot tovább pusztitsák a románok.

"Balázsfalván román ügynökök agyonlőttek egy misező papot, aki nem engedelmeskedett nekik abban, hogy csatlakozzék az orthodox román egyházhoz." (Irányt ü 1949.ápr.22-i száma.)

A bebörtönzés és ismeretlen helyre való elhurcolás közönséges és általános gyilkolási, irtási módszer lett.

"Erdélyben a saját házaikban meghagyott magyarokat családostól együtt kizárták otthonaikból.Nagyobbrészt olyanokról volt szó, akiket addig meghagytak 10-20 holdas birtokaikon. Valamennyiüket teherautóra rakva ismeretlen helyre szállitották. Csupán egyetlen nagy csoport, - mintegy 3000 kisbirtokos magyar család - sorsáról lehet sejteni valamit, amennyiben egy levél közlése szerint ezeket Marosvásárhelyre vitték, ahol az öregeket szegény magyar családoknál helyezték el. Míg a fiatalokat - tekintet nélkül arra, hogy nők vagy férfiak-e - munkára szállitották.

Megbizható értesülés szerint tizenhatezer családról van szó." (Hungária 1951.szept.14-i száma.)

"A kendilonai hetvenéves K. Tompa Arthur lelkipásztort a templom ajtajára szegezték fel az oláh csendőr vandálok.

Maniu gárdája, - amelyet egy beteglelkü Oltanea nevü főhadnagy vezetett, - sorrajárta az erdélyi magyar községeket és négyszáz ártatlan módos gazdát összefogdosott, mártir fejeiket tuskóra szoritva, lefejezte őket." (Krónika, 1951. jul.)

"Szárazajta községben (Háromszék megyében) 15 embert, - férfit, nőt és gyermeket vegyesen - mészároltak le egy ottani román őrmester vezetésével. Nyergesen és Kászon községben az embereket meztelenre vetkőztetve ölték meg. Hasonló eseteket sokan, akik elmenekültek, fel tudnak sorolni.A vérengzés olyan nagy volt, hogy az orosz csapatok beavatkoztak, pedig azok nem érzelgősek. Elég csak a csikszeredai orosz parancsnok,Szocsin őrnagy nevét emliteni, akit beavatkozás közben lőttek le a románok." (Hungária, 1951. szept.14.)

"Ezek a Maniu-gárdisták négyezer intellektuell magyart, - köztük az egész kolozsvári lelkész-képzőt, számos nagy tudóst - kihajtottak otthonaikból és a vörös rabszolgatáborokba juttattak, ahol mind a négyezer odafagyott az Uralban az első télen erdőirtás közben." (Krónika, 1951.jul.)

"Oroszországi jóvátételi munkára magyarokat és németeket küldött a román kormány, mert tudta,hogy

onnan élve kevesen kerülnek haza, egészségesen pedig senki.

A hatalmas Duna-csatorna épitésére magyarokat küldött a román kormány, székelyeket és magyar hadifoglyokat.

Az első székely szállitmányban válogatott, erős embereket vittek. A következőkben pedig már öregek, fiatalok, sőt még nők is vegyesen voltak.

A szerencsétleneket látástól-vakulásig dolgoztatták a nehéz földmunkán, amikor óriási mennyiségü föld elhordását követelték tőlük naponként. Kiszámitották, hány kotrógépre és talicskára van szükségük, de ki tudják-e számitani, hány halott esett egy-egy talicskára?

Az orosz kancsukát tarkólövéssel cserélték fel, vagy ha asjnálják a golyót, agyonrugdossák őket, mint a kutyákat.

Halálozási statisztikát csak 1950 januárjában és februárjában vezettek, azután beszüntették. Beteg ritkán gyógyul meg, hiszen csak akkor engedik összeesni, ha útja már a meszes gödör felé vezet. Temetés? Fejfa? Meszesgödörbe lökik, ha kidől!" (Hungária, 1951.szept.14.)

Nem sokkal kevesebb áldozatot követelt az u. n. Baragan-sivatag betelepitése és mivelés alá való vonása sem. Oda főként németeket telepitettek pioniroknak a románok.

"Dalgáról éjjel utaztunk el és 22-én érkeztünk meg új hazánkba. Egyetlen ház sincs itt. A szabad ég alá dobtak bennünket. Kénytelenek voltunk mint a cigányok, sárból és szemétből épiteni magunknak kunyhót, amelyet füvel és szalmával fedtünk be. A forróság szinte elviselhetetlen. Sivatagi szárazság van itt és viz csak kilóméterekre van innen. Nem tudom, kibirjuk-e hosszabb ideig." Igy szól az egyik levél.

"Augusztusban többizben is olyan nagy eső volt itt, hogy órákhosszáig a vizes ágyban kellett maradnunk, ahova az eső beesik. Amellett nincs mit ennünk. Öt nap óta egy falat kenyerünk se volt. Ha hazulról nem kaptunk volna egy kevés krumplit,éhen

vesztünk volna. El sem tudjátok képzelni, micsoda nyomorúság van itt. Kaptunk nemrégen egy kis szalmát tetőfedésre, amely 4000 leibe kerül és le kell dolgoznunk. Az ivóviz három kilométerre van innen. A Duna négy kilométerre. Ott dolgozik közülünk néhány, de nyomorultul keres." (Donauschwabische Rundschau, 1951. 51.)

Egy onnan megszökött szerb mondja a következőket.

"Hónapokon át táboroztunk az ég alatt földbevájt kunyhókban. Aki olyan szerencsés volt, hogy néhány butordarabját magával hozhatta, itt összetörte és tetőt csinált magának belőle. Leginkább szenvednek a gyermekek, akiket ládákba,nagyobb dobozokba fektettünk, hogy meg ne fagyjanak. Az ivóvizet több kilométer távolságról kell a lakásba cipelni. Az első napokban kutat ástunk, de csak ihatatlan, sós vizet kaptunk. Éhinség, tifusz, disenteria tizedeli az embereket.

Az elhurcoltak számát tizenötezerre lehet becsülni. A munkaképesebb férfiakat a Duna-csatorna épitéséhez kényszermunkára vitték, ahol a munka és elviselhetetlen életkörülmény folytán pusztulnak el.

A munka nehéz. A táplálkozás gyenge. És ha valaki betegséget kap, nincs orvosság, el kell pusztulnia." (Donauschwabische Rundschau, 1951. 52.)

A mértéktelen nacionalizmus által fütött románok kegyetlen és sokszor ravasz magyarirtási módszereiből nem maradhat ki a földcsere sem, amely abból állott, hogy az erdélyi magyarokat jókarban tartott földjeikről a Regátba telepitették a románok rossz, elhanyagolt földjére és helyükre regátbeli oláhokat telepitettek.

A magyar nemzetiségi szervezeteket azon a cimen számolták fel, hogy "a székelység a magyarországi nemzettest közelében lévén, a nacionalista fertőzés büvkörében él. A fertőzési gócot ki kell irtani." Ezen a cimen a magyarság ezelőtt évszázadokkal kiirthatta volna a románokat Erdélyben, mert azok szintén az óromániai románokkal szoros szom-

szédságban éltek "a nacionalista fertőzés büvkörében."

"Mindent el kell kerülni, -mondták a román kommunisták, - amelynek révén a Magyarországhoz való tartozás az erdélyi magyarság képzeletét foglalkoztathatná."

Igy került a Magyar Népi Szövetség központja Erdélyből Bukarestbe, ahol a Magyar Szó cimü félhivatalos lapot is szerkesztik,távol a magyar élet központjától.

A román kommunista párt álláspontja szerint "az egyenjogúság Romániájában nincs szükség külön nemzetiségi szervezetre."

Feloszlatták a Jogvédő Irodát is mondván: "nincsenek sajátos nemzeti sérelmek." Ennél arcátlanabbul még nem csapták be a világot és az úgynevezett "egyenlőség, testvériség" eszméjét, amelyet annyiszor emlegettek a románok francia testvéreikkel együtt.

Hugh Seaton Watson angol történetiró véleménye a román kommunista nacionalizmusról:

"A román kommunisták kivánják a nacionalizmus felszámolását, de ugyanakkor - akár cseh társaik - szélsőségesebb nacionalisták sokszor, mint a két háború előtti nacionalisták voltak. A román rendőr vagy adószedő aligha gyógyult ki abból a szokásból, hogy a magyarokat gyanakvással kell figyelni. Az államgépezet és a hivatalos propaganda a kisebbségi üldözés abbahagyását harsogja, de az üldözés formái nincsenek eltünőben. Az ideológiai parancsuralom és a politikai elnyomás megint csak nacionalizmust szül: a magyar parasztokat talán nem üldözik azért, mert magyarok, de üldözhetik őket azért, mert "kulákok" vagy "katolikusok", vagy egyszerüen "reakciósok". (Hungária,1951.szept.7.)

Őszinte saját birálat.

Igen őszinte birálatot mond Románia legutóbbi politikájáról saját fia, Horea Sima, aki politikai követője az oroszok által meggyilkolt Barielanu csernoviczi egyetemi tanárnak. Csak ha az ő birá-

latát is megismerjük, tudjuk megérteni a román politikusok megbizhatatlanságát, az ide-odaállást, azt, hogy a történelem folyamán még alig történt meg, hogy a román nép kitartott volna szövetségese mellett még bukás, veszteség árán is.

"Lényege, - mondja a tudós, - hogy nem a román nép érdekei határozzák meg irányát és ütemét, hanem pillanatnyi idegen érdekekhez való alkalmazkodás. Súlypontja nem Bukarest volt, hanem London, utána Páris, azután Moszkva. Románia külpolitikáját kisajátitotta egy romlott és idegenszellemü réteg, amely magához kaparitotta az ország vezetését és elsajátitotta annak kincsét. Egymástkövető kormányaink a két háború között ide-oda kapkodtak. Amikor az angol-francia csoport volt az erősebb, vezetőink az ő politikájuk mellett kardoskodtak. Mikor a németek győztek, elfeledték előbbi igéretüket és fejest ugrottak a győzők táborába. Felajánlották az ország minden kincsét és emberanyagát, de végeredményben semmit sem adtak. A fődolog az volt, hogy Európa új urai előtt szolgai alárendeltségüknek tanujelét adják. Amikor Moszkva katonái a Moldva folyóhoz értek, megismételték ugyanazt a szolgai gesztust; nem az ország érdekeit tartva szemelőtt, odadobták haznánkat prédául az új uraknak minden feltétel nélkül, csakhogy egyéni érdekeiket és politikai állásaikat menthessék. A bolsevista moloch azonban nem elégedett meg az ország kincsével, a lakosság véráldozatával, hanem kifacsart citromként dobta el az árulókat is. Ezeket a hibákat nem lehet úgy kiküszöbölni, hogy megint egy új 1944. augusztus 2.-át varázsolunk külpolitikánk látószögébe, (célzás a román politikusoknak a Free Europa tőkeérdekeltség céljának alátámasztására), hanem egyszerüen úgy, hogy országunk érdekét tesszük meg külpolitikánk tengelyévé s azok kezébe adjuk a vezetést, akik a román nép érdekét tartják szemük előtt." (Nyugati Magyarság 1953 május-juniusi száma.)

Ezt a román árulást kiegészithetjük meg a következő adattal:

"Mialatt a román haderő az oroszok ellen küzdött a román szabadságért, Maniu és más politikai vezérek gyüjtötték az adatokat a mi háborús lehetőségeinkről és azokról a katonai tervekről, amelyek előkészületben voltak. Azokat átadták a nyugati hatalmaknak, akik aztán eljuttatták az oroszokhoz.

Gafenou volt külügyminiszter a békekonferencián 1947 évi memorandumában megemliti, hogy az ellenzéki vezérek az oroszokkal való tárgyalások során azt kérték, hogy az oroszok inditsanak hatalmas támadást a román hadsereg ellen, törjék át a frontot és úgy a vereség után letartóztathatják Antonescut.

Amikor Mihály román király 1944. aug. 23-án bejelentette, hogy az orosz haderővel fegyverszünetet kötött, nem közölte, hogy ugyanakkor a nyugati szövetségeseknél is tapogatództak a román ellenzéki vezetők Kairóban, ahol azt a választ kapták, hogy 'tárgyaljanak az oroszokkal.' Ha közölte volna népével, hogy a szövetségesektől is kérte a feltételeket, a 'tüzet szüntess' lehetetlen lett volna." (Hidfő,1966.máj.25. Idézet Gheorghe román tábornok "Románia története c. müvéből.)

Az oroszok addig halogatták a tárgyalást,mig az oláhok teljesen feleslegesekké váltak, anélkül is könnyen bevonulhattak Romániába.

Ha akkor nem történik román árulás, kitartanak a románok még vagy három hónapig,a nyugati szövetséges csapatok Bécsig, esetleg Budapestig előnyomulhattak volna és ma más lenne Délkelet - Európa helyzete. Az oláh árulás azonban végzetévé vált a területnek és lakosságának - füzi hozzá a Hidfő.

Miként értelmezik a kommunista románok Lenin tanitását?

Lenin kommunista tanának vagy egy igen szép és humánus pontja: az egyes emberek és népek közötti teljes egyenlőség; értve alatta főként kommunista

népeket. A nagy orosz forradalom idején 1917.október 26-iki nagy beszédében kiemelte Lenin - a kommunizmus atyja - az önrendelkezési jogot és a határkérdést.

"Jogon alapuló demokratikus békeszerződés az, amelyet annexió nélkül kötnek, azaz nem történik valamely győző nép részéről erőszakos területelvétel, bekebelezés. Minden kisebb, gyengébb népnek egy hatalmasabbhoz való erőszakos elcsatolása - azaz a gyengébb nép megkérdezése nélkül történő elcsatolás - erőszakos annexió.

Kormányunk tehát annexió vagy elsajátitás alatt - a demokrácia jogtudatával összhangban - általában azt érti, hogy egy hatalmasabb nép a gyengébbet területével együtt magához csatolja anélkül, hogy az illető nép beleegyezését kérné vagy birná. Az elcsatolandó népnek tehát jogában áll ez ellen tiltakozni és a megszálló csapatok kivonását követelni; történjék ez Európában, vagy akár a tengerentúl.

Mi természetesen annexió nélküli békeprogrammunkat védelmezni fogjuk. Harcolunk a kormányok csalása ellen, amelyek valamennyie nyelvén hordja a békeszólamot és jogszólamot, a valóságban azonban hóditási, rabló politikát üz."

A szláv és román kommunista államok - Bulgária kivételével - valamennyien megtagadták Lenin tanitását, egyenlőségről, emberi és népi jogról szóló programmját és az imperializmus talajára lépve - rabló, hóditó népekké váltak, amellett nemcsak elfoglaltak területeket, hanem az ottlakó néptestvéreiket is kiirtották vagy elüldözték lakóhelyeikről. Nemhiába vádolja Kina - amely Lenin tanát vallja - Oroszországot hóditó, elnyomó,zsarnok politikája miatt, amelynek immár számtalan kis nép áldozatául esett.

Az oroszok népirtó, erőszakosan hóditó politikájához meg csak a románoké hasonlitható. Ez a Lenin tanát sokszorosan megtagadó román politika különösen magasrafejlesztette az egyéni és népelnyomást a magyar szabadságharc, 1956 után.

A kommunista román uralom alatt élő kétmilliónyi magyar nép elnyomása és szenvedése megkétszerződött a magyar szabadságharc leverése után,nagy örömére az orosz és egyéb szláv népeknek,mivel helyettük a románok irtják az útjukban álló magyar népet. A románok félnek minden gyökeres politikai változástól, de nem azért, mert a kapitalizmus újra teret hódithat, hanem azért, mert az olyan változást, területmódositást, reviziót is vonhat maga után, ami rájuknézve kedvezőtlen lesz. Azért siettek a magyar szabadságharc leverése után elrettentő példaként üldözni, büntetni az uralmuk alá került magyarságot, jóllehet nem sok közük volt a szabadságharchoz.

A kivégzések, bebörtönzések 1945 óta - sőt 1920 óta - sohasem szüneteltek, de 1956 óta óriási méreteket öltöttek újra, hasonlóan a kezdeti uralmi kor magyarüldözéséhez.

"Most már nem elégedtek meg azzal, hogy a család valamelyik tagját kivégezték, hanem a kivégzettek családtagjait is kiüldözték otthonaikból és a Regát valamelyik egészségtelen vidékére vitték.

Kizártak a magyarokat a kenyérkereseti helyekről. Azoknak az új román iparositás se hozott munkaalkalmat. A székelyek otthonaiba a Regátból Erdélybe telepitett román mérnököket és munkásokat helyezték lakókként és úgy még az iparositás is a kényszer-áttelepités és magyarirtás szolgálatában áll."

Börtönbüntetés terhe alatt megtiltják a vallás gyakorlását. A magyar papokat a Duna-delta mocsaras vidékére hajtják nádvágásra, tőzegkitermelésre és csatornázásra.

A katolikus papság az oroszokhoz fordult segitségért, mert még az orosz elnyomókat is jobbaknak tartja az oláhoknál. Azokat azonban, akik a kérvényt aláirták, 25 évi kényszermunkára itélték.

Azok a gazdák, akiket mint kulákokat elhurcoltak, 14 év után hazatérhettek falvaikba, de nem a házaikba, mert azokban már betelepitett regátbeli oláhok laktak.

A szerzetesrendeket mindenütt feloszlattak s a papokat és szerzeteseket, apácákat internáló táborokba vitték. Ilyen nagy papi internáló tábor van Dobrudzsában a Baragán-pusztán, ahol zsúfoltan őriznek sok papot, szerzetest, nővért

Habár hosszú évek óta szenvednek a magyarok ezekben az elemésztő táborokban,mindezideig nem jutott róluk híradás a szabad világba, mert légmentesen elzárják a rabokat a világtól. Irniuk nem szabad és csomagot, látogatót nem kaphatnak. A 30-40 évre szóló ítéletek, - amellyel ezekbe a táborokba küldték őket, - felér a halálos ítélettel.

Marosvásárhelyen könyvpusztító központot rendeztek be. Egy nagy hodály ez, amelybe teherautókon szállitják a katolikus iskolák és intézmények könyvtár anyagát, tonnaszámra a régi magyar könyveket. Az egykor világhirü magyar intézmény, a Batthyánium, - amelynek könyvtára egykor európai hirü volt, - ugyanilyen barbár pusztitásnak esett áldozatul.

A román kommunisták a magyarok elleni terror végrehajtására a magyarok által lakott területre régi vasgárdistákat helyeznek, akik e küldetésükben bizonyitják be hasznosságukat. A nyártól kezdve a legnagyobb magyar gócpontokban sem szabad a hivatalokban magyarul beszélni Még a teljesen magyar kolhozok vezetőit is regátbeliekkel cserélték el. Ott sem szabad magyarul beszélni,csak románul. Az ipartelepeken 20 százalék bérlevonással sújtják, aki magát magyarnak vallja." (Amerikai Katolikus Magyarok Vasárnapja, 1963.dec.8.)

Ezeket a híreket az erdélyi magyarok német, angol és francia nyelven csempészték ki Münchenbe, Párizsba, Londonba, úgy jutottak a világ közvéleménye elé. De minden hiábavaló volt, mert a szabad világ népei gyávák lettek a kommunistákkal szemben és inkább megalkusznak velük.Igy aztán az igazság, a lenini "egyenlőség" eszméje sohasem fog győzedelmeskedni. Az igazság az erőben rejlik, erő pedig korunkban már csak a kommunista ökölben van.

Abban a reményben, hogy a kisebbségi sorsba került erdélyi magyar és német nép érdekében egyetlen győző hatalom, sem pedig az ENSZ világszervezet nem fog szót emelni és még kevésbbé fegyveresen beavatkozni, nyugodtan folytathatják a románok jogtalanul birtokbavett területükön a magyar és német nép irtását. E ténykedésükről már szinte dicsekedve beszélnek.

"Hogyha ön 14 év mulva Erdélybe jön, egy magyart sem fog találni" - mondta Bratianu miniszter Heatcotnak, a Népszövetség kiküldöttjének az első világháború után.

"Nincs sürgősebb feladat a magyarság elrománositásánál, ami nem tűr halasztást." Maniu miniszterelnök mondása az első világháború után.

Ebben a szellemben irtják a románok, - akár nacionalisták, akár szinleg kommunisták, - az uralmuk alá került magyar őslakosságot Erdélyben immár 45 év óta. Ma - mint kommunisták - az egyenlőség jelszava alatt. És a nagyhatalmak, az ENSZben döntő tényezők szemethunynak felette, mert szeretnek nyugodtan emészteni.

"Mit akarnak a magyarok Erdélyben, mikor a románok nem szándékoznak mást tenni velük, mint beolvasztani őket. Hát olyan rossz az? Hiszen az nem jelent halálos veszedelmet!" - mondta Stevenson, az ENSZ amerikai megbizottja válaszként a magyarok által benyújtott emlékiratra.

Nem is csoda, hiszen a románok értenek a megtévesztő propagandához, a hazugság terjesztéséhez, s a világ nekik ad igazat.

"Pártunk lenini politikájának, a párt nevelő munkájának egyik nagyszerü gyümölcse a román nép és a nemzeti kisebbségek közötti testvériség. A kizsákmányoló osztályok évszázadokon át szitották a nacionalizmust, a román és más nemzetiségü dolgozók közötti gyülöletet és ellenségeskedést, a nemzeti elszigetelődést. Pártunk nyomban a felszabadulás után feladatként tüzte maga elé a mult ezen átkozott örökségének felszámolását." - mondta Gh. Georghiu Dej román kommunista államfő Kolozsvárott 1960. március 13-án.

és a "testvériség" megszületése érdekében folytatott politika valóban sikeresen folyik is állandóan s nemsokára csak egy testvér lesz Erdélyben mindenki: román.

Az elnyomott magyarság érdekében hallatják már szavukat tekintélyes amerikai politikusok is, szavuk azonban csak szó marad. Egyike e politikusoknak John M. Ashbrook amerikai képviselő is, aki az erdélyi kérdést ismertette az amerikai képviselőházban.

"Romániában a lakosság szabadságszerető tényezői ellen törő zsarnokság a magyar kisebbség elleni üldözéssel teszi súlyosabbá büneit," - mondja. Majd megemliti, hogy "Erdély a Bánsággal és a kőrösi részekkel együtt ezer évig a magyar királysághoz tartozott s olyan része volt az országnak, amely gazdag volt kultúrális létesitményeiben és politikai képességében. A kőrösi kerület nagy része, valamint Erdély északi és keleti része 1940-ben a második bécsi döntés révén visszakerült Magyarországhoz."

Beszéde másik fontos része,hogy az 1947 évi párizsi békeszerződés bizonyos külön jogokat kötött ki az erdélyi magyaroknak, amelyek tulajdonképpen annak az ellentétnek kiegyenlitésként jöttek létre, amely az amerikai és a szovjet delegáció között tört ki Erdély kérdése tárgyalásakor."Az amerikai álláspont az volt, hogy Magyarországnak kell adni a kőrösmenti részt, a Szovjet pedig az 1919-es határokat követelte Romániának."

Az országok tehát pánszláv érdekből - és talán azért is, hogy Besszarábiáért kártalanitsák őket - a románokat részesitették előnyben. A magyarok kiirtását a románokra bizzák, nehogy a történelem őket bélyegezze meg vele.Az olóhok kiirtása a szláv népek közötti térről még nem olyan sürgős.

A román nép támogatói.

A román nép mai hatalmát többféle segitőnek, kedvező körülménynek, - mondhatni szerencsés véletlennek köszönheti. Alant megismerünk azok közül néhány fontosabbat.

Az orthodox egyház: Az orthodox egyház nem tűr meg egyházi területén más felekezetet; annak tagjai vagy beleolvadnak az orthodox egyházba, vagy elvándorolnak onnan. Igy válik az egyház a beolvasztással népe gyarapitójává. Amellett az orthodox egyház megőrzője is népe hagyományainak, ami nagy erőt jelent a nép fejlődése szempontjából.

A német "népi elmélet": A XVIII. század második felében nyugaton megindult nemzeti ébredés korszakában megszületett a német népi (völkisch) elmélet, amely a francia demokratikus forradalmi eszmével karöltve óriási hatással volt Európa népeire és nyomában mindenütt megindult a népiségek önállóságra való törekvése. Ez a szellem hatotta át a magyarországi nemzetiségeket, igy a románt is és hajtotta őket elszakadási törekvésükben, harcukban. Ezt az elméletet általában "pángermanizmus"-nak is nevezik. Értelme röviden összefoglalva a következő:

A pángermanizmus vagy völkisch elmélet a közös származásban, nyelvben, kultúrában, sorsban és közös hazában látja azokat a tényezőket, amelyek a nemzetet alkotják.

"A haza a németekben van. Bennük él Németország. Bennük ölt kifejezést, s ha akarják, ha nem, az egyes nemzetek minden országába - ahová eljutnak, - magukkal viszik Németországot." Ranke német tudós.

"A németségnek sem idegenben, sem hazájában nem szabad feledniе, hogy egy vér, egy törzs, és az marad akkor is, ha politikailag szét is választják." Constantin Noepel jezsuita. (Asztalos Miklós: A korszerü nemzet-eszme.)

Ez az eszme, - a "Volk ohne Raum" - azt jelentette, hogy ahol csak egy német település van, német a föld, a vagyon és Németországhoz tartozik.

Ez az eszme az egész világon, - de különösen a soknyelvü Osztrák Monarchiában és főként Magyarországon - felébresztette a betelepitett és igen sok esetben hivatlanul betolpült népszórványokban a nemzeti öntudatot, a különállásra való törekvést, és megszülte az önrendelkezés, autonóm kormányzásra való igyekvés harcát és azzal megindult a századokon át kialakult politikai és társadalmi rend felbomlása.

Ez a német népi elmélet volt a leghatékonyabb gyüjtőanyag, amelyet a magyarországi nemzetiségek közé dobtak s amely a pánszláv gondolatot is továbbhajtotta terjeszkedésében. Ezzel bomlasztották meg Délkelet-Európa és benne Magyarország ezer éven át fejlődött államformáját és fogják még megbomlasztani a jövőben mindenütt, ahol nem egynyelvü nép él. A bomlás folyik már Bolgiumban a flamandok és vallonok között és folyik a baszk földön is az önállóságért.

Ez az eszme adott tartalmat a pánszlávizmusnak és pánromanizmusnak is.

Ez eszme alapján Európában a legtöbb államot fel lehetne darabolni, - nem véve ki Angliát, Franciaországot és főként Oroszországot sem.

A pánszlávizmus: A pánszlávizmus egy határozott célkitüzésben végződő fogalom; olyan törekvés, amely - hasonlóan a német "népi elmélet"hez minden szláv népet egy birodalomban óhajt egyesiteni.

Marx Károly meghatározása szerint: "A pánszlávizmus nem egy nemzet függetlenségi mozgalma, hanem olyan törekvés, amely évezred történelmi alkotását akarja elpusztitani. Ahhoz, hogy célba érjen, le kell törölnie Európa térképéről Törökországot, Németországot felét. S ha azt a célt elérte, akkor is csak úgy maradhat meg, ha a maradék Európát is leigázza. A pánszlávizmus tehát, - amely vallási alapból indult el, - politikai programmot jelent és Európát két lehetőség elé állitja: vagy behódol a szlávságnak, vagy arra kényszerül, hogy lerombolja Oroszországot, a pánszláv mozgalom támadó központját." (Marx Károly: Politikai Müvek, VI.k.196.old.)

A román nép német népi elméletet magáévá téve csatlakozott a pánszláv mozgalomhoz, megszületett a pánromanizmus és együtt haladt a szláv törekvésekkel, - bár a pánszlávizmus a román nép felszivását, megsemmisitését is programmjába vette.

A román nép politikusai, tudósai együttmüködtek a pánszlávizmust képviselő orosz, cseh,szerb,szlovák politikusokkal és tudósokkal, hogy céljukat, a magyar Erdélyt birtokukba vehessék.

A pánszlávizmus Moszkvából indult el és az irányitást mindig onnan kapta. Egyik nagy apostola Nagy Péter orosz cár volt, aki az orosz nép pánszláv hivatástudatát előhivta és a pánszlávizmus tételét felállitotta.

"A Nagyisten, akitől letünket s koronánkat birjuk, megvilágositotta elménket és megengedte, hogy kijelentsük a Gondviseléssel egyező felfogásunkat, amely szerint: Az orosz nép arra hivatott, hogy a jövőben az egész Európát birtokolja."

Második nagy apostola I. Miklós orosz cár volt, aki elsőnek jelölte meg az északi és déli szlávok egyesülésének szükségességét.

"Egyesüljetek Déllel!" - adta ki a jelszót az 1856-ban Moszkvában rendezett szláv kiállitáson.

Az ő rendelkezése alapján létesült Moszkvában az első szláv segitőszerv, amely az összes déli szlávokról való gondoskodást tüzte ki céljául. 1858-tól 1876-ig 500 bolgár ifjú tanult az orosz főiskolákon a felhivás első eredményeként.

A pánszlávizmus bomlasztó hatása Magyarországon első izben a szabadságharc alatt,1848-49-ben nyilvánult meg. Pánszláv agitátorok járták az országot habsburgi támogatással és izgatták a szláv és román lakosságot a magyar nép ellen, fütötték az elszakadási törekvésüket, amelyhez az eszmét a német népi elmélet adta.

A szabadkömüvesség.

Miként hatott a szabadkömüvesség Magyarország feldarabolásában és segédkezett Romániának Erdély megszerzésében? Közvetett úton.

A szabadkömüvesség - a pánszláv eszmét bomlasztó eszközül felhasználva - világhatalmi érdekből Európát és benne az Osztrák-Magyar Monarchiát felosztásra itélte, amelyről már 1890-ben tervet készitett és a tervet térképén közölte.

"A The Truth cimü angol folyóirat 1890 évi karácsonyi számában a 89-ik oldalon egy térkép jelent meg. A folyóirat kiadója Henry Labouchers, aki magasfokú szabadkőmüves volt. A folyóirat a British Museumnak Calindale nevü külvárosban levő, modernül megépitett "News Paper Library" épületében volt található. A kép Európa jövendő térképét ábrázolja. Egy karikatura Európa uralkodóit gúnyolja ki rajta.

A térképen a következő megjelölések vannak: Iberian Republic, German Republic, Polish Republic, Suiss Republic, Austrian Republic, Russian Desert. A térképen tehát már mint köztársaság szerepel: Spanyolország, Németország, Lengyelország és Ausztria is, amelyek akkor még monarchiák voltak. Csak egy állam nem szerepel rajta: Magyarország, amelyet még mint önálló köztársaságot sem tartottak érdemesnek arra, hogy meghagyják, hanem felosztották Ausztria és a Balkánállamok között." (Dr. Endre László: A zsidókról, 47.old.)

A balkáni államok közül Románia kapta a legnagyobb és legértékesebb országrészt: Erdélyt és a Kőrösmenti részt.

E szabadkőmüves terv megvalósulását szolgálta az orosz, a német, a magyar kommunista forradalom az első világháború után és szolgálta volna később a spanyol forradalom is, ha sikerrel járt volna. Ami késik azonban még el nem mülik: a kommunista forradalmak elővestéjén áll még Spanyolország, Itália és Franciaország is.

Hiányos történetismeret.

A két világháború utáni béketárgyalást vezető államférfiak nemcsak erkölcsi tekintetben voltak kifogásolhatók, hanem történet-tudás tekintetében is. Úgy történhetett meg, hogy a csehek,szerbek és románok által meghamisitott magyar néprajzi, statisztikai, történeti és földrajzi adatokat minden birálat nélkül elfogadták; igy a románok Erdélyre vonatkozó "ezeréves", "ezerhétszázéves" jogát, a dák-római leszármazási elméletet is.Ha hivatásukat lelkiismeretesen, becsületesen töltötték volna be, más tudományos forrásból és statisztikákból is adatot szereztek volna döntésük előtt és nem történt volna olyan, - a történelemben egyedülálló - csalás és igazságtalan itélkezés a legyőzött népek hátrányára. Mert a történet és statisztika valóban más volt, mint amelyet a maguk javára hamisitó románok és szlávok a béketárgyalás asztalára helyeztek.

"Nem érdektelen megjegyezni,hogy a magyarországi szerbek 87, a románok 51, a horvátok 44, a németek 63 százaléka olyanoknak leszármazottai, akik 1700 után vándoroltak be Magyarországra." (Dr.Málnási: Országveszejtés, 9.old.)

Nemkevésbbé hiányos történetismeretre, - ha nem lelkiismeretlenségre - vallanak a párizsi Sorbonne docensei is, akiktől pedig történetismeretet vár el a világ.

Amikor a trianoni békeszerződés tárgyalásakor vélemény-nyilvánitásra kérték fel őket a magyar ügyben, úgy nyilatkoztak, hogy "a magyarságot, ezt a nyelvében és fajiságában idegen jövevényt vissza kell telepiteni oda, ahonnan jött, Ázsiába." És mi volt az indoklás? Csak annyi, hogy "A finnugor-fajiságú magyarság ezer éven át áll útjában az északi és déli szlávok egyesülésének, ergo zavaró és állandó békétlenséget okozó tényező a Kárpátmedencében." Ezt a pánszláv propaganda állitást szóról-szóra átvették a cseh Palaczky történetiró hagyományából.

"Amikor Wilson Amerikából Európába jött a béketárgyalásra, az európai népekről annyit se tudott, mint a Foreign Office vagy a Quai d' Orsay legkisebb referense. Mikor pedig Európából távozott, arról panaszkodott, hogy mindenki hazudott neki." (Dr.Málnási: Országveszejtés, 29.old.)

"E nagy tudatlanságról Lloyd George a békekonferencián többizben is megállapitotta, hogy az azon résztvett államférfiak zöme az európai kérdésekben teljesen tudatlan." (Országveszejtés, 19.old.)

E nagy tudatlanságból és lelkiismeretlenségből eredt, hogy Trianonban a magyar békeszerződés tárgyalásakor elfogadtak "természetes határ"-nak egy olyan kis patakot, amelyen nyáron száraz lábbal át lehet menni. Ez a határ Csonka-Magyarország északkeleti határa Sátoraljaujhelynél. E "határt" maga Macartney angol történetiró megtekintette a háború után, mielőtt a magyarokról szóló könyvét megirta.

Nagy tudatlanságukat bizonyitja az is, hogy a szlávok és románok által előterjesztett hamis statisztikai adatokat elfogadták. A magyarsággal csaknem egyenlőszámú románságnak juttattak olyan területet, ahol egy évezred alatt a magyar nép államalkotó, kultúraalkotó és a nemzetiségek védelmezője volt. A magyar és román lakosság száma az 1910-es népszámlálás szerint: magyar: 2819.000, román: 2824.677. Ős ha ehhez hozzájön 750.000-nyi szász, akiket szintén nem kérdeztek meg, hová akarnak csatlakozni, méginkább nyilvánvaló az igazság meghamisitása.

Wilson amerikai elnök hiányos történetismeretéről az a vélemény, hogy: "Az európai hatalmi viszonyokból még szobatudósi ismeretekkel sem rendelkező Wilson a nálánál sokkal különb tudású Masaryk érvei előtt meghajolt és azzal megpecsételte Európa és benne a Monarchia és Magyarország sorsát." (Országveszejtés, 7.old.)

Erkölcsi hiányosság.

Románia 1916. augusztus 27-én lépett a hadviselő hatalmak közé a Monarchia ellen, miután 10 nappal előtte egyes szövetséges hatalmak Bukarestben titkos szerződéssel nekiajándékozták Kelet-Magyarországot Debrecenig és Szegedig. Ennek alapján már 1918.október 12-én Nagyváradon Erdély román vezetői a Romániához való csatlakozás mellett döntöttek.

Hasonló erkölcstelen hátbatámadása volt a magyar nemzetnek az, amikor "a bolgár fegyverszünet 1918.szeptember 29-iki tárgyalása közben a dunai berendezés irányitására törekvő Quai d'Orsay-ban Pichon francia külügyminiszter Franciaország nevében szövetséget kötött a magános emigráns és minden meghatalmazás nélküli Benessel."(Országveszejtés, 12,13.old.)

A trianoni béketárgyalások idején a magyarság ellen már szervezett, erkölcstelen politikai banda müködött, amelynek cseh, szerb és román tagjai a magyar békedelegáció megidézésének napján (1919. dec.1.)Seton Watson londoni lakásán összeültek, hogy a magyar delegációval szemben közös arcvonalat alakitsanak.

Wilson békepontjait azután e politikusok (mint szakértők) annexiós tervei tolták félre. Idetartozott: Benes, Bratianu, Vesznics, Tardieu, - élükön az irányitó Seton Watsonnal!

Igy rombolták szét a történelmi Magyarországot erkölcstelen rosszakarattal politikusokból és tudósokból álló tudatlanok és kalandorok, félretolva a wilsoni békepontokat, amelyekből semmit sem alkalmaztak!

"A francia Quai d'Orsay nem tudott Benes és a szláv és román delegátusok befolyása alól szabadulni és minden kaput bezárt a magyar delegáció előtt." (Országveszejtés, 25.old.)

Hasonló erkölcsi mértékkel csak Sztalin politikai müködését lehet mérni, aki azonban kommunista volt.

"Sztalin Észak-Bukovina és Besszarábia annektálása előtt a moszkvai magyar követnél szorgalmazta, hogy a magyarok Erdélyt birtokukba vegyék és elismerte Magyarországnak Erdélyhez való történelmi jogát. Később azonban, - amikor az USA megmentette Oroszország létét, - revideált: az 1945. január 20-án megkötött fegyverszüneti szerződésben már az 1937. december 31-én létezett határokat állapitotta meg érvényeseknek. Moszkva retrianonizálta Magyarországot." (Országveszejtés,39,40.o.)

Hasonlóan "nyet"-et mondott Sztalin a második magyar béketárgyalás idején is, amikor az amerikai megbizott vissza akarta juttatni Magyarországnak a Szatmárnémeti-Arad vonaltól nyugatra fekvő és a magyar néprajzi határral szorosan összefügvő magyarlakosságú területet.

A béketárgyaláson résztvett politikusok odáig mentek, hogy a szlávok és románok érdekében jegyzőkönyvet is hamisitottak.

"A békekonferencián elismerték Magyarországnak a Muraközre való jogát, de Tardieu - valószinüleg oseh kivánságra - egy éjjel meghamisitotta a tárgyalási jegyzőkönyvet Szerbia javára.A Muraköz igy csak szándékos jegyzőkönyvhamisitás útján jutott Szerbiához." (Országveszejtés, 18.old.)

Roosevelt amerikai elnök szellemi szegénységéről megemlékezik Anthony Eden is "The Reconing" c. könyvében.

"1945 óta valamennyi világkrizist és veszélyt a kommunisták okoztak, mind Roosevelt elnöknek köszönhetjük. Lengyelország, - amelynek megsegitése miatt a második világháború megindult, - a háború után Roosevelt beleegyezésével került a Szovjet kezébe. Roosevelt hagyta jóvá, hogy 1940-ben a Szovjet által megszállt Észtország, Litvánia és Lettország is a Szovjet kezébe kerülhessen, bekebelezhesse. Rooseveltnek nem volt ellenvetése,hogy a Szovjet finn és román területeket foglaljon el. Közép- és Kelet-Európát a Szovjet kezére Roosevelt játszotta át. Ugyancsak ő játszotta át titokban Kinát is a kommunistáknak ChiangKaiTsek rovására."

"A trianoni békeszerződés mérlegének azonban személyi aktivumai is vannak. Megalkotói külön jutalmakat kaptak.

Berthelot francia tábornoknak a román kormány 1922.október 24-én egy hunyadmegyei magyar nagybirtokot adományozott. Scotus Viator-Seton-Watson Robert londoni történetiró a londoni egyetemen megkapta a csehszlovák állam által fenntartott Masaryk-katedrát." (Országveszejtés, 30.old.)

A felsorakoztatott erkölcstelen eljárások nemcsak az illetékesekre nyomják a szégyen-bélyeget, hanem a korra is, amelyben történtek.

Megvesztegetés.

A megvesztegethetőség emberi gyengeség; a liberalizmus elterjedése óta azonban a keresztény fehér emberiség betegségévé vált. Az első és második világháború béketárgyalásai alatt Párizs a megvesztegetés központja volt.

A francia politikát és sajtót az első világháború alatt, - sőt már korábban is, - könnyen befolyásolható és megvesztegethető politikusok és irók irányitották. A sajtót főként Prágából,Moszkvából, Bukarestből és Belgrádból pénzelték. Henry Pose irta "A háború visszatér" c. müvében, hogy az első világháború utáni béketárgyalások idején mintegy 11 millió frankot költöttek a kisentent államok, a magyarországi utódállamok sajtó-megvesztegetésre. Titulescu egyetlen fontos cikkért 300.000 frankot fizetett az egyik párizsi lapnak a trianoni béketárgyalás idején.

Ma már a titkos iratok csaknem mindenütt napfényre kerültek és igy sok eddig ismeretlen ügyre fény derül. Igy a párizsi szerkesztőségek erkölcstelen módon való megvesztegetésére is.

A Párizsban megjelenő Le Charivari cimü hetilap dokumentációs anyagot közölt e piszkos üzletekről "Mikor Prága táplálta a sajtót" cim alatt.

"Valódiságukhoz semmi kétség se férhet. Az egyik fotókópia a párizsi csehszlovák követség levélpapirjáról készült. A bizalmas leiratot a cseh követ küldte Prágába és pontos elszámolást ad, mennyit fizetett ki a párizsi ujságoknak a rendelkezésére álló sajtó alapból.

1927. február 4-ig francia napi és heti lapok, - méghozzá világlapok! - az alábbi juttatást kapták:

Le Temps 160.000 frank. Egy Miljukov nevü sajtó-egyén 240.000 frankot, a Revue Bleu 9.600 frankot és igy tovább!

A következő évben prágai utasitásra felemelték a dotációkat és a Le Temps 200.000, a Liberte 48000, a Journal des Debats 100.000 frankot, mig a csak kezdőbetüvel jelölt lapok és lapszerkesztők majd félmillió frankot kaptak Prágából.

Ugyancsak hasonló támogatást kapott a francia rádió is." (Hidfő 1963. novemberi száma.)

A Monarchia és benne Magyarország felbomlasztásában szintén nagy szerepet játszottak már az első világháború előtt a szláv és román politikusokon kivül a balkáni lapok szerkesztői, valamint tudósok és politikusok is. Nevüket egy csokorba szedve olvashatjuk itt:

Masaryk Tamás cseh államelnök, Benes Eduárd cseh külügyminiszter, a párizsi propaganda főnöke, Seton Watson angol történetiró, Wichan Steed, a londoni Times bécsi levelezője, a francia Denis Ernest, Supilo Franco dalmát ujságiró, a fiumei Novi List szerkesztője és Denis munkatársa, Eisemann bukaresti professzor, Trumbich zárai polgármester, az orosz származású Vinogradov tanár, Hartwig orosz követ, Szaszanov és Izovszky miniszterek, akik közül a három utolsót Tardieu irányitotta.

E pánszláv ügynökök, politikai kalandorok százezrekkel fizettették meg tudatosan hazug cikkeiket, történeti tárgyú értekezéseiket, és csak úgy adták-vették a dunamenti magyar területeket.

"Supilo már 1907-ben Atanackovics szerb tábornokkal tárgyalva, - Fiumét, Horvát-Szlavonországot, Dalmáciát, Bosznia-Hercegovinát kinálta fel Szer-

biának és propagandára 100.000 frankot kért. A háború alatt pedig már Délmagyarországnak a Pécs-Mohács-Szabadka-Zenta vonaláig eső részét is belevette a megalkotandó és orosz védnökség alatt leendő Nagyszerbiának." (Sibrik György: A kétfejü sastól a sarlókalapácsig.)

A félelem és gyülölet.

A német terjeszkedéstől való félelem és évszázados francia gyülölet szintén okozója volt Erdély Romániához való csatolásának, Magyarország, illetve a magyar nemzet megbüntetésének.

Franciaország ahelyett, hogy valamilyen módot keresett volna a vele egyenlő kultúrfokon álló német néppel való megegyezésre,mindig az Európán kivül álló hatalmakat, - a sedani vereség után, 1870 óta - az oroszokat hivta ellene segitségül, bár az orosz hatalom minden hasonló esetben beljebb nyomult Európa szive felé.

"A hatalmas és dicső Franciaországra nézve az orosz szövetség kisértés lett volna, a legyőzött és megcsonkitott Franciaországra nézve kisértés és reménység lehetett." Emile Lavayale.

Ez a németellenes bosszú vezette Clemenceaut és Tardieut a trianoni békeszerződés megszerkesztésében és ugyancsak az vezette a második világháború utáni francia megbizottakat is a béketárgyaláson. "Magyarországot meg kell büntetnünk, mert az utolso emberig harcolt orosz szövetségesünk ellen," - mondták. A monda értelme másként az, hogy a németek oldalán harcolt.

Ezt a gyülöletet a francia sajtó évtizedeken át szitotta nemcsak a németek, hanem a magyarok ellen is, akiknek pedig nem volt más választásuk, mint a megsemmisitésükre törő orosz és más szláv,valamint a román nép ellen harcolni.

A romlott erkölcsi felfogás és gyülölet kiemelkedő példája, ahogyan a francia politikusok, tudósok és ujságirók vélekedtek a dunatérségi népek, -

különösen a magyarság - ügyével kapcsolatban.

"Igaz, hogy a politikai felszabadulás csak úgy volt elérhető, hogy majdnem akkora tömeget vetettek idegen igaz alá, úgy, hogy az idegen államok tarkasága teljesen azonos a háború előttivel."

A néprajzi elosztódást tehát nem javitották meg. No és ez esetben erkölcsileg igazolható-e a régi állapot lerombolása és igazolható-e az új államok fenntartása?

- Oh igen, - irja ugyanaz a Henry ugyanazon az oldalon szembeötlő ellenmondással. - Mert az új államok határai majdnem teljesen egybeesnek a néprajzi határokkal.

S ami magát az elnyomást illeti: "Bár a felszabaditott népek uralnak most minden idegen népcsoportot s az utóbbiaknak követeléseik vannak, ezek a követelések egyáltalán nem jogosultak egyetlen esetben sem. Igy senki sem tagadhatja az igen kézzelfogható haladást, amely a nemzetiségekkel szemben bekövetkezett. Ujabb lázadásokra ezért nincsen ok s a részletkérdések fenntartásával álszenteskedés nélkül állithatjuk, hogy az új Európa határai tagadhatatlan haladást jelentenek a népek jogi tekintetében." (Dr.Barát Tibor: A Dunatáj államszerkezete francia szemléletben.)

Ime a megfizetett sajtó és tudósok véleménye!

"Ugyanaz a Franciaország, - füzi hozzá dr. Baráth Tibor, - amely hajdan a magyarvezetésü Dunatájon még azt is botránkozva jegyezte meg, hogy az állam nyelvét a kisebbségi iskolákban is tanitották, a barbár kitelepitéseket is helyeselte, sőt azok fokozására buzditott. De La Robrie, - aki külön vizsgálatot inditott az idevágó francia közvélemény felderitésére, - irja, hogy 'Franciaország politikai és szellemi életének kimagasló egyénisége is, mint: Louis Marin, Leon Noel, Charles Roux, Bernard Lavergne, - valamennyien helyeselték a kisebbségek kiüldözését.' A Le Monde cimü irányitó lap az ismert Beuve-Mery szerkesztésében azt az ártatlan kérdést adta fel olvasóinak, hogy 'Vajjon az a megoldás, amely egy félmillió magyart meghagy

román területen,tekinthető-e kielégitő és végleges megoldásnak.'

Egy vidéki lap valóságos "Lidice"-t ajánl a kisebbségek megszüntetésére. Szerinte nem lenne elég a kisebbségeket kiüldözni,hanem azonfelül meg kell akadályozni, hogy a kitelepitettek valaha is visszatérhessenek. Évégből azt javasolták, hogy a kiüritett területeket rendszeresen pusztitsák el és alakitsák át a tájak arculatát is.

A mégis ottmaradó kisebbségek sorsának megoldására pedig a fiatal francia Descotes a teljes elcsehesitést ajánlja." (Dr. Baráth: A Dunatáj államszerkezete francia szemléletben.)

Ez természetesen a magyar Felvidékre vonatkozik.

Ime az a francia nemzet, amely a francia forradalom, a szabadság és demokratizmus indulójával, a Marseilles-zel kel és fekszik, és minden utcája sarkán szembeötlő nagy betükkel kiirva látható a "Szabadság, Egyenlőség, Testvériség" jelszava; az a francia nemzet, amely a világ népei lelkében a szabadságszeretet megtestesitőjeként él, az idegen igába vetett többmilliónyi magyarság teljes kiirtását ajánlja, amely nép pedig neki semmit sem vétett és mindig legnagyobb tisztelője, sőt a kultúrában utánzója volt.

Ugyanilyen okból gyülölhették volna a franciák az osztrák Monarchia egyéb nemzeteit is,mivel azok éppen úgy harcoltak az első világháborúban a németek oldalán, mint a magyarok.

Összevonva az elmondottakat, a keresztény nyugati népek legnagyobbfokú erkölcstelenségét, sülylyedését állapithatjuk meg, melyeknek nem az erény az erény, hanem az erénytelenség és nem a hős a hős, hanem az ellenséggel kollaboráló. Ez a világszemlélet egyben sirásója is.

A román népről itt ismertetett történet a román nép szinte természetellenes gyors fejlődését és a vele 1910-ben még csaknem egyforma lélekszámú magyar nép hirtelen hanyatlását vagy inkább pusztulását mutatja be. Ugyancsak bemutatja a román nép történetileg nem igazolható leszármazási elméletét

is,amelyből a román történetirás immár "tudományt" formált.

Az erdélyi nemromán népek, - közelebbről a magyar nép - pusztulásának okozóiról nyugodtan el lehet mondani, hogy csak vak eszközei voltak egy láthatatlan hatalomnak, amely politikai utasitásait időről-időre eljuttatta hozzájuk. De bár csak "vak eszközök" voltak a láthatatlan hatalom kezében, őket terheli a történelmi felelősség Európa, főként Kelet-Európa szétzüllesztéséért,az ott előállt népirtásért, népüldözésért és gazdasági züllésért, vele egyben a kommunizmus megszületéséért is. Ami a magyar népet illeti, a tizenötmilliónyi magyarságból 4.5 milliót dobtak oda olyan népek prédájának, amelyekből éppen a magyar humanizmus nevelt kultúrnépeket, nemzeteket. Ugy került a románok uralma alá mintegy három millió magyar, cseh és szerb uralom alá pedig másfélmillió.

Azonban amennyire népüldözés, népirtás (genocydium vádja illeti a románokat és szlávokat, ugyanannyira illeti azokat a politikusokat, államfőket is, akik az első és második világháború után a párizsi békeszerződéseket diktálták,illetve megszerkesztették, akiket előrébb volt módunkban megismerni. E politikusoknak,hatalmaknak módjukban állt volna emberséges szerződést kötni; módjukban állt volna a békeszerződés után a magyarországi utódállamok népeit arra kényszeriteni, hogy azok az emberi jogokat, - amelyeket az ENSZ-ben folyton emlegetnek, - tiszteletben tartsák, törvényét megtartsák, amit a békeszerződésben biztositottak is. Az első világháborút követő időben pedig elég idejük lett volna a békeszerződésben elkövetett hibák orvoslására, arra azonban nem gondoltak, vagy ha gondoltak is, nem mertek cselekedni. Ezzel aztán nemcsak állandósitották a dunatérségi zürzavart, elégedetlenséget, jogtalanságot, hanem elvetették a magvát a dunatérségben a jövő évszázadaiba nyúló versengésnek, háborúskodásnak is.Ma méginkább félnek e kérdéshez nyúlni megoldás végett, mert az "újabb bonyodalmat idézne elő." Hagyják, hogy a

"bonyodalom" még nagyobbra fejlődjék s majd a harmadik világháborúban magától megoldódjék.

Az erdélyi népeknek maguknak kell a rendezést végrehajtaniuk. A románok az 1848 évi szabadságharcban nem csatlakoztak a magyar néphez, amely a Habsburgok jármát akarta lerázni és a francia forradalmi eszmék által hirdetett emberi szabadságot, egyenlőséget és szocializmust megvalósitani, lerázva az osztrák és feudalizmusi jármot. Nem csatlakoztak, - bár a magyar kormány autonomiát ajánlott fel nekik és a többi kisebbségi népnek,- mert nem akarták elfogadni, hogy a magyar nyelv államnyelv legyen és minden iskolában tanittassék a saját anyanyelv mellett. Ugyanezt most a románok és szlávok nem békés úton, megegyezéssel, hanem erőszakkal valósitották meg, annyira, hogy ma még a saját családjuk körében is csak suttogva merik a magyarok anyanyelvükön beszélni.

A békés együtléléshez vezető út a kölcsönös megértés, egymás nyelvének, szabadságának tiszteletben tartása és a testvéri összefogás. A teendő tehát az, hogy félreteszik a faji, nemzeti gyülölködést, elvetik a féktelen nacionalizmust vagy sovinizmust. A magyar nép - minden vád ellenére is - oly sokszor tanujelét adta emberszeretetének történelme folyamán, mint rajta kivül egyetlenegy nép sem, de a határon túl élő népek mindenkor a gyülölet tüzcsóváját dobták a magyarok és nemzetiségeik közé. Talán tudatára ébrednek még ennek az erdélyi népek és becsületes szövetséget kötnek egymással a lenini "egyenlőség" tanitása alapján.

Németország, 1967 január.